

voice ATHENS

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

The Manifesto project

5 εικαστικοί ζωγραφίζουν
με θέμα την πανδημία
Του Δημήτρη Γκινουσάτη

«Η ΠΟΛΗ ΚΑΙ Η ΠΟΛΗ»
& ο Σύλλας Τζουμέρκας
και ο Χρήστος Πασσαλής

Του Κωνσταντίνου Καϊμάκη

ΟΔΟΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
Γεύση και άρωμα Ανατολής
στο κέντρο της Αθήνας
Της Έλενας Ντάκουλα

Η Εθνική Λυρική Σκηνή και ο NEON
παρουσιάζουν το πρόγραμμα εικαστικών εγκαταστάσεων
The Artist on the Composer

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΝΘΙΜΟΣ

ΒΛΗΧΗ

Emma Stone Damien Bonnard

μουσική: Johann Sebastian Bach / Knut Nystedt & Toshio Hosokawa

συμμετέχουν: κουαρτέτο «Μαρία Κάλλας», Γου Γουέι (σενγκ), Αγγελίνα Τχάτσεβα (τσέμπο),
και η Χορωδία της ΕΡΤ (διεύθυνση: Αγαθάγγελος Γεωργακάτος)

παγκόσμια πρώτη παρουσίαση

6, 7, 8 Μαΐου 2022 στις 18:00, 20:00 & 22:00

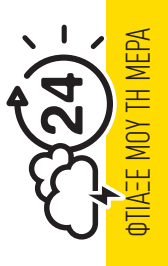
Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος Εθνικής Λυρικής Σκηνής / Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος
προσέλκυση: tiketscene.gr, ταμείο της ΕΛΣ (2120885700, καθημερινά 09.00-21.00)

NEON

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές	
Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη	Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη
Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ	
Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης	
Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσίρμας	
Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους, Κωνσταντίνα Τσιάγκα	
Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης	
Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Β. Κορωνάιος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ευ. Μουζακίτη, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Α. Παπαδάκη, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρη, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφύλλου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας	
Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα avguide@athensvoice.gr	
Ατελιέ Sotos Anagnos LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου	
Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλτσος	
Creative Marketing Director Βασιλική Κώτσου Creative Director Στρατής Κανιμάς	
Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη	
Advertising Manager Πένη Κράλιοβιτς	
A.V. Network Advertising Manager Αγγελική Κокκορογιάννη	
Direct Market Advertising Managers Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης	
Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη marketing@athensvoice.gr Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη	
Διεύθυνση Λογιστηρίου Έρνη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση	
Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»	
Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369 fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213 Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170	
www.athensvoice.gr Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369 Κωδικός εντύπου: 7021 ISSN 1790-6164	
Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραφική έγκριση του εκδότη.	

©ΕΥΤΕΡΗ ΜΟΥΖΑΚΗ

Έτοιμες και οι πρώτες λαμπάδες covid test.
Ποια θα είναι η επόμενη κουλαμάρα που θα σκεφτούν;
Λαμπάδα-αντλία βενζίνης ίσως.

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Γιώργος Αργυρόπουλος**. Με πρώτες σπουδές στο πεδίο των καλών τεχνών σε Τορόντο και Νέα Υόρκη και δεύτερες πιο εξειδικευμένες επίσης στη Νέα Υόρκη, ξεκίνησε την επαγγελματική σταδιοδρομία του ως illustrator και designer. Γι' αυτή την ιδιότητα, εργάστηκε σε μεγάλες εταιρείες της Βόρειας Αμερικής και της Μεγάλης Βρετανίας, ενώ στη συνέχεια ίδρυσε τη δική του εταιρεία την οποία και «έτρεξε» για περίπου δεκαπέντε χρόνια. Περισσότερα στη σελίδα 20.

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

Η ΝΕΑ SELFIE

Με την αράχνη-γίγας «Μαμάν» της Louise Bourgeois στο ΚΠΙΣΝ.

ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΣΕ 15'

Η «υπερταχεία» παράδοση προϊόντων παντοπωλείου είναι το επόμενο trend στις ΗΠΑ και οι start-ups δεν προλαβαίνουν να ανοίγουν.

ΑΘΗΝΑ, Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΛΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Σύμφωνα με έρευνα του money.co.uk, βασισμένη σε αξιολογήσεις στα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια, τα νυχτερινά μαγαζιά και τα πράγματα να κάνει κανείς. Όσο για το νησί με το καλύτερο night life στον κόσμο, οι Άγγλοι ψηφίζουν Ρόδο. (τι θα ψηφίζαν δηλαδή οι Άγγλοι;)

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΛΕΜΟΝΙ

Το ωραιότερο, μεθυστικό, total λεμόνι άρωμα για την άνοιξη και το καλοκαίρι. Το δροσερό Verbena της L'Occitane.

Η ΑΠΟΛΥΤΗ LEMON PIE

Τη φτιάχνει ο σεφ Δημήτρης Μακρυγιάννης (αλλά δεν βρίσκεις τη συνταγή πουθενά, θα τον ρωτήσω και θα επανέλθω)

ΤΑ ΑΠΟΛΥΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΙΝΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΑΥΓΑ

Στις Γλυκές Αλλημίες του Παρλιάρου. (Ηροδότου, Κολωνάκι)

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΔΩΡΟ

Οι πορσελάνινες φραγκόκοτες του Les Connaisseurs. (στο Golden Hall)

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ

Επώνυμοι και ανώνυμοι διαλέγουν ένα τραγούδι και το αφιερώνουν στους αγαπημένους τους (ακούστε τη νέα στήλη στο athensvoice.gr)

ATHENS VOICES

★ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ★

Συζήτηση ανάμεσα σε δύο 50άρες κυρίες:
«Ω ρε φίλεε, έκανα το καλύτερο σεξ μου, 1η Απρίλη! Ποιος να το πιστέψει, ρε; Πού να το πω να χαρώ;»...

...και συνεχίζει:
«Ένα μειονέκτημα έχουν οι πολύ μικρότεροι: δεν τους χορταίνεις από φαγητό. Ανοίγουν το ψυγείο και το τρώνε όλο, ρε!»

(Στο Καφέ του Ρίζου, Θησείο, Παρασκευή βράδυ)

«Μήπως σας έχω ξαναπάρει; Για κάντε λίγο έτσι τη μάσκα για να δω»

(Οδηγός ταξί, διαδρομή Εξάρχεια-Βριλήσσια, Παρασκευή μεσημέρι)

-Δεν υπάρχουν δηλητηριώδεις ουσίες, μόνο δηλητηριώδεις δόσεις.
-Α! Το ξέρω αυτό! Μάικλ Τζάκσον!
-Αριστοτέλης, ρε κάγκουρα.

(Manor House Bar, Περιστέρι, Δευτέρα βράδυ)

«Ελάτε, τι περιμένετε; Ανυψώστε το παντελόνι του κάδου της και βάλτε εκείνο το κρουνό μέσα της, καθώς φτάνετε τα παράθυρα του αυτοκινήτου σας σε πλήρη ατμό»

(Αυτόματη μετάφραση από spam για πορνό ιστοσελίδα)

Μαύρος μαρκαδόρος σε τοίχο:
ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΕΘΑΝΩ.
Από κάτω:
ΜΗ ΒΙΑΖΕΣΑΙ, ΥΠΑΡΧΕΙ ΟΥΡΑ.

(Δεξαμενή, Κολωνάκι)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Μπορεί το Tik Tok να επηρεάσει έναν πόλεμο;

Της ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΝΤΗ

Εάν έφερνε κανείς στο μυαλό του μόλις πριν από λίγες εβδομάδες το Tik Tok, οι συνειρμοί του θα ήταν λίγο πολύ αθώοι και ανέμελοι, πασπαλισμένοι ενίοτε και με διάθεση συγκατάβασης, κυρίως για το επίπεδο και την αισθητική του περιεχομένου στην εν λόγω πλατφόρμα. Το σχετικά καινούργιο μέσο κοινωνικής δικτύωσης, η δημοτικότητα του οποίου εκτοξεύθηκε μέσα στα χρόνια της καραντίνας, αφού αποτέλεσε την κατάλληλη στιγμή μία εναλλακτική πρόταση διεξόδου από την πλήξη και την απομόνωση, έχει φτάσει σήμερα να γίνει με επιτυχία το νούμερο ένα βήμα για τη φωνή της γενιάς Z. Το ιδιαίτερο και συχνά αλλοπρόσωπο ύφος των βίντεο με συνεχείς αναφορές στην pop κουλτούρα συνέβαλε στην οικοδόμηση ενός ιδιαίτερου κώδικα επικοινωνίας, και ενός μέσου το οποίο συχνά μοιάζει εσώκλειστο σε μια φούσκα αποκομμένη από το υπόλοιπο ψηφιακό οικοσύστημα.

Το Tik Tok εκ πρώτης όψεως μοιάζει ως μία ακόμη μόδα, μονομερώς απευθυνόμενη στην πρώτη «ψηφιακή γενιά» γενιά των σημερινών εφήβων. Όμως, ο πόλεμος στην Ουκρανία ήρθε για να αναδείξει μία νέα, εντελώς διαφορετική, χρησιμοθηρική προσέγγισή του. Σύμφωνα με τον *Guardian*, από τη στιγμή της ρωσικής εισβολής στις 24 Φεβρουαρίου, οι αναρτήσεις στο Tik Tok με το hashtag #Ukraine ξεπέρασαν τις 30,5 δισεκατομμύρια προβολές. Οι *New York Times* επεσήμαναν πως το σύνολο του περιεχομένου σχετικά με τον πόλεμο που ανεβαίνει στην πλατφόρμα ξεπερνάει σε όγκο εκείνο από πλατφόρμες διπλάσιες σε μέγεθος. Με αυτήν την άνευ προηγουμένου χιονοστιβάδα εικόνων, βίντεο και κάθε άλλου διαθέσιμου ερεθίσματος γύρω από την ουκρανική τραγωδία, πλέον η εφαρμογή έχει φτάσει να αντιμετωπίζει ένα οξύτατο πρόβλημα διάδοσης fake news και παραπληροφόρησης. Σύμφωνα με τον αμερικανικό οργανισμό ελέγχου γεγονότων και ειδήσεων «Newsguard», οι καινούργιοι χρήστες του Tik Tok εκτίθενται σε αναληθή στοιχεία και παραπληροφόρηση μέσα στα πρώτα 40 λεπτά περιήγησής τους στην εφαρμογή. Βίντεο από υποτιθέμενες ουκρανικές στρατιωτικές επιχειρήσεις που φτάνουν έως και τις 3 εκατομμύρια προβολές, χρονολογούνται στην πραγματικότητα από το 2014, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που οι fact checkers διαπίστωσαν με έκπληξη πως πλάνα από αερομαχίες και βομβαρδισμούς σε εμπόλεμες ζώνες της χώρας ήταν στην πραγματικότητα αποσπάσματα από βιντεοπαιχνίδια.

Πώς φτάνει μία εφαρμογή που μέχρι πρότινος ήταν αποκλειστικά υπεύθυνη για φαιδρά χιουμοριστικά βίντεο και νέες τάσεις μακιγιάζ να υπερχειλίζει από fake news; Η απάντηση βρίσκεται στην ίδια τη δομή του αλγόριθμου και τα χαρακτηριστικά των αναρτήσεων στα προφίλ των χρηστών, τα οποία, όπως αποδεικνύεται, μπορούν να αποτελέσουν έναν «Δούρειο Ίππο» προπαγάνδας. Σύμφωνα με την πρόσφατη δημοσίευση του ερευνητικού κέντρου του Harvard «Shorenstein» για ζητήματα μίντια, πολιτικής και δημόσιων πολιτικών, τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της πλατφόρμας την καθιστούν εξαιρετικά ευάλωτη στην παραπληροφόρηση, περισσότερο ίσως από κάθε άλλο μέσο. Η εύκολη μείξη ήχου και εικόνας διαφορετικών προελεύσεων, που αποτελεί το βασικό γνώρισμα της εφαρμογής καθιστώντας τη διάσημη, δημιουργεί τεράστια δυσκολία στους αναλυτές, καθώς, αδυνατώντας να εντοπίσουν το χρονικό και τοπογραφικό συγκεκριμένο πίσω από το οπτικοακουστικό υλικό που τους παρουσιάζεται κάθε φορά, δεν μπορούν στη συνέχεια να επαληθεύσουν και την εγκυρότητά του. Παράλληλα, η πλειονότητα των χρηστών διατηρεί λογαριασμούς με ψευδώνυμα χωρίς να δίνει καμία επιπλέον πληροφορία, ενώ ακόμη και η ημερομηνία

ανάρτησης των ιδίων των βίντεο είναι δυσδιάκριτη. Ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο που αναδεικνύει η έρευνα είναι το γεγονός πως ο αλγόριθμος της ροής ειδήσεων παραμένει σε μεγάλο βαθμό αδιαφανής, με την προτεραιότητα όμως να είναι φανερό πως δίνεται στο περιεχόμενο με τη μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηστών. Το περιεχόμενο αυτό εκ των πραγμάτων προέρχεται κυρίως από άγνωστους λογαριασμούς και όχι από προφίλ τους διαχειριστές των οποίων ο χρήστης γνωρίζει. Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι πως έχουμε να κάνουμε με ένα κατά λάθος εργαλείο προπαγάνδας, που όμως αποδεικνύεται πιο αποτελεσματικό από κάθε άλλη εσκεμμένη προσπάθεια του παρελθόντος. Τα new media έχουν καταλύσει συλλήβδην τις λειτουργίες των παραδοσιακών μέσων, όπως η πλαίσωση και η ιεραρχική αξιολόγηση, διεργασίες οι οποίες διευκόλυναν ή τουλάχιστον ενθάρρυναν το φιλτράρισμα, την προτεραιοποίηση και την κριτική ανάλυση των ειδήσεων και της δημοσιότητας. Από τον διαχωρισμό του σχολίου από την είδηση έως την τοποθέτηση και το μέγεθος ενός τίτλου σε ένα πρωτοσέλιδο, ο εκάστοτε δέκτης είχε την επιλογή να προχωρήσει σε μια ερμηνευτική άσκηση, η οποία, ακόμη και αν δεν απέδιδε πάντοτε καρπούς, κυρίως εξαιτίας ελλειπών εφοδίων κριτικής ανάλυσης, παρ' όλα αυτά έδινε την αίσθηση ενός ελέγχου και μιας τάξης στη ροή πληροφορίας όπως διαχεόταν στην κοινή γνώμη προς αξιολόγηση.

Σήμερα, κάτι τέτοιο αποδεικνύεται αδύνατον ειδικά σε ένα πλαίσιο οξείας κρίσης όπως αυτό του πολέμου. Υπό συνθήκες όπου η παροχή και διάδοση πληροφοριών είναι ήδη περιορισμένη και μία παραπάνω φωτογραφία ή βίντεο μπορεί να είναι θέμα ζωής ή θανάτου, η διαθεσιμότητα αληθινού και συγχρόνως ελεγμένου υλικού είναι εξαιρετικά προβληματική. Ταυτόχρονα, η γενιά Z είναι ο κύριος δέκτης του περιεχομένου του Tik Tok, έχοντας αυτοπεριχαράκωθεί στο συγκεκριμένο μέσο, καθώς είναι ίσως το πρώτο το οποίο νιώθει αληθινά ως ψηφιακό κτήμα του, χάρη στην αλλιωτική αισθητική του. Αυτό σημαίνει πως τη δεδομένη στιγμή ο κύριος δέκτης επιθετικής προπαγάνδας και σωρείας παραπληροφόρησης είναι παιδιά που πιθανώς δεν έχουν μπει ακόμη στον πανεπιστήμιο. Μία πρόσφατη έρευνα του Stanford Internet Observatory έδειξε πως οι νέοι έως 24 ετών είναι ιδιαίτερα επιρρεπείς στην παραπληροφόρηση, εφόσον νιώσουν πως έχουν κοινή ταυτότητα με τον πομπό, καθώς τους προκαλεί ισχυρό αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν το γεγονός, έστω και αν αντιμετωπίστηκε σκωπτικά από πολλούς, πως ο πρόεδρος Biden κάλεσε προ ολίγων εβδομάδων σε ενημέρωση για τις εξελίξεις στην Ουκρανία τους 30 πιο δημοφιλείς δημιουργούς της πλατφόρμας, ελπίζοντας ότι μερικές ορθές φωνές ίσως αναχαιτίσουν, έστω για λίγο, το προπαγανδιστικό τσουνάμι.

Ο κορυφαίος θεωρητικός των μίντια Marshall McLuhan αναφέρει το 1970 στο βιβλίο του «Culture is our business» ότι ο Γ' Παγκόσμιος Πόλεμος θα είναι «ένας ανταρτοπόλεμος πληροφοριών χωρίς διάκριση μεταξύ στρατιωτικής και πολιτικής συμμετοχής». Μπορεί σήμερα η στρατιωτική συμμετοχή να είναι παραπάνω από έκδηλη με τις ανειδίκευτες θηριωδίες που διέπραξε ο ρωσικός στρατός στην Bucha, φαίνεται όμως ότι ο σπουδαίος φιλόσοφος πρόβλεψε σωστά ότι, εκτός από ένα υλικό πεδίο μάχης, παραδομένο στο αίμα και τη σήψη, έχουμε πλέον και ένα δεύτερο, φαινομενικά περισσότερο αφηρημένο στην υπόσταση και τα όριά του, αλλά πάντως εξίσου επικίνδυνο. Κυρίως διότι οι τακτικές του πολέμου σε αυτό το πεδίο παραμένουν ακόμη τρομακτικά απρόβλεπτες. **A**

**ΠΩΣ ΦΤΑΝΕΙ
ΜΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΥ
ΜΕΧΡΙ ΠΡΟΤΙΝΟΣ
ΗΤΑΝ ΥΠΕΥΘΥΝΗ
ΓΙΑ ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΑ
ΒΙΝΤΕΟ ΝΑ
ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΖΕΙ ΑΠΟ
FAKE NEWS;**

Κάθε εβδομάδα αυτές είναι οι ιστορίες που θέλουμε να ακούμε.

1

ΠΟΙΟΣ ΣΚΟΤΩΣΕ ΤΟΝ ΚΟΣΤΑ ΤΑΧΤΗ;

ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
Η νέα ετήσια podcast. Κάθε εβδομάδα ένα συναρπαστικό ποινικό story telling για το σκάνδαλο ταξίδημα ενός από τους σπουδαιότερους συγγραφείς μας.

2

ΜΥΘΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΥΡΙΑΝΟ
Τα ποιά από τις πιο γρήγορες ήξεις του χρόνου ζωντανά και συνομιλίες με τα πρόσωπα. Η νέα ετήσια έκδοση της πιο κερδοφόρου Ελλάδας.

3

ΜΠΟΥΚΛΑ 99

ΜΕ ΤΗ ΝΕΦΕΛΗ ΜΕΤΚ
Ένα podcast που συλλογίζει την εμπειρία της πρώτης και τελευταίας βόλης.

4

MARKETING & BUSINESS TIPS

ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΜΗ ΣΑΡΑΝΤΑΕΝΑ
Podcasts που φιλοδοξούν να σας εμπνεύσουν επιχειρηματικά, να σας δώσουν ιδέες, συμβουλές, εργαλεία για να γίνετε καλύτεροι επαγγελματίες.

5

CRIMINAL MINDS

ΜΕ ΤΗ ΜΙΜΗ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ
Είναι το πιο ακριβές podcast ή αν γράφεται, είναι ένα έργο που αναλύει τον εγκέφαλο και τον κόσμο. Ακούστε το podcast στο Spotify, Apple, Google play music.

Plant'd

ΝΕΟ

Τα μόνα φυτικά με γεύση ΔΩΔΩΝΗ.

• Βανίλια

• Φυσική

• Μήλο-κανέλα

100% ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ
ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ

Dodoni.SA

dodoni.eu

www.dodoni.eu

Η ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΕΧΕΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΣΡΕΜΠΡΕΝΙΤΣΑ

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Η περιγραφή των εικόνων που αντίκρισαν οι πρώτοι Ουκρανοί στρατιώτες και στη συνέχεια ή σχεδόν ταυτόχρονα οι πρώτοι φωτορεπόρτερ και πολεμικοί ανταποκριτές των διεθνών ΜΜΕ ήταν δραματικά συγκλονιστικές.

Οι μικρές πόλεις δορυφόροι του Κιέβου, οι οποίες μέχρι και πριν λίγα εικοσιτετράωρα βρίσκονταν υπό ρωσικό έλεγχο, ήταν πλέον απέραντες εκτάσεις κατεστραμμένων οικισμών. Πτώματα αμάχων κείτονταν παντού.

Στην πρώτη παράγραφο του πρωτοσέλιδου της γαλλικής *Le Monde*, στην ηλεκτρονική έκδοση το πρωί της Δευτέρας 4 Απριλίου, διαβάζουμε:

«Το Κιέβο ανακαλύπτει το πραγματικό πρόσωπο του πολέμου μετά την αποχώρηση των ρωσικών δυνάμεων από τις περιοχές που είχαν καταλάβει μετά την αναθεώρηση του στόχου κατάληψης της πρωτεύουσας της Ουκρανίας. Πόλεις και χωριά, λεωφόροι και αγροτικοί δρόμοι, μία εικόνα ολικής καταστροφής σφίγγει τις καρδιές των Ουκρανών μαχητών, οι οποίοι προωθούνται σε νέες θέσεις χωρίς να υπάρχουν πια εχθρικές δυνάμεις απέναντί τους. Αντικρίζουν εκτελεσμένους αμάχους μπροστά από την πόρτα του σπιτιού τους, στη μέση του δρόμου, μέσα στα αυτοκίνητά τους. Σπίτια ξεκοιλιασμένα, καμένα, γκρεμισμένα. Και μετά, στη γωνία του επόμενου στενού, μετά την κλειστή στροφή κάποιου δρόμου, το βλέμμα καρφώνεται πάνω στα καρβουνιασμένα ρωσικά τεθωρακισμένα με τα κορμιά στρατιωτών παγωμένα, να στέκουν ακίνητα, σαν φαντάσματα, εσασί μάρτυρες για όλα όσα θα ειπωθούν και θα γραφτούν την αμέσως επόμενη περίοδο αλλά και στο μέλλον. Όσα θα ειπωθούν ως αφήγημα πέρα από τις επίσημες διαταγές και τις δραματικές ανακοινώσεις περί υποχώρησης και ανασύνταξης που έδωσε η Μόσχα.

Αυτά τα ακίνητα καρβουνιασμένα κορμιά των Ρώσων φαντάρων πάνω και μέσα στα πυρπολημένα τεθωρακισμένα τους, θα αφηγούνται εφεξής το χρονικό της ήττας μπροστά στις πύλες του Κιέβου».

Το χρονικό της σφαγής

Ένας άνδρας με τα χέρια ψηλά βγαίνει από το αυτοκίνητό του. Εκτελείται επί τόπου από τους Ρώσους στρατιώτες. Η σκηνή έχει μαγνητοσκοπηθεί από drone. Οι Ρώσοι μεταφέρουν δύο άλλους πολίτες στο βενζινάδικο. Οι σκηνές διαδραματίζονται στα ερείπια ενός σταθμού καυσίμων. Ο πολίτης, ο Ουκρανός, ο οποίος με τα χέρια ψηλά εκτελέστηκε εν ψυχρώ, είχε όνομα. Δεν είναι ένας νεκρός άμαχος αγνώστων λοιπών στοιχείων. Η ταυτότητα του γράφει Μαξιμ Ιοβένκο. Ταξίδευε με τη γυναίκα του την Ξένια. Σκοτώθηκε επί τόπου και αυτή. Ίσως από απευθείας βολή, ίσως αργότερα από ακατάσχετη αιμορραγία. Στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου ήταν το παιδί τους, ένα αγοράκι 6 ετών, και η μητέρα ενός φίλου του ζευγαριού. Τα δύο αυτά άτομα σώθηκαν. Τα πήραν οι Ρώσοι και έτσι σώθηκαν. Λίγα μέτρα πιο πέρα κείτονται 4 πτώματα, το ένα πάνω στο άλλο. Είναι καρβουνιασμένα. Κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει τι ακριβώς έγινε. Ήταν αιχμάλωτοι που βρέθηκαν εκεί τη στιγμή του βομβαρδισμού; Βρέθηκαν εκεί για κάποιον άλλον λόγο; Κανείς δεν θα μάθει ποτέ. Ίσως ούτε αυτοί που έλαβαν τη διαταγή να βομβαρδίσουν ή να πατήσουν τη σκανδάλη.

Τα στοιχεία που αναφέρονται στα πρώτα ρεπορτάζ από την Bucha ταυτίζονται με όσα είχε πει ο Ισπανός φωτορεπόρτερ Σάντι Παλάσιος, ένας από τους πρώτους που είχε εισέλθει στον δρόμο με τα πτώματα. Με αυτή την περιγραφή θα αναφέρεται εφεξής: «Ο δρόμος με τα πτώματα». Ο Παλάσιος είχε μιλήσει στη *Repubblica*: «Κάποιοι έχουν τα χέρια τους δεμένα πίσω από την πλάτη τους, άλλοι τρύπα από πυροβολισμό στο κεφάλι ή στο στήθος». Ο Παλάσιος είχε εικάσει ότι ο θάνατος αυτών των ανθρώπων είναι «αποτέλεσμα εκτέλεσης».

Τα παιγνίδια του μυαλού

Το μυαλό παίρνει ανάποδες στροφές. Πολλά χρόνια πίσω. Ο αέρας είναι παγωμένος. Καπνοί εξακολουθούν να υψώνονται από κάποια χαλάσματα. Η πόλη του Βούκοβαρ είναι ένας σωρός ερειπίων. Κυρίως η κροατική συνοικία της μικρής πόλης. Νεκρά γουρούνια κείτονται πάνω στον δρόμο. Δίπλα στα νεκρά ζώα στοίβες από χρησιμοποιημένα zolia, αντιαρματικά μιας χρήσης γιουγκοσλαβικής κατασκευής. Μέσα στα χαλάσματα παρέες μεθυσμένων ατάκτων Τσέτνικ, ακροδεξιών με τα χαρακτηριστικά δικοχα και τις γενειάδες και τα μαλλιά στους ώμους. Πίνουν φτηνή Izoa γύρω από ένα βαρέλι όπου καίει η φωτιά. Είναι

**ΠΟΙΟΣ ΑΡΑΓΕ
ΉΞΕΡΕ ΣΤΗ ΔΥΣΗ ΤΗΝ
BUCHA; ΚΑΝΕΝΑΣ.
ΜΕΡΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙ-
ΕΣ, ΛΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΑ-
ΤΑΡΑΣΤΗΚΕ Η ΜΟΙΡΑ,
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΓΝΩΣΤΕΣ
ΜΟΝΟΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΙΑ
ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ.**

ήδη σκνίνα. Ακούγονται κάποιες φωνές συναδέλφων. Πίσω από μία πόρτα ενός φράχτη, μέσα στην αυλή, καταμετρήθηκαν 110 πτώματα, άλλα σκεπασμένα όπως όπως με ένα σεντόνι, άλλα όχι. Πίσω από την πόρτα, άθελά του ο δημοσιογράφος κάνει μία κίνηση με το κεφάλι χαιρετώντας ένα παλικάρι με πράσινα μάτια που τον θωρεί ακίνητο. Είναι καθισμένος με όρθια την πλάτη του. Περνούν μερικά δευτερόλεπτα και μόνον τότε ο δημοσιογράφος αντιλαμβάνεται πως καλημέριζε έναν νεκρό. Ο «πρασινόματης» έγινε από τότε ο πιστός «φιλοξενούμενος» στους συχνούς εφιάλτες του.

Η φωτογραφία από την Bucha με τα πτώματα των Ουκρανών αμάχων, μερικές δεκάδες νεκρών ανθρώπων, πρόχειρα σκεπασμένων με ένα ύφασμα, επανέφεραν στο μυαλό τις μνήμες από το Βούκοβαρ. Όπως και τότε, έτσι και τώρα. Ποιος άραγε ήξερε στη Δύση το Βούκοβαρ ή τη Σρεμπρένιτσα, ή την Ντερβέντα, ή το Βίκονβτσι; Ουδείς. Ποιος άραγε ήξερε στη Δύση την Bucha; Κανένας. Μερικές τοποθεσίες, λες και τις καταράστηκε η μοίρα, γίνονται γνωστές μόνον μετά από μία μεγάλη τραγωδία. Τότε προσλαμβάνουν μία ανεξίτηλη υπόσταση στον χρόνο και τη συλλογική μνήμη.

Έξω από το χωριό ήταν ένα καθολικό προσκυνητάρι με τον Εσταυρωμένο. Τα χωριά στην Ανατολική Σλαβονία ήταν σχεδόν όλα μικτά. Το κορμί του Εσταυρωμένου ήταν γεμάτο τρύπες από σφαίρες. Αυτό που έκανε εντύπωση ήταν πως κάτω από το τοποθετημένο σε μία κόγχη γλυπτό, στην είσοδο της μικρής πόλης, το βλέμμα έπεφτε θέλοντας και μη σε ένα στρώμα πάχους πολλών εκατοστών από κάλυκες. Ένα παχύ χαλί από κάλυκες. Χιλιάδες κάλυκες. Σαν κάποιος να έστησαν έναν εφιαλτικό χορό αδειάζοντας και ξαναδειάζοντας τα καλάσνικφ τους μπροστά από τον γλυπτό του Εσταυρωμένου. Σαν κάποια ζωτικά από τις φωτιές της κόλασης να έστησαν ένα όργιο εκδικητικής μανίας μπροστά από ένα διάτρητο αγαλματάκι του Ιησού στην είσοδο του Βίκονβτσι.

Οι φωτορεπόρτερ από την Bucha μίλησαν στα διεθνή τηλεοπτικά δίκτυα αλλά περισσότερο από αυτούς «μίλησαν» οι φωτογραφίες τους. Με επαγγελματικότητα και σταθερό χέρι, σφίγγοντας τα δόντια, απαθανάτισαν τα στιγμιότυπα της σφαγής, προσφέροντας στη δικογραφία που θα συνταχθεί κάποια στιγμή τα απαραίτητα πειστήρια του εγκλήματος. Η σύγκριση με τις δορυφορικές φωτογραφίες, η διασταύρωση των μαρτυριών, οι εκούσιες ή ακούσιες εξομολογήσεις, οι ψιθυριστές ομολογίες κάποιων Ρώσων που ήδη αισθάνονται την καυτή ανάσα των ενοχών στο σβέγκο τους, όλα αυτά θα συγκροτήσουν τον φάκελο Bucha.

Η δύση έφθανε νωρίς στο ραντεβού της

με τη νύχτα εκείνη την περίοδο του χρόνου, πέρα από τη δυτική όχθη του Δούναβη. Αποχωρώντας από το σφαγείο του Βούκοβαρ, η μπότα σκουντούφλησε σε ένα υψωματάκι από μαύρη λάσπη ανακατωμένη με παγωμένο χιόνι, στη μέση του κεντρικού δρόμου που ήταν γεμάτος από κρατήρες, σπασμένα κεραμίδια, πέτρες και καμένα αυτοκίνητα. Η μπότα είχε κτυπήσει μία απροσδιόριστη σκληρή μάζα. Ο Σέρβος φαντάρος της Proletarski Brigada, αυτό ήταν το όνομα της μεραρχίας που έλεγχε αυτή τη γραμμή του μετώπου, έβγαλε ένα σπαστικό κρώξιμο που έμοιαζε με γέλιο. Η μπότα μόλις είχε κλοτσήσει ένα πτώμα. Πέρασαν πολλά χρόνια, αιώνες, για να γίνει η μυρωδιά από τη μύτη και εκείνη η

αίσθηση της επαφής από τον νου.

Η Ουκρανία δυστυχώς πολύ σύντομα απόκτησε τη δική της Σρεμπρένιτσα. Η άλλη, η γιουγκοσλαβική εκδοχή, στοιχειώνει ήδη την ευρωπαϊκή συλλογική μνήμη και τους καθοδηγητές του σερβικού εθνικισμού. Ο μακελάρης, ο σφαγέας της Σρεμπρένιτσα, πληρώνει το έγκλημά του. Έζησε τον θάνατο της κόρης του σε κάποιο φοιτητικό δωμάτιο του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου. Ηρωίνη ή εκτέλεση από τις μυστικές υπηρεσίες της Σερβίας; Μετά κυνηγήθηκε σαν αγρίμι στα δάση της Βοσνίας και της Σερβίας. Τον συνέλαβαν και τον ξεφτίλισαν οι συμπατριώτες του και τον έστειλαν πακέτο στη Χάγη. Καταδικάστηκε ως απόβλητο της ιστορίας. Είναι ο ισοβίτης στρατηγός Μλάντιτς, ομοτράπεζος του Σερβοβόσνιου Κάρατζιτς που καταδικάστηκε σε 40 χρόνια φυλακή για εγκλήματα πολέμου και συνομιλητής του μακαρίτη Μιλόσεβιτς ο οποίος πέθανε στη φυλακή. Η Νέμεσις είναι μία συμπαθέστατη θεά η οποία έχει πολλή δουλειά μπροστά της. Στην Bucha. **Α**

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΑΛΛΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Παρά την προεκλογική συγκέντρωση στο στάδιο της Ντεφάνς που έμοιαζε με ποπ φιέστα, ο Εμανουέλ Μακρόν προηγείται σταθερά στις δημοσκοπήσεις για τις εκλογές της Κυριακής. Ο εξερχόμενος πρόεδρος έκανε μόνο μία προεκλογική συγκέντρωση, αυτή της 2ας Απριλίου, διότι όπως έχει δηλώσει «είναι πάρα πολύ απασχολημένος με τις υποθέσεις του κράτους και τον πόλεμο στα σύνορα της Ευρώπης» — εξάλλου, είναι σίγουρος για τη νίκη του. Στο στάδιο της Ντεφάνς, δυτικά του Παρισιού, συνέρχυσαν το περασμένο Σάββατο περίπου 35.000 άτομα όλων των ηλικιών από όλη τη χώρα: πολλοί εξ αυτών ήταν οπαδοί και groupies που φορούσαν μακό μπλουζάκια «Ο Μακρόν είναι μαζί σας», κάτι που σχολιάστηκε ως «απαράδεκτη αμερικανιά» ιδιαίτερα επειδή συνοδευόταν από εκκωφαντική ποπ μουσική, πυροτεχνήματα και γιγαντοσθό-νες με διαφημιστικά βίντεο.

Την ατμόσφαιρα αμερικανικού γηπέδου συμπλήρωνε το μπαρ της Défense Arena που πουλούσε μπίρες και τηγαντές πατάτες, καθώς και ένα είδος κραυγαλέου κονφερανσιέ, ο οποίος προέτρεπε το πλήθος σε χειροκροτήματα, συνθήματα, ζητωκραυγές και άλλες αναχρονιστικές εκδηλώσεις του οπαδισμού. Έλειπαν μόνο οι μαζορέτες. Η συνάθροιση ήταν τόσο κακόγουστη ώστε ο πρωθυπουργός Ζαν Καστέξ, ο πρώην πρωθυπουργός Εντουάρ Φιλίπ και η Μπριζίτ

Μακρόν έδειχναν στις γιγαντοσθόνες πάρα πολύ αμήχανοι — ιδιαίτερα όταν ο Μακρόν άρχισε να τους ευχαριστεί όλους έναν-έναν λες και μόλις του είχε απονεμηθεί το Όσκαρ. Ο πρόεδρος άργησε υπερβολικά να ανέβει στη σκηνή για να μιλήσει — οι συγκεντρωμένοι περιμέναμε με καρτερία πάνω από τρεις ώρες κραδαίνοντας σημαία και υπακούοντας στις προτροπές του κονφερανσιέ. Ανάμεσα σ' αυτές ήταν να τραγουδήσουμε τη «Μασσαλιώτιδα» και να ανάψουμε τους φακούς των κινητών μας τηλεφώνων για περισσότερη φωτογένεια. Τα κάναμε όλα πειθήνια, ενώ το πλήθος πύκνωνε: τα μέτρα ασφαλείας και η επίδειξη του (δωρεάν) εισιτηρίου καθυστέρησαν την είσοδο στο στάδιο. Αυτή τη φορά πάντως, δεν ακούστηκαν διαμαρτυρίες για την ταλαιπωρία — οι Γάλλοι δεν φημίζονται για την υπομονή τους— κι όταν ο πρόεδρος άρχισε να μιλάει, το κλίμα απέκτησε την απαιτούμενη σοβαρότητα, πράγμα που αποδείχθηκε τις επόμενες μέρες από τα σχόλια στα ΜΜΕ όσο και στις συζητήσεις στον δρόμο. Με λίγα λόγια, αν δεν συμβεί κάτι που να ανατρέψει ό τα δεδομένα, ο Εμανουέλ Μακρόν θα γίνει για δεύτερη πενταετία πρόεδρος της Γαλλίας. Και θα το αξίζει. Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως μόνο σ' έναν τέλειο κόσμο δεν συμβαίνουν ατυχήματα. Σύμφωνα με δημοσκόπηση της 1ης Απριλίου που διενήργησε η Elabe για λογαριασμό του τηλεοπτικού καναλιού BFM TV και του περιοδικού L'Express, ο

Μακρόν προηγείται με 28,5% στην πρόθεση ψήφου και τον ακολουθεί η Μαρίν Λεπέν με 22,5%: η Λεπέν έχει κάνει επιτυχημένη εκστρατεία, πιο «λογική» και πιο σοβαρή από εκείνη του ομοϊδεάτη της Ερίκ Ζεμούρ· πιο λογική και πιο σοβαρή κι από τις προηγούμενες εκστρατείες της ίδιας —πιο ανθρώπινη κατά κάποιον τρόπο: έχει φωτογραφηθεί σαν άνθρωπος, όχι σαν μπουλντόζα, μαζί με τις γάτες της, ενώ φαίνεται πως επιτέλους έμαθε και να χαμογελάει. Ο Ζεμούρ ξεκίνησε από λαϊκή στήριξη γύρω στο 18% για να φτάσει σήμερα το 9,5%: δεν τον βοηθάει καθόλου ο παλιοχαρακτήρας του· προημερών, στη Μασσαλία, εθεάθη να κάνει άσεμνη χειρονομία σε αντιπάλους του. Μετά τη Λεπέν έρχεται ο Ζαν-Λυκ Μελανσόν με 15% στην πρόθεση ψήφου: έχει κολλήσει στο 15%· δεν θα αποσπάσει ψήφους από τους αναποφάσιστους: οι υποστηρικτές της Αυτοάκτης Γαλλίας δεν απέχουν από τις εκλογές. Όμως, ο Μελανσόν φαίνεται κουρασμένος και απογοητευμένος: έχει κάνει το μοιραίο λάθος να παρασυρθεί στην πολιτική ορθότητα με θέσεις κατά της «ισλαμοφοβίας» και των δυτικών αξιών —συχνά, όταν λέει πράγματα που πιστεύει είναι πειστικός· από τον Μελανσόν δεν λείπει το ταλέντο. Αλλά, το ίδιο συχνά, για να προσελκύσει τη woke νεολαία, λέει πράγματα που δεν πιστεύει. Στη συνέχεια, η Βαλερί Πεκρές του κεντροδεξιού κόμματος παίρνει μόνο 8,5%: αυτό είναι τα τελευταία χρόνια το ποσοστό των Républicains οι οποίοι, εκτός του ότι έχουν διασκορπιστεί σε πολλούς κομματικούς σχηματισμούς, δεν έχουν αφήσει τους νεοφερμένους ψηφοφόρους. Το κόμμα δεν ευνοεί σήμερα η αδέξια Πεκρές την οποία απέφυγε να στηρίξει ακόμα και ο πρώην πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί —ο Σαρκοζί, αν και έχει αποσυρθεί προς το παρόν από την ενεργό πολιτική και το παίζει φιλόσοφος, ασκεί ακόμη κάποια επιρροή στους ψηφοφόρους

της κεντροδεξιάς. Την Πεκρές ακολουθεί ο ακροαριστερός οικολόγος Γιανίκ Ζαντό με 4,5%, ενώ ο υποψήφιος του κομμουνιστικού κόμματος Φαμπιέν Ρουσέλ φαίνεται να παίρνει 3,5% — χωρίς να πρόκειται αναγκαστικά για ιδεολόγους κομμουνιστές· το ποσοστό οφείλεται στο ότι ο Ρουσέλ είναι ένα αρκετά συμπαθητικό άτομο κι ότι επικεντρώνεται στα οικονομικά ζητήματα, στην ακρίβεια, το λεγόμενο «καλάθι της νοικοκυράς»· δεν τον πολυενδιαφέρουν οι διανοητικές διαμάχες. Οι υπόλοιποι «μικροί» υποψήφιοι είναι ο εκπρόσωπος της «βαθιάς Γαλλίας» Ζαν Λασάλ και ο Νικολά Ντυπόν-Ενιάν, ένα γελοίο πρόσωπο που επιμένει να κατεβαίνει στις εκλογές και να ισχυρίζεται ότι γίνεται νοθεία: αυτοί παίρνουν από 2%, ενώ ο μάλλον εξτρεμιστής του Αντικαπιταλιστικού Κόμματος Φιλίπ Πουτού και η υποψήφια του Σοσιαλιστικού Κόμματος Ανν Ινταγκό (η οποία υπενθυμίζω ότι τυχάνει δήμαρχος του Παρισιού) οδεύουν, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη δημοσκόπηση, προς πλήρη εξαφάνιση αποσπώντας το πολύ 1,5% των ψήφων. Τέλος, οι τροτσκιστές της «Εργατικής Πάλης» με τη Ναταλί Αρτό παίρνουν 0,5%: η Αρτό μιλάει λες και βρισκόμαστε στο σωτήριο έτος 1970. Το επικρατέστερο σενάριο για τον δεύτερο γύρο προβλέπει Μακρόν εναντίον Λεπέν με σκορ 53%-47%. Όσο για την αποχή, η δημοσκόπηση της 1ης Απριλίου δείχνει αποχή 37% το πολύ: το 63% των Γάλλων δηλώνουν ότι θα πάνε «οπωσδήποτε» στις κάλπες, ενώ ένα 15% ότι «μάλλον» θα πάνε. Τα 3/4 των ψηφοφόρων ξέρουν ήδη ποιον θα ψηφίσουν, ενώ 9 εκατομμύρια διστάζουν ανάμεσα στους υποψηφίους. Από τους ψηφοφόρους της Βαλερί Πεκρές μόνο το 67% θα την ξαναψηφίσει σε περίπτωση που περνούσε στον δεύτερο γύρο: όπως πάντοτε, ο πρώτος γύρος δείχνει την ιδεολογική τοποθέτηση, ο δεύτερος έχει πρακτική αξία. **A**

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ / MEGARON - THE ATHENS CONCERT HALL 21-22

15, 16, 17 ΑΠΡ

MARTHA GRAHAM DANCE COMPANY

Φεστιβάλ της Άνοιξης
Megaron Spring Festival

WITH FUNDING SUPPORT BY THE U.S. EMBASSY IN ATHENS / ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΗΛΕΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ: ΕΡΓ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΑΓΙΟΝ ΜΕΤΑ ΤΑΙΟΡ, ΜΕΤΕΤΕΡΟΠΟΛΙΤΑΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, ΚΟΣΜΟΣ Ο.Ε.Ε., ΑΘΗΝΣ ΘΕ.Ε.Ε., ΠΕΡΙΣΤΕΡΕ, ΜΕΤΕΤΕΡΟΠΟΛΙΤΑΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, ΕΝ ΤΕΚΝΩ Ε.Ε., ΓΑΛΑΧΥ ΠΕ.Ε., ΝΕΟΝ, ΝΕΤΕΡΕ, ΝΕΩΝ ΑΝΤΕΛΑ, ΑΝΘΡΩΠΕΙΑ, ΔΑΣΕΤΕ, ΣΤΕΡΕΟ, ΜΕΤΕΤΕΡΟΠΟΛΙΤΑΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΥΠΟΤΗΡΙΞΗ: ΕΛΛΑΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ / SUPPORTED BY THE MINISTRY OF CULTURE & SPORTS

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ATHENS voicebooks

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΕ

Σώτη Τριανταφύλλου

ΠΟΛΙΤΕ

Η Σώτη Τριανταφύλλου παρατηρεί και σχολιάζει την ελληνική και διεθνή πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

Διονύσης Π. Σιμόπουλος

ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

Συζητήσεις για την ATHENS VOICE με τον Μάκη Προβατά

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

TZEF

Tzef Montana

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ ΣΤΟ NON-BINARY

TZEF

Μια συγκλονιστική ιστορία

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Η νέα συλλογή ποιημάτων του Ηλία Ευθυμίου, ιδρυτή της Ελληνικής Greenpeace & πρώην υπ. ΠΕΧΩΔΕ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

ΒΡΕΠΤΕ ΤΑ

στη γραφική μας

Χρήσιμη Γραμμή 22, Αθήνα, 210 3617310

«η παραγωγή της σε 11η οδό»

athensvoice.gr/culture/books/athens-voice-books

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

73,486,938 μετοχές του Twitter έχει πλέον στην κατοχή του ο Elon Musk, γεγονός που τον καθιστά τον μεγαλύτερο μέτοχο του μέσου κοινωνικής δικτύωσης με ποσοστό 9,2%.

27% άνοδο σημείωσε τη Δευτέρα η τιμή της μετοχής του Twitter, στον απόηχο της είδησης.

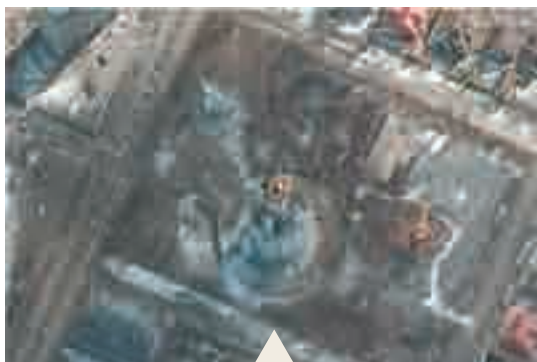
2,89 δισεκατομμύρια αξίζει η συμμετοχή του Musk, σύμφωνα με την τιμή κλεισίματος της περασμένης Δευτέρας.

236,7% κέρδος κεφαλαίου θα είχατε καταγράψει αν είχατε επενδύσει στο Twitter, 5 χρόνια πριν. Δηλαδή τον Απρίλιο του 2017. Γι' αυτό άλλωστε υπάρχει το χρηματιστηριακό ρητό «κάνε με προφήτη, να σε κάνω πλούσιο».

40 ευρώ ανά θερμική MWh θα λάβουν οικοκυριά και επιχειρήσεις τον Απρίλιο, από 20 ευρώ ανά θερμική MWh τον Μάρτιο. Πρόκειται φυσικά για την επιδότηση φυσικού αερίου. Στην κυβέρνηση ψάχνουν λύσεις αλλά διαρκώς εμφανίζονται μαθητευόμενοι μάγοι που προτείνουν ακραίες μεθόδους, όπως δασμούς κ.λπ. Ευτυχώς ο πρωθυπουργός καταλαβαίνει πλήρως και τους «γειώνες», ειδάλλως θα παθαίναμε ό,τι και με τις μπανάνες στα 80s.

8.000 ευρώ αποζημίωση στον Μάρκο Σεφερλή καλείται να πληρώσει η Έλενα Ακρίτα, σύμφωνα με απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών, για παλαιότερο κείμενό της κατά του δημοφιλούς κωμικού. Σεβόμενη την απόφαση της δικαιοσύνης, η Ακρίτα χαρακτήρισε την απόφαση «σκοταδιστική που μας γυρίζει χρόνια πίσω».

6 εφαρμογές απόκρυψης της ταυτότητας των χρηστών που σερφάρουν στο internet ήταν μεταξύ των 8 δημοφιλέστερων εφαρμογών που κατέβασαν οι Ρώσοι από το Apple Store και το Google Store στις 15 Μαρτίου, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας Sensor Tower.

410 πτώματα είχαν περισυλλεγεί μέχρι το πρωί της Δευτέρας στην πόλη Μπούτσα μετά τη θηριωδία των Ρώσων. Σκότωναν αμάχους ακόμη και με δεμένα χέρια. Δεν θα μείνουν αναπάντητες οι σφαγές, δήλωσε η Ούρσουλα Φον ντερ Λάιεν.

14 περίπου μέτρα μήκος έχει ο ομαδικός τάφος που εντοπίστηκε κοντά σε εκκλησία της πόλης.

1 εφαρμογή για internet χωρίς λογοκρισία και η 1 επικοινωνίας (Telegram που υποσχεται κλήσεις και μηνύματα που δεν μπορούν να υποκλαπούν) συμψηφίζουν την οκτάδα. Δύσκολα μπορεί κανείς να χαρακτηρίσει αδικαιολόγητους τους φόβους τους.

1,075% αύξηση είχαν τα downloads της εφαρμογής Signal (επίσης υπόσχεται ασφαλή επικοινωνία) στην Ουκρανία από την ημέρα της εισβολής μέχρι τις 20 Μαρτίου. Προφανώς φοβούνται τις υποκλοπές των Ρώσων.

286% αύξηση όμως είχαν τα downloads του Signal και στη Ρωσία, στο ίδιο διάστημα. Προφανώς φοβούνται και εκεί τις υποκλοπές των Ρώσων.

22,5% περισσότεροι είναι οι Γάλλοι, Γερμανοί, Ισπανοί και Ιταλοί οι οποίοι επιθυμούν την ένταξη της Ουκρανίας στην Ένωση, σε σχέση με όσους δεν τη θέλουν, σύμφωνα με έρευνα του YouGov.

7,75% περισσότεροι ερωτηθέντες θέλουν την ένταξη του Μαυροβουνίου και 5,25% την ένταξη της Βορείου Μακεδονίας.

32,25% λιγότεροι ωστόσο είναι εκείνοι που θα ήθελαν την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρώπη. Εντυπωσιακό ποσοστό, που δεν δικαιολογεί τους

φόβους της γερμανικής πολιτικής ελίτ, κάθε φορά που χρειάζονται μέτρα για να συνεντίσουν τον σουλτάνο.

20%-50% αύξησε τις τιμές στα προϊόντα της η γερμανική αλυσίδα super market Aldi, σύμφωνα με γερμανικά μέσα ενημέρωσης.

9,7% αύξηση τζίρου εμφανίζουν στη χώρα μας τα προϊόντα «ιδιωτικής ετικέτας» από την αρχή του έτους, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών IRI.

8% ήταν ο πληθωρισμός στην Ελλάδα τον Μάρτιο, παρά τα επιδόματα της κυβέρνησης. Κάποιοι λένε ότι τα επιδόματα αυτά θα αυξήσουν περαιτέρω τις πληθωριστικές πιέσεις. Αυτοί οι κάποιοι ονομάζονται οικονομολόγοι...

15,6% ήταν τον ίδιο μήνα ο πληθωρισμός στη Λιθουανία.

9,8% στην Ισπανία.

4,6% ο πληθωρισμός στη Μάλτα.

43% θα αυξηθεί η εξόρυξη λιγνίτη φτάνοντας ακόμη και τους 15 εκατ. τόνους έναντι των 10,5 εκατ. τόνων σήμερα. Ο λόγος είναι προφανής και έχει να κάνει με την πιθανότητα να κλείσει ο Πούτιν τη στρόφιγγα. Το α-

ποτέλεσμα; Μικρότερο των προσδοκιών διότι η αυξημένη παραγωγή λιγνίτη δεν επαρκεί ούτε για «ζήτω»...

25,9 εκατ. ευρώ ζημίες εμφάνισε η ΔΕΗ για το 2021, διαψεύδοντας τις φαντασιώσεις των πολιτικών για φορολόγηση των υπερκερδών.

872 εκατ. ήταν τα κέρδη EBITDA (προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων) της επιχείρησης. Είναι βέβαιο ότι θα βρεθούν διάφοροι οικονομικά αναλφάβητοι και θα ζητήσουν να φορολογηθούν τα συγκεκριμένα κέρδη, το 90% των οποίων ωστόσο αφορά λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης. Οπερ σημαίνει ότι το αίτημα για φορολόγηση των λειτουργικών κερδών θα οδηγήσει σε λουκέτο.

2.000 ευρώ είχε ανακοινωθεί ότι θα εισπράξουν όσοι ταλαιπωρήθηκαν στην Αττική Οδό. Χθες έγινε γνωστό ότι η εταιρεία με εξαιρετική διακριτικότητα έβαλε στην απόδειξη πληρωμής μια αποποίηση από περαιτέρω αποζημιώσεις. Περιμένουμε από τον πρωθυπουργό, ο οποίος είχε ζητήσει αν θυμάμαι καλά να αποζημιωθούν οι πολίτες, να βάλει τα πράγματα στη θέση τους.

10.000 άνθρωποι, εκτιμά η εφημερίδα «Αυγή», βρέθηκαν στη συναυλία Ειρήνης που διοργανώθηκε στα Προπύλαια. Χαρακτηριστικό της συναυλίας ήταν ότι δεν υπήρχαν σημαίες της Ουκρανίας παρά μόνον προς πώληση, τις οποίες κανείς δεν αγόραζε.

3,4% τηλεθέαση στο δυναμικό κοινό και 4,7% στο γενικό κατέγραψε η εκπομπή «Μουσικό Κουτί» με θέμα την Ουκρανία. Χαρακτηριστικό της εκπομπής ήταν ότι με εξαίρεση τους οικοδεσπότες, τη Φαραντούρη, τον Σαββόπουλο, τον Δρογώση, τον Ζιζύγαλα, τον Δημητριάδη και μερικούς ακόμα, οι υπόλοιποι δυσκολεύονταν και να πουν το όνομα της Ουκρανίας. Για το όνομα της Ρωσίας, ας μη το συζητάμε καθόλου...

VERBA VOLANT

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ - ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΗΣ

«Οι επιλογές Μησοτάκη εκτόξευσαν τον πληθωρισμό στο 8%». Το αγαπημένο ντουέτο συνεχίζει τις οικονομικές αναλύσεις. Ας το διαβάσουμε ανάποδα. Αν ο Μησοτάκης δεν είχε κάνει τις συγκεκριμένες επιλογές, ο πληθωρισμός θα ήταν ίσως και μηδενικός. Λογικό, μη βλέπετε τι συμβαίνει αλλού...

ΜΑΡΙΑΝΤΑ ΠΙΕΡΙΔΗ

«Δεν θα ασχοληθώ ξανά με το τραγούδι». Ο πειρασμός είναι μεγάλος, αλλά θα περιοριστώ στο να ρωτήσω αν πρόκειται για υπόσχεση ή απειλή...

ΚΩΣΤΑΣ ΔΟΥΖΙΝΑΣ

«Ενα πρόγραμμα όταν είσαι αντιπολίτευση σπανίζει το βάσεις σε εφαρμογή στην κυβέρνηση». Αν ήταν χασάπικο θα είχε ταμπέλα «η ειλικρίνεια». Σπάνια, για να μην πω ποτέ, ένας πολιτικός λέει αυτή την αλήθεια στους ψηφοφόρους του. Ότι δηλαδή τους λέει ψέματα προεκλογικά. Μπράβο και πάλι μπράβο.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

«Η διαδικασία όμως που εγκρίνατε, κύριε πρόεδρε, για την ομιλία του προέδρου Ζελένσκι μετατρέπει τη Βουλή σε χώρο μονολόγου. Η Βουλή των Ελλήνων πρέπει πάντα να είναι χώρος διαλόγου». Δηλαδή, σας σφάζουνε, αλλά καθίστε να το συζητήσουμε...

ΜΑΡΙΑ ΖΑΧΑΡΟΒΑ

«Ποιοί είναι οι αριστοτέχνες της προβοκάτσιας; Φυσικά οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ». Αυτό ήταν το σχόλιο της εκπροσώπου του ρωσικού Υπουργείου Εξωτερικών για τη σφαγή στην Μπούτσα. Το γνωρίζαμε ήδη, μα ντάμ, από τα τοπικά σας φερέφωνα...

International
Taste Institute

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΓΕΥΣΗΣ ΣΤΑ LIDL ΓΙΑ 2 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΥΜΑΡΙΚΩΝ ΝΩΜΑ

Στα Lidl νιώθουμε ιδιαίτερα υπερήφανοι. Γιατί **2 προϊόντα ζυμαρικών Νώμα** που διατίθενται αποκλειστικά στα καταστήματα της **Lidl Ελλάς** διακρίθηκαν με το **Βραβείο Ανώτερης Γεύσης 2022** από τον διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό **International Taste Institute**. Αυτή η εξαιρετικά σημαντική διάκριση ενισχύει την υπόσχεσή μας να συνεχίσουμε να σας προσφέρουμε κάθε μέρα **προϊόντα ζύμης υψηλών προδιαγραφών**, με αξεπέραστη γεύση, σε **τιμές Lidl**.

Νώμα
Τραχανάς από το
Μέτσοβο γλυκός

500 g
1,69€

1 Kg = 3,38€

Νώμα
Τραχανάς από το
Μέτσοβο ξινός

500 g
1,69€

1 Kg = 3,38€

Ανακαλύψτε όλα τα βραβευμένα μας προϊόντα στα καταστήματα Lidl.

www.lidl-hellas.gr

Μια startup που στοχεύει να μας κάνει να λειτουργούμε με περισσότερη ενσυναίσθηση, περισσότερη αυτοπεποίθηση και τελικά πιο «ανθρώπινα» στις καθημερινές μας επαφές

Σκεφτείτε την τελευταία φορά που ένας ομιλητής σας καθήλωσε, κάνοντάς σας να βλέπετε τον κόσμο μέσα από τα δικά του μάτια. Θυμηθείτε την τελευταία φορά που κάποιος αγαπημένος, ή κάποιος παντελώς άγνωστος, σας έκανε να νιώσετε άνετοι, ασφαλείς, αποδεκτοί. Αναπολήστε τον αγαπημένο σας μέντορα, ή συνεργάτη, εκείνον ή εκείνη που πάντοτε έδινε χώρο στη φωνή σας να ακουστεί και στις ιδέες σας να ανθίσουν. Προσπαθήστε να φέρετε στο μυαλό σας αυτό το είδος ανθρώπου που δρα ευεργετικά προς τον ίδιο και τους γύρω του – που μπορεί να αποδέχεται το σφάλμα, το έλλειμμα, την ήττα και ταυτόχρονα να ηγείται, να δημιουργεί, να προχωρά μπροστά χαράζοντας τον δικό του μοναδικό δρόμο.

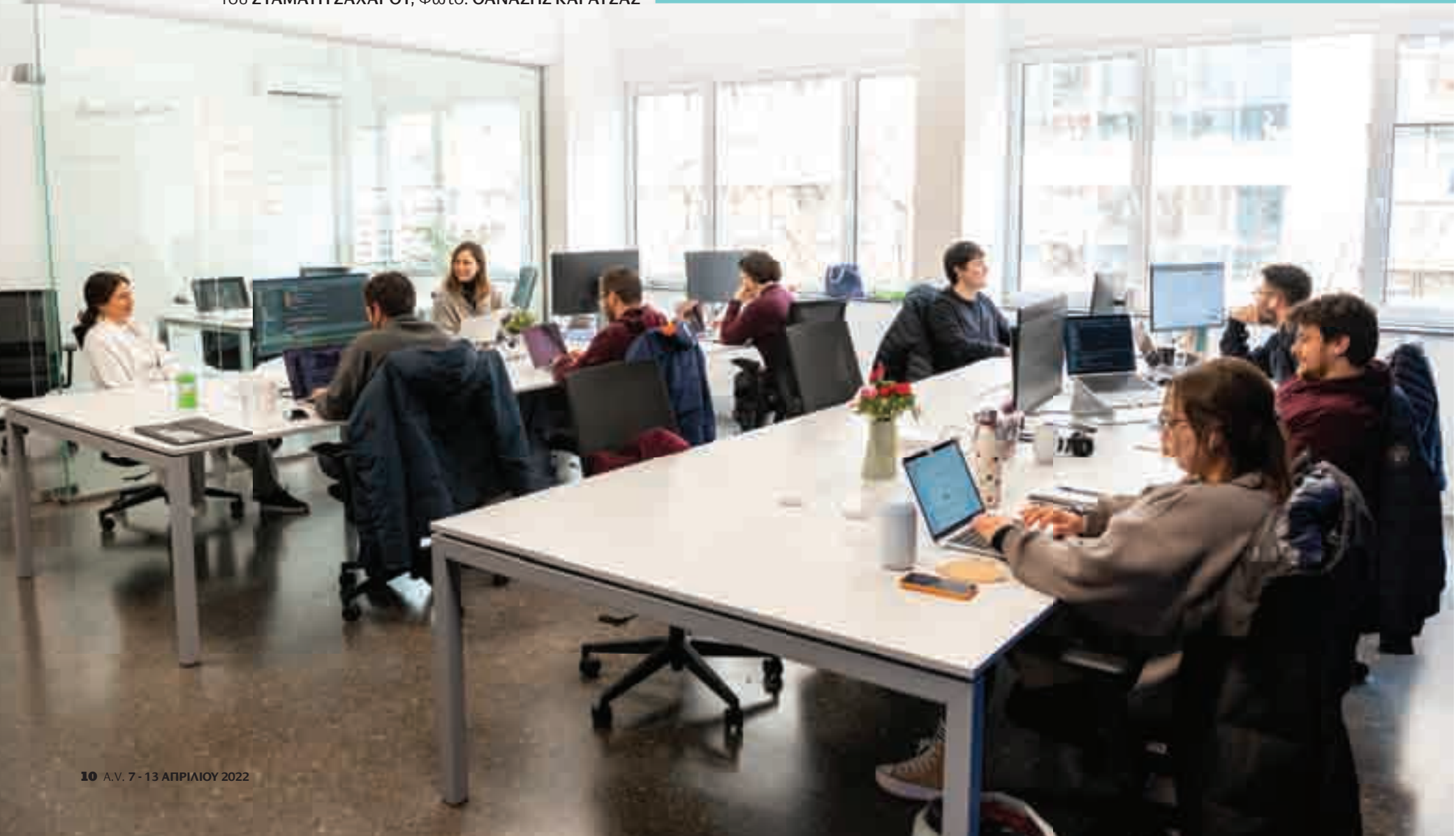
Ξέρετε τι το κοινό διαθέτουν όλες οι παραπάνω PERSONS; Έχουν αναπτύξει και καλλιεργήσει τα soft skills ή human skills, τις ανθρώπινες δεξιότητές τους.

«Ο όρος human skills ή soft skills αναφέρεται σε μια πληθώρα δεξιοτήτων, οι οποίες ορίζουν σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο που σκεφτόμαστε αλλά και που πράττουμε. Η ενσυναίσθηση, η αυτοπεποίθηση, η επικοινωνία και η διαχείριση συγκρούσεων αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων δεξιοτήτων» εξηγεί στην ATHENS VOICE η Άννα Ναταβλίσβιλι, CEO της Morphoses. Μιας ξεχωριστής start up, η οποία έχει ως αποστολή να μορφώσει και να αναπτύξει τη σημαντικότερη δεξιότητα που χρειάζονται οι άνθρωποι για την καθημερινή τους συμβίωση. Οι δεξιότητες αυτές μας βοηθούν

ΣΠΟΥΔΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΩΣ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΕΡΕ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ, ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Τι είναι η **Morphoses**;

Είναι ένας χώρος προσωπικής έκφρασης και περιπέτειας, όπου τα παιδιά 6-17 ετών μπορούν να ενισχύουν τα soft skills τους όπως η αυτογνωσία, να αυξήσει τα επίπεδα αυτοπεποίθησής τους και να χαράξουν το δικό τους μέλλον στην επαγγελματική τους πορεία. Η πλατφόρμα προσφέρει στον γονέα τη δυνατότητα επιλογής διάφορων μαθημάτων με βάση την ηλικία, τα ενδιαφέροντα και το πρόγραμμα του παιδιού, που πραγματοποιούνται online, live από επαγγελματίες του χώρου εκπαίδευσης. Μέχρι στιγμής, η εταιρία συνεργάζεται κυρίως με Τμήματα Ανθρώπινου Δυναμικού εταιριών παγκόσμιας εμβέλειας και με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Η συνεργασία είναι αλληλεπιδραστική: η εταιρία κάνει τα πάντα για να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά των εργαζομένων είναι χαρούμενα, δημιουργικά και ενισχύουν τα soft skills/human skills τους, ενώ οι εταιρείες με τη συνδρομή της Morphoses εξασφαλίζουν πιο προσωποποιημένες παροχές σε εργαζόμενους γονείς – άρα πιο χαρούμενους γονείς, πιο πιστούς και ικανοποιημένους εργαζόμενους!

Το όραμά της Morphoses γεννήθηκε μέσα από τη δυνατή επιθυμία να επαναπροσδιορίσουμε τον πυρήνα της μάθησης, με τέτοιο τρόπο ώστε να εστιάζει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων εκείνων που παραμένουν κρίσιμες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής. Όραμα της εταιρίας είναι ο εκδημοκρατισμός και η ισότιμη εξασφάλιση της πρόσβασης στην εκπαίδευση που ενισχύει τις ανθρώπινες δεξιότητες – τόσο από την πλευρά του εκπαιδευόμενου, όσο και από την πλευρά του εκπαιδευτή.

ΣΤΕ «ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ»

να λειτουργούμε πιο ομαλά, μας κάνουν καλύτερους πολίτες, φίλους, συμμαθητές, συντρόφους και τελικά ανθρώπους. Αν σας φαίνεται δύσκολο να κατανοήσετε ποιος διαθέτει αναπτυγμένες τις συγκεκριμένες δεξιότητες, ίσως θα είναι ευκολότερο να αντιληφθείτε τους ανθρώπους οι οποίοι δεν τις έχουν αναπτύξει. Άνθρωποι που δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν, να δημιουργήσουν δεσμούς, να συμπεριφερθούν φυσιολογικά κάτω από διάφορες συνθήκες.

Με δεδομένο ότι η συζήτηση για τα soft skills είναι πολύ πρόσφατη, εύλογα προκύπτει το ερώτημα: «Οι άνθρωποι που δεν καλλιέργησαν ή διδάχθηκαν τα soft skills συνειδητά από μικροί, πώς τα ανέπτυξαν; Τι ήταν αυτό που τους βοήθησε;» Όλες αυτές οι δεξιότητες, που συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τον χαρακτήρα μας, αναπτύσσονται ευκολότερα στον άνθρωπο όσο ακόμη η προσωπικότητα πλάθεται, δηλαδή όσο ο άνθρωπος είναι σε μια ηλικία που η προσωπικότητα είναι εν εξέλιξη. Μεγαλώνοντας είναι πιο δύσκολο να αναπτύξουμε τα soft skills, αυτό όμως δεν το καθιστά και απίθανο. Συνήθως, τα δεδομένα που αλλάζουν τον χαρακτήρα μας σε μεγαλύτερες ηλικίες αφορούν στιγμές που ο άνθρωπος εκτίθεται σε εμπειρίες που είναι πρωτόγονες για τον ίδιο και ενεργοποιούν τις δεξιότητές του καθοδηγούμενες από το ένστικτο της επιβίωσης», απαντά αφοπλιστικά η Chief Operational Officer της Morphoses, **Βασιλική (Ιλία) Τζωρτζοπούλου**.

«Ωστόσο μπορεί κάποιος να ενισχύσει τα soft skills και σε μεγαλύτερη ηλικία» συνεχίζει η κυρία Τζωρτζοπούλου. Το πώς εξηγεί ο Chief Product Officer της εταιρείας, **Αλέξανδρος Πιθαμίτης**. «Θα πρέπει να συμμετέχει σε προσομοιωτικές εμπειρίες που τον "αναγκάζουν" να σκεφτεί εκτός

πλαϊσίου, να μπορέσει να "μπει" σε διάφορους ρόλους αποβάλλοντας κάθε είδους προκατάληψη αλλά και να προσπαθήσει να επιτύχει έναν στόχο μέσω της δοκιμής διαφορετικών στρατηγικών, ώστε να εξετάσει τελικά ποια ήταν η πιο αποδοτική και αποτελεσματική – και γιατί». Δύσκολο να το περιγράψεις και ίσως δυσκολότερο να το τολμήσεις. Ακόμη και οι άνθρωποι που είναι δεκτικοί στο να βγουν από τα καθιερωμένα πλαίσια, δεν είναι βέβαιο ότι μπορούν να αποβάλουν τις προκαταλήψεις τους. Πολλές φορές δεν είναι σίγουρο ότι αντιλαμβάνονται πως έχουν προκαταλήψεις για διάφορα θέματα. Τις έχουν εξιδανικεύσει σε τέτοιο βαθμό, ώστε να τις θεωρούν απόλυτα φυσιολογικές.

Ζητήσαμε το σχόλιο της κυρίας **Ναταβλίσβιλι**, σχετικά με τις προκαταλήψεις, καθώς μοιάζει σαν να είναι εκείνες που εμποδίζουν στο μεγαλύτερο βαθμό την ανάπτυξη των soft skills. «Ένας ενήλικας όσο μεγαλώνει και έχοντας βιώσει εμπειρίες στη ζωή του έχει αποφασίσει, επομένως και καταλήξει σε διάφορα συμπεράσματα. Ας υποθέσουμε ότι αυτά τα συμπεράσματα είναι κείμενα σε ένα λευκό καμβά. Όσο περισσότερο γεμίζεις τον καμβά αυτόν τόσο λιγότερος χώρος σου μένει, άρα και τόσο μεγαλύτερος ο περιορισμός στο πόσο μεγάλη γραμματοσειρά θα χρησιμοποιήσεις για το επόμενο σου συμπέρασμα. Εν αντιθέσει με ένα παιδί που έχει τον καμβά του εντελώς άδειο, επομένως και περισσότερο χώρο για να μπορέσει να χωρέσει με όποιον τρόπο θέλει τα συμπεράσματα, είτε και να μάθει να μη γεμίζει τον καμβά καθόλου. Όσο μικρότερη η ηλικία, τόσο μεγαλύτερη φαντασία, τόσο ασθενέστερα τα στερεότυπα, τόσο δημιουργικότερη η περιέργεια και η ελευθερία της σκέψης, άρα και τόσο μεγαλύτερο το εύρος λύσεων σε όλους τους "γρίφους" με τους οποίους έρχεται κα- νείς αντιμέτωπος». **Α**

ONCE TO BE
REALISED

ONASSIS
STEGI

MIXAΗΛ
ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ

ΜΟΥΣΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
15–17.04.22

→ onassis.org

MIXAΗΛ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

ONCE
TO BE
REALISED

BEAT FURRER
OLGA NEUWIRTH
SAMIR ODEH-TAMIMI

BARBLINA MEIERHANS
YOUNGHI PAGH-PAAN
CHRISTIAN WOLFF

dissonArt ensemble

ΑΝΑΘΕΣΗ: ΜΟΥΣΕ-Ν-Β ΘΕΑΤΡΟ-ΣΤΑΙΟΝ FÜR ΜΟΥΣΙΚΗ-ΑΡΤΕΣ

ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ: DEUTSCHE OPER BERLIN

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ: OLGA NEUWIRTH, YOUNGHI PAGH-PAAN, SAMIR ODEH-TAMIMI, CHRISTIAN WOLFF

ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Ένας αθηναϊκός δρόμος με παραδοσιακό και συγχρόνως πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, με έντονη εμπορική δραστηριότητα, γεμάτος χρώματα, γεύσεις και αρώματα. Αρχίζει από την **πλατεία Αγίων Θεοδώρων** με τον ομώνυμο ναό και τελειώνει στην **πλατεία Κουμουνδούρου**, με τον **I.N. Αγίων Αναργύρων**, και η μία του άκρη διαφέρει, φυσιογνωμικά, εντελώς από την άλλη.

Κείμενο-Φωτό: **ΕΛΕΝΑ ΝΤΑΚΟΥΛΑ**

Οδός Ευριπίδου

ΓΕΥΣΗ & ΑΡΩΜΑ ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

↑ Ευριπίδου & Αγίου Δημητρίου (λήψη από το μπουτίκ ξενοδοχείο Athens Market Portrait Hotel)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ έως την οδό Αθηνάς έχει τα χαρακτηριστικά ενός σύγχρονου δρόμου με εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια και μπαράκια, ενώ από την Αθηνάς και κάτω, το σκηνικό αλλάζει, και ο περαστικός έχει την αίσθηση ότι βρίσκεται σε μια γειτονιά με τον χρόνο σταματημένο κάπου στο παρελθόν και την παλιά Αθήνα να συναντιέται με διάφορους πολιτισμούς, οι οποίοι έχουν αλλάξει αρκετά την ανθρωπογεωγραφία της περιοχής.

Ένας δρόμος που σύμφωνα με το σχέδιο των Κλεάνθη και Σάουμπερτ θα αποτελούσε ένα από τα τέσσερα «βουλεβάρια της πόλης», πλάτους 38 μέτρων, αλλά με το αναθεωρητικό σχέδιο του Κλέντσε από βουλεβάριο κατέληξε σε δρόμο πλάτους μόνο 10 μέτρων.

Ένας δρόμος που αρχικά αποθεώθηκε από τους Αθηναίους και συγκέντρωσε κατοίκους υψηλών κοινωνικών στρωμάτων, λόγω της προοπτικής γειτνίασης με τα ανάκτορα, τα οποία θα κτίζονταν στην πλατεία Ομονοίας.

Ένας δρόμος που στην πορεία απαξιώθηκε, οι κάτοικοι τον εγκατέλειψαν αλλά αρκετά διατηρητέα, αρχιτεκτονήματα του 19ου αιώνα, ρημαγμένα από την φθορά του χρόνου στέκονται ακόμη για να θυμίζουν τα περασμένα μεγαλεία.

Ένας δρόμος που υπήρξε η εμπορική καρδιά —κυρίως για χονδρεμπόριο και λιανεμπόριο τροφίμων— της νεοσύστατης πόλης, όπου νοικοκυραίοι και μπακάληδες απ' όλες τις γειτονιές της Αθήνας, κατέβαιναν εκεί για να προμηθευτούν τα «εδώδιμα και αποικιακά» για τα σπίτια ή τα μαγαζιά τους. Οι ταμπέλες των παντοπωλείων με την επιγραφή «Εδώδιμα και αποικιακά» έχουν πλέον εκλείψει, αλλά αξίζει μια αναφορά εις ανάμνησιν... Με τη λέξη «εδώδιμα» (από το αρχαίο ρήμα «έδω» και το ουσιαστικό «εδωδή», που σημαίνουν «τρώω» και «τροφή», αντίστοιχα) ορίζονταν τα φαγώσιμα όπως τυριά, βούτυρα, λάδια, αλεύρα, ενώ με τη λέξη «αποικιακά» προϊόντα όπως καφές, κακάο, πιπέρι, μπαχαρικά, τσάι, ζάχαρη, που έρχονταν από τις πρώην αποικίες ευρωπαϊκών χωρών.

Ένας δρόμος, που θυμίζει παζάρια της Ανατολής και συχνά αποκαλείται «στομάχι της Αθήνας», γεμάτος μυρωδιές και φωνές των εμπόρων που διαλαλούν τα καλούδια τους, ειδικά από τη **Βαρβάκειο Αγορά**, με τη μία από τις τέσσερις εισόδους της στο νούμερο 24-26.

Ένας δρόμος στον οποίο δεν υπάρχουν delicatessen με σπάνια γαλλικά τυριά ή εισαγόμενα αλλαντικά, αλλά βρίσκονται ακόμη μαγαζάκια που θυμίζουν τα παλιά μπακάλικα, με εκλεκτά ελληνικά προϊόντα από διάφορα μέρη της Ελλάδος, καθώς και αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν άλλοτε, όπως σάρωθρα και βούρτσες, και όλα μαζί προσφέρουν μια νοσταλγική και ωραιοποιημένη εικόνα του παρελθόντος που συνδέει το χθες με το σήμερα.

Ένας δρόμος όπου σουτζούκια, λουκάνικα και παστοურμάδες κρένονται πάνω από τα κεφάλια των πελατών, όσπρια σε τσουβάλια, ζάχαρη, ρύζι, μπα-

ΓΕΥΣΗ & ΑΡΩΜΑ
ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ευριπίδου 45, το κατάστημα
MIPAN ✦

χαρικά ή ξηροί καρποί σε σακιά σερβίρονται στους πελάτες με μια μεγάλη κουτάλα με λαβή, τη σέσουλα, εργαλείο που ερμηνεύει την προέλευση της παροιμιώδους έκφρασης «με τη σέσουλα» για κάτι που υπάρχει ή προσφέρεται σε αφθονία.

Ένας δρόμος με εδέσματα και μπαχαρικά που έφεραν στην Ελλάδα οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, την Κωνσταντινούπολη ή την Αρμενία, επηρεάζοντας και εμπλουτίζοντας γευστικά την ελληνική κουζίνα.

Ένας δρόμος με μερικά καλόγουστα, μικρά μαγαζιά με τεράστια ποικιλία από βότανα, σαπούνια και αιθέρια έλαια, περιζήτητα για θεραπευτικούς αλλά και καλλωπιστικούς λόγους.

Ένας δρόμος με καταστήματα όπου, εκτός από τρόφιμα, μπορεί κάποιος να βρει υπέροχα χειροποίητα καπέλα για αμπαζούρ, γυναικεία ή ανδρικά εσώρουχα, είδη για εξοπλισμό ξενοδοχείων και εστιατορίων, είδη για το σπίτι, εξειδικευμένα σκεύη ζαχαροπλαστικής, καλλυντικά, κεριά και λιβάνια, παιχνίδια, πουκάμισα, ρόμπες, σπάγκους, σπόρους για φυτά, σχοινιά, σφραγίδες, τροχείο για μαχαίρια, υαλικά, υλικά συσκευασίας, υποδήματα «για τον άντρα, τη γυναίκα, τον παππού και τη γιαγιά», φερμουάρ, φόρμες, χαρτικά... με τους τακτικούς πελάτες να αναπτύσσουν συχνά προσωπικές σχέσεις με τους μαγαζάτορες.

Ένας δρόμος με μαγαζιά πολλά εκ των οποίων λειτουργούν εκεί πάνω από μισόν αιώνα, έχοντας περάσει τώρα στα χέρια των επόμενων γενιών ή νέων ιδιοκτητών, οι οποίοι προσπαθούν να διατηρήσουν τις επιχειρήσεις και να αντεπεξέλθουν στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, όπως τον ανταγωνισμό των super market, την οικονομική κρίση, την υποβάθμιση και γκετοποίηση της ευρύτερης περιοχής, την εγκατάλειψη του κέντρου, την έλευση των Κινέζων με τα φθηνά και χαμηλής ποιότητας εμπορεύματα και ένα σωρό άλλα.

Ένας δρόμος στα κτίρια του οποίου, στο παρελθόν,

υπήρχαν πολλές βιοτεχνίες. «Σειόταν ο τόπος από τον θόρυβο των μηχανών, και το βράδυ ο δρόμος ήταν φωτισμένος από τα φώτα των εργαστηρίων που μέσα δούλευε κόσμος», μας λέει ο **Κώστας Σιόριγκας**, ο οποίος ίδρυσε το 1970 τη βιοτεχνία υποκαμίσων Roberto Forlani, μια εποχή που υπήρχαν στην Ευριπίδου γύρω στις 20 τέτοιες βιοτεχνίες, ενώ τώρα είναι ο μοναδικός πουκαμισιάς. Και συνεχίζει: «Οι παλιοί βιοτέχνες μεγάλωσαν, και πολύ σπάνια τα παιδιά τους ακολουθούν το επάγγελμα. Οι βιοτεχνίες έκλεισαν, τα κτίρια ερήμωσαν. Εκτός από την οικονομική κρίση, την ανεργία, τους φόρους, στη δουλειά μας έκανε μεγάλο κακό η Τουρκία με τα φθηνά υφάσματα και φθηνά εργατικά. Εμείς εδώ φτιάχναμε 1.500 πουκάμισα τη βδομάδα. Τώρα... δεν υπάρχουν αυτά τα νούμερα. Προσπαθούμε όμως να διατηρήσουμε την άριστη ποιότητα των υφασμάτων αλλά και της ραφής». Ο γιος του αποφάσισε να συνεχίσει τη δουλειά του πατέρα του, αλλά ανήκει στις εξαιρέσεις.

Ένας δρόμος καθορισμένος με Προεδρικό Διάταγμα (2012) ως «**χώρος παραδοσιακού εμπορίου**», προκειμένου να διατηρηθούν η ταυτότητα και ο χαρακτήρας του. «Δυστυχώς, πολλά επαγγέλματα κινδυνεύουν να σβήσουν, λόγω της βιομηχανοποίησης των προϊόντων και του χαμηλού πλέον κόστους κατασκευής», όπως μας λέει ο Βασίλης Αγαλιώτης, που έχει ένα υπόγειο εργαστήριο κατασκευής και επισκευής μπρούντζινων αντικειμένων. Μακάρι να καταφέρει να επιζήσει άλλα 100 χρόνια το προπολεμικό υπόγειο τροχείο για μαχαίρια που βρίσκεται στον αριθμό 26, με τους σημαντικούς πελάτες, μεταξύ αυτών τα ξενοδοχεία «Μεγάλη Βρετανία» και Caravel.

Ένας δρόμος (ειδικά κάτω από την οδό Αθηνάς) που φαίνεται να συνέρχεται από την παρακμή που βρισκόταν πριν μερικά χρόνια, λόγω της εγκληματικότητας, του αγοραίου έρωτα, της διακίνησης ναρκωτικών, της αθρόας συγκέντρωσης μεταναστών. Η αλήθεια είναι ότι η κατάσταση έχει βελτιωθεί πάρα πολύ, και η περιοχή έχει καθαρίσει, όπως παραδέχονται πολλοί ιδιοκτήτες καταστημάτων. Η διαφορά φαίνεται και από τις μικρές ξενοδοχειακές μονάδες που έχουν ανοίξει ή τις άλλες

που ετοιμάζονται. Το ανακαινισμένο ξενοδοχείο «**Ευριπίδης**», καθώς και 2-3 καλόγουστα boutique hotels που στεγάζονται σε νεοκλασικά κτίρια θεωρούνται καλές επιλογές για τουρίστες που επιθυμούν να μείνουν στην καρδιά της Αθήνας, με εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημαντικά αξιοθέατα της πόλης, απολαμβάνοντας άψογη φιλοξενία, σε λογικές τιμές. Το βραβευμένο **Athens Market Portrait Hotel** είναι το πρώην ξενοδοχείο «Αθηναϊκό». Στεγάζεται σε κτίριο του 1919, το οποίο κτίστηκε εξ αρχής για ξενοδοχείο. Όπως μας λέει ο υπεύθυνος του ξενοδοχείου, «στα δωμάτιά του είχαν φιλοξενηθεί αμέτρητοι τουρίστες, μεταξύ αυτών ο εγγονός του Σίγκμουντ Φρόιντ, ο ζωγράφος Λούσιαν Φρόιντ, πριν επισκεφθεί τον φίλο του Τζον Κράξτον στον Πόρο. Το 2019, άνοιξε ως νέο ξενοδοχείο με τα 26 δωμάτιά του ανακαινισμένα με φινέτσα και σεβασμό στον χαρακτήρα του κτιρίου. Οι τουρίστες μας γοητεύονται από το χρώμα της γειτονιάς και τους αρέσει πολύ να ψωνίζουν από τα διάφορα μαγαζιά».

Ενας δρόμος με δύο σημαντικές εκκλησίες: τον βυζαντινό **Ι.Ν. Αγίων Θεοδώρων Κλαυθυμώνος** (11ος αιώνας), μία από τις οκτώ εκκλησίες που σώζονται «εις την αρχικήν αυτών μορφήν με μικράς μόνον επισκευάς ή προσθήκας», όπως γράφει ο Ιωάννης Τραυλός. Χτίστηκε το 1049 στη θέση παλαιότερου ναού. Ως ιδρυτής αναφέρεται ο Ν. Καλόμαλος, σπαθαροκανιδιάτος (βυζαντινός αξιωματούχος). Στην εκκλησία, την πρώτη Παρασκευή των Χαιρετισμών, τηρείται ακόμη το έθιμο με τα κόλλυβα που φέρνουν ανύπαντρες κοπέλες για να τα διαβάσει ο παπάς και μετά αυτές τα βάζουν κάτω από το μαξιλάρι τους για να ονειρευτούν ποιον θα παντρευτούν! Στον αριθμό 70, το εκκλησάκι **Αγίου Ιωάννης της Κολώνας**, με τον κορινθιακό κίονα που διαπερνά τη στέγη του, είναι μία από τις αρχαιότερες εκκλησίες της Αθήνας που βρίσκεται σε διαρκή χρήση. Χτίστηκε γύρω στο 565 μ.Χ. και ταυτίζεται με το ιερό-θεραπευτήριο του Ασκληπιείου και του Τοξάριδος (Αθηναίος γιατρός που θεωρείτο θεραπευτής των πυρετών). Το εκκλησάκι λεγόταν και «Θερμαστής», επειδή άρρωστοι με υψηλό πυρετό «έδεναν την θέρμη τους» με μια χρωματιστή κλωστή, γύρω από την κολώνα, με την ελπίδα να απαλλαγούν απ' αυτόν.

Ένας δρόμος που προσφέρει στον διαβάτη ενδιαφέρουσες επιλογές για το πού να ψυχαγωγηθεί. Στην αρχή του δρόμου, τα στέκια είναι καινούργια και μονότα. Όμως, μετά την Αθηνάς, τα **Καραμανλίδικα του Φάνη** με τους αυθεντικούς καραμανλίδικους μεζέδες και το ψητοπωλείο **Τέλης** με τα περίφημα μπριζολάκια εξακολουθούν να είναι κορυφαία γευστικά τοπόσημα της περιοχής.

Οδός Ευριπίδου: Ένας δρόμος που δεν συνδέθηκε μόνο με τροφή για το σώμα αλλά και για το πνεύμα

Στα τέλη του 19ου αιώνα εκεί λειτουργούσαν εκδοτικοί οίκοι, βιβλιοπωλεία όπως του Κ. Π. Κληρονόμου (Ευριπίδου 16), του Κουσουλίνου, ιδιαίτερα γνωστό για την εξαιρετική έκδοση του «Οδηγός Αθηνών-Πειραιώς και των κυριότερων πόλεων της Ελλάδος» (1900), καθώς και πολλά τυπογραφεία, τόσα που κάποιοι αποκαλούσαν αργότερα την περιοχή Hollywood της τυπογραφίας. Σ' ένα απ' αυτά, εκδόθηκε τον Απρίλιο του 1883 το πρώτο φύλλο της εφημερίδας «*Ρωμικός*» του Γ. Σουρή.

Το 1865, νεαροί επιφανών οικογενειών, μεταξύ αυτών οι Αλ. Σούτσος, Αγ. Βλάχος, Ν. Δηλιγιάννης, Π. Ρομπότης, Χαρ. Τρικούπης, Νικ. Μαυροκορδάτος, ίδρυσαν την «**Εταιρεία των Φίλων του Λαού**», η οποία ως διάδοχος της Φιλικής Εταιρείας είχε σκοπό «να συμβάλει εις την πνευματικήν αφύπνισιν του Ελληνικού Λαού και εις την πολιτικήν καλλιέργειάν του, διά της διαδόσεως, εμπεδώσεως και διαφυλάξεως των Αξιών του Γένους και των Εθνικών μας Παράδόσεων». «Προς επίτευξιν του ευγενούς, μεγαλεπήβολου ▶

Click και μπαίνεις... στο germanos.gr. Εκεί θα βρεις 11.000 προϊόντα τεχνολογίας. Ανάμεσά τους, θα βρεις το επόμενο smartphone σου, γιατί δεν γίνεται να συνεχίσεις να κυκλοφορείς με την μπακατέλα. Θα βρεις το smartwatch, με το οποίο θα πιάσεις τον στόχο των 10 χιλιομέτρων (καλή τύχη). Θα βρεις Smart TV, γιατί σου έχουν βγει τα μάτια να βλέπεις 4ωρες ταινίες στη 13άρα οθόνη του λάπτοπ. Θα βρεις και τη σκούπα robot, που θα κάνει το σπίτι σου ξανά κατοικήσιμο. Θα το συζητήσεις με τη γάτα, την κολλητή, τη μάνα σου & την ξαδέρφη σου και τελικά θα καταλήξεις στο τι θέλεις να αγοράσεις. Θα τρίψεις τα χέρια σου μεταξύ τους, επειδή πήρες μεγάλη χαρά που επιτέλους αποφάσισες. Μια στιγμή πριν ολοκληρώσεις την online αγορά σου όμως, θα συνειδητοποιήσεις ότι ανυπομονείς πολύ πολύ πολύ πολύ πολύ πολύ πολύ να παραλάβεις την παραγγελία σου. Εδώ, λοιπόν, είναι που έρχεται η νέα υπηρεσία G Click & Collect από τον GERMANO. Τώρα, μπορείς να επιλέξεις ανάμεσα σε όσα καταστήματα GERMANOΣ αυτό που είναι πιο κοντά σου. Θα κάνεις τσεκάουτ και μετά, όπως είσαι, ακόμα και με τις φόρμες σου, θα σηκωθείς από την καρέκλα, το κρεβάτι ή τη σεζλόνγκ σου και θα πας να τσιμπήσεις τη συσκευή σου. Άμεσα. Με άλλα λόγια, από το πρώτο Click, σε λιγότερο χρόνο απ' ό,τι σου πήρε να διαβάσεις αυτό το κείμενο, η online παραγγελία σου σε περιμένει για **Collect**.

Οδός Ευριπίδου

ΓΕΥΣΗ & ΑΡΩΜΑ
ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

◀ Ευριπίδου 46Α,
ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα
ο «ΠΕΤΡΟΣ», από το 1950

τούτου σκοπού συνεστήθη το *Λαϊκόν Πανεπιστήμιον*», το οποίο ήταν το πρώτο της Ελλάδος και το πέμπτο του κόσμου, και η όλη προσπάθεια στηρίχθηκε στον ανιδιοτελή εθελοντισμό. «Χαρακτηριστικώς ως χώρος λειτουργίας του *Λαϊκού Πανεπιστημίου* επελέγη η νέα αγορά των Αθηνών, κατ'αντιστοιχίαν προς την αρχαίαν αγοράν με τον βαρυσήμαντον θεσμόν της».

Το *Λαϊκό Πανεπιστήμιο* λειτουργεί έως τις μέρες μας, όντας το μακροβιότερο σε όλη την Ελλάδα και προσφέρει εξαμηνιαίους κύκλους σπουδών πάνω σε διάφορα επιστημονικά πεδία. Η εγγραφή και η φοίτηση είναι δωρεάν και τα μαθήματα διδάσκονται από έγκριτους ακαδημαϊκούς, καθηγητές των πανεπιστημίων και του πολυτεχνείου, ερευνητές, λόγιους, οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εθελοντικώς, χωρίς την παραμικρή αποζημίωση.

Σ' ένα σπίτι στη συμβολή της οδού Ευριπίδου με την πλατεία Αγίων Θεοδώρων, γεννήθηκε το 1893 ο αντισυμβατικός ποιητής **Ναπολέων Λαπαθιώτης**, ο οποίος θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της νεοσυμβολιστικής και νεορομαντικής σχολής, με ιδιαίτερα πλούσιο έργο. Λίγο πιο κάτω, στο ισόγειο ενός μικρού αθηναϊκού σπιτιού, στην **πλατεία του Ιερού Λόχου**, βρισκόταν το **καφενείο των Κυθηρίων αδελφών Μπαβέα**, ένα από τα πιο γνωστά της παλαιάς Αθήνας, στέκι λογιών της δεκαετίας του '20. Η εν λόγω πλατεία σχηματίζεται στη συμβολή των οδών Ευριπίδου, Πραξιτέλους και Αγίου Μάρκου και πήρε την ονομασία της προς τιμήν του Ιερού Λόχου που πολέμησε στο Δραγατσάνι το 1821. Στην ίδια πλατεία, λειτούργησε το 1836 το **ξύλινο θέατρο του Ιταλού Gaetano Meli**, το οποίο μετά το θέατρο του Σκοττζόπουλου (στη πλατεία Κοτζιά) ήταν το δεύτερο που ιδρύθηκε στην Αθήνα.

↑ Ευριπίδου 9

◀ Ευριπίδου 36, ο κύριος Γ. Σιόριγκας, ιδιοκτήτης της βιοτεχνίας υποκαμίσων Roberto Forlani

◀ Ευριπίδου 37, ο κύριος Βασίλης Αγαλιώτης στο κατάστημά του

Το νούμερο 40-42 της οδού Ευριπίδου έμενε ένας από τους πολυγραφότερους συγγραφείς της εποχής του, ο **Γρηγόριος Ξενόπουλος** (1867-1951) και εκεί εκδιδόταν το γνωστό περιοδικό για παιδιά «*Η Διάπλαση των Παιδών*», την αρχισυνταξία του οποίου ανέλαβε από το 1894 έως το 1945 υπογράφοντας πάντα τα άρθρα του με τρεις λέξεις: «*Σας ασπάζομαι, Φαίδων!*». Η κατοικία του καταστράφηκε ολοσχερώς κατά τη διάρκεια των Δεκεμβριανών και εκείνος αναγκάστηκε να φιλοξενηθεί σε σπίτι φίλων μέχρι τον θάνατό του.

Ένα μικρό διαμέρισμα της οδού Ευριπίδου υπήρξε η έδρα του νεοϊδρυθέντος, το 1954, εκδοτικού οίκου **Κέδρος**, από τον Νίκο και τη Νανά Καλλιανέση.

Σε ιδιόκτητο κτίριο στην Ευριπίδου 84 μεταφέρθηκαν και στεγάζονταν από το 1998 οι δραστηριότητες του εκδοτικού οίκου **Εστία**, υπό τη διεύθυνση της **Εύας Καραϊτίδη**.

Και πριν ολοκληρωθεί το άρθρο, αξίζει μία αναφορά στο σπουδαίο έργο που κάνει το «**Καταφύγιο Αγάπης και Συμπαράστασης**», ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο που λειτουργεί στον 7ο και στον 8ο όροφο στην Ευριπίδου 14 και προσφέρει βοήθεια στις κοινωνικά μειονεκτικές ομάδες του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν την έλλειψη των στοιχειωδών βιοτικών αναγκών, όπως το να κάνουν ένα μπάνιο, να πλύνουν τα ρούχα τους ή να βρουν ένα πιάτο ζεστό φαγητό.

Η οδός Ευριπίδου παρ' όλα τα προβλήματά της διατηρεί ακόμη τη γοητεία αλλά και την αυθεντικότητά της. Απαιτείται όμως διαμόρφωση συνθηκών ώστε να προστατευτεί ο χαρακτήρας της, να αντέξουν και να μην αλλάξουν χρήση τα εμπορικά μαγαζιά και να μην αφανιστούν τελείως τα επαγγέλματα που τα εργαλεία και ο τρόπος εργασίας των ανθρώπων οι οποίοι τα ασκούσαν αποτελούν κομμάτι της πολιτισμικής κληρονομιάς. **A**

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
MEGARON - THE ATHENS CONCERT HALL
21-22

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ 14 ΑΠΡ' 22

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ, ΠΙΑΝΟ
ΠΑΛΑΣ ΛΙΒΕΡΑΤΟΣ, ΒΙΟΛΑ
ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΠΕΤΡΙΝ, ΤΣΕΛΟ

MEGARON.GR

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
SUPPORTED BY THE MINISTRY OF CULTURE & SPORTS

The Manifesto

ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΠΡΩΜΕΝΩΝ

Κείμενα: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΙΝΟΣΑΤΗΣ

Οδηγούμενες/οι από πνεύμα συλλογικοποίησης της εικαστικής πράξης, πέντε εικαστικοί, εξερχόμενες/οι από την απομόνωση των προσωπικών, «κελιών» τους, κυριολεκτικών και μεταφορικών, συναντήθηκαν και επί σχεδόν έξι μήνες διερεύνησαν, στοχάστηκαν και παρήγαγαν εικαστικό έργο υπό τη στέγη ενός διατηρητέου κτιρίου στον Κεραμεικό.

Αυτός ήταν ο στόχος του ιδρυτή και διευθυντή του εγχειρήματος —όπως, και συμμετέχοντος σε αυτό— εικαστικού Γιώργου Αργυρόπουλου, ο οποίος το συνέλαβε, το εκκίνησε και το υλοποίησε σε όλα τα στάδιά του με την ευγενή χρηματοδότηση των Neo Performance Materials και James Aitken Investments με έδρα το Τορόντο του Καναδά. Καθώς παράλληλος και εξίσου ζωτικός στόχος

του εγχειρήματος ήταν να λειτουργήσει, ανάμεσα σε άλλα, και ως όχημα για την υποστήριξη και ανάδειξη Ελλήνων εικαστικών, η Neo Performance Materials χρηματοδότησε έναν αριθμό υποτροφιών, οι οποίες δόθηκαν σε ισάριθμες φοιτήτριες και φοιτητές της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας που μαζί με τον Γιώργο Αργυρόπουλο συγκρότησαν την προκείμενη ομάδα εικαστικών.

Αφορμή και θέμα της εικαστικής έρευνας και παραγωγής τους: η καινοφανής βιωματική συνθήκη της πανδημίας και η επακόλουθη κανονικοποίηση της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης στην καθημερινή ζωή.

Με «θεραπευτικά» μέσα τον καμβά και τα λάδια, αποπειράθηκαν να αποτυπώσουν και να «εξορκίσουν» τις ποικίλες μορφές του τραύματος που αυτή η συν-

θήκη επέφερε σε ατομικό και σε καθολικό επίπεδο, να χαράξουν τη δική τους «έξοδο» και επαναρχή, επιβεβαιώνοντας την παλιά ψυχαναλυτική/ανθρωπολογική θέση που θέλει την τέχνη (μαζί με τη θρησκεία) να αποτελεί προνομιακό πεδίο τελετουργικής, μετασχηματιστικής βιωματικής διαδικασίας.

Συμπληρωματικά και εμβόλιμα σε αυτό το σύμπαν ζωγραφικά εξεικονισμένων παραστάσεων, σκηνών, σωματικών στάσεων, χειρονομιών, κινήσεων και βλεμμάτων, εντίθεται και ένας άλλος —διαφορετικού κώδικα— μικρόκοσμος αυτή τη φορά ρηματικός: η έντυπη έκδοση ενός ολιγοσέλιδου τομιδίου, υπό τον τίτλο «Σαρανταήμερον», με το οποίο ένας έκτος συμμετέχων, εργαζόμενος στο πεδίο του λόγου και της θεωρίας, συμβάλλει στο εγχείρημα.

◀ Οι συμμετέχουσες/-οντες εικαστικοί (από αριστερά): Ντέπη Παυλίδου, Λεοντία Καφρέ, Δημήτρης Γκινοςάτης, Ντορίτα Πιμπλή, Γιώργος Αργυρόπουλος και Ιρίνα Κουζμένκο

ΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ

Τις πέντε ζωγραφικές συνθέσεις συμπληρώνει και επισφραγίζει, ως ενότητα μία έκκτη σύνθεση (δεξιά σελίδα), έργο συλλογικό με τίτλο «Still Waiting», το οποίο στο ξεκίνημα και στο τελειώμά του δουλεύτηκε από τον Γιώργο Αργυρόπουλο, με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να αναλαμβάνουν τα ενδιάμεσα στάδια της υλοποίησής του. Εδώ, βρίσκουμε την ίδια με εκείνη του εξωφύλλου θηλυκή φιγούρα, με τη διαφορά ότι αφενός αυτή μοιάζει πλέον έτοιμη να σπκωθεί, να εγκαταλείψει τη στάση καθήλωσης και ακινησίας στην οποία ήταν καταδικασμένη, να αποκολληθεί από το σιδερένιο κρεβάτι-τύμβο στο οποίο ήταν γειωμένη, αφετέρου κάνει την εμφάνισή του το χρώμα. Θωρακίζοντας τον εαυτό της με την ιατρική στολή, σήμα-κατατεθέν της covid εποχής, ανακάμπτει. Όχι άνευ όρων, αλλά υπό συνθήκες. Από το παράθυρο φαίνεται ο ήλιος που βγαίνει. Μία νέα μέρα χαράζει. Πρέπει να συνεχίσει.

Asbestos Project

The Manifesto Project

«Wondering»

Γιώργος Αργυρόπουλος

Με πρώτες σπουδές στο πεδίο των καλών τεχνών σε Τορόντο και Νέα Υόρκη και δεύτερες πιο εξειδικευμένες επίσης στη Νέα Υόρκη, ο Γιώργος Αργυρόπουλος ξεκίνησε την επαγγελματική σταδιοδρομία του ως illustrator και designer. Υπ' αυτή την ιδιότητα, εργάστηκε σε μεγάλες εταιρείες της Βόρειας Αμερικής και της Μεγάλης Βρετανίας, ενώ στη συνέχεια ίδρυσε τη δική του εταιρεία, την οποία και «έτρεξε» για περίπου 15 χρόνια. Έχει διδάξει και εργαστεί ως σύμβουλος στο «Digital Futures Program» του Ontario College of Art and Design University. Ως εικαστικός –εργαζόμενος εξίσου με λάδια όσο και με εικονοστοιχεία (pixels)– έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές εκθέσεις τόσο ζωγραφικής όσο και ψηφιακής αναπαράστασης, κυρίως στη Βόρεια Αμερική. Στόχος του στην Αθήνα είναι η συγκρότηση, υπό τη γενική ονομασία **The Manifesto Project(s)**, «μιας διατομεακά προσανατολιζόμενης ομάδας αποτελούμενης από εικαστικούς, τεχνολόγους και θεωρητικούς, η οποία θα αναπτύσσει και θα υλοποιεί εικαστικά πρότζεκτ σε πολλαπλές πλατφόρμες πάνω σε θεματολογίες άμεσα συνυφασμένες με τους ολοένα και πιο επιταχυνμένους ρυθμούς και τις ολοένα και πιο αποδιοργανωτικές πραγματικότητες που μας πλήττουν και μας καθορίζουν: είτε πρόκειται για μία συνθήκη, όπως είναι η προκείμενη τρέχουσα της πανδημίας, είτε για άλλες καταστάσεις κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού χαρακτήρα, οι οποίες αναπτύσσονται σε εννεστώτα χρόνο στην Ελλάδα και στην Ευρώπη εν γένει, αναδιατάσσοντας όχι μονάχα τον εξωτερικό καθημερινό βίο μας, αλλά και τον εσωτερικό, ψυχοδιαφορικό. Ζητούμενο είναι η δημιουργία μίας υποδομής, ενός συνεχούς εργαστηρίου ή μίας αναμορφούμενης δεξαμενής σκέψης, ικανής να παράγει ενδιαφέρουσες ιδέες και ενδιαφέροντα έργα. Το Manifesto Project –ή, ακριβέστερα, τα Manifesto Projects, στον πληθυντικό– είναι μία ομπρέλα τρεχουσών και μελλοντικών δράσεων».

Για το έργο του εξωφύλλου μας

«Η εικόνα και η αίσθηση της καθήλωσης που επέφερε η συνθήκη του εγκλεισμού» είναι το κεντρικό στοιχείο το οποίο αποπειράθηκε να αποδώσει στη ζωγραφική σύνθεσή του «Waiting» ο Γιώργος Αργυρόπουλος: «Η ανοικτικότητα της μοναξιάς, η οποία αναδύεται μέσα από τον οικείο χώρο του σπιτιού και στην οποία μοιάζει να έχει εμβυθιστεί μία θηλυκή ύπαρξη. Μισόγυμνη και εκτεθειμένη, αναπαρίσταται γειωμένη σε ένα από εκείνα τα παλιά, ασήκωτα, σιδερένια κρεβάτια που μοιάζουν με αμετακίνητους γλυπτικούς όγκους, με μνημεία ή, ακόμη, και με τύμβους, και τα οποία αποπνέουν ένα αίσθημα βαρύτητας και ακινησίας, ενώ την ίδια στιγμή, με τον στενό, περιορισμένο χώρο τους κάνουν το σώμα να ασφυκτιά. Ο φωτισμός –ερχόμενος από μία πηγή– είναι δραματικός. Η θηλυκή φιγούρα φοράει μία βενετσιάνικη μάσκα με ράμφος, η οξύτητα, η αιχμηρότητα και η βιαιότητα της οποίας έρχονται σε αντίθεση με την απαλότητα και ευαλωτότητα της επιδερμίδας της πρώτης, ενώ ταυτόχρονα αποκρύπτει, τερατοποιώντας το, το πρόσωπό της. Εργάστηκα με πραγματικό μοντέλο, το οποίο σκηνοθέτησα, φώτισα, σχεδίασα, μεταφέροντας εν συνεχεία τα σχέδια στον καμβά. Αν και τα σκίτσα με τα οποία ξεκίνησα ήταν έγχρωμα,

το τελικό έργο είναι ασπρόμαυρο, καθότι θεώρησα ότι το χρώμα θα ήταν μάλλον φλύαρο».

Επιπλέον της προαναφερθείσας σύνθεσης, ο Γιώργος Αργυρόπουλος θέτει ενώπιόν μας και μία δεύτερη (αριστερή σελίδα), θεματογραφικά συναφή, αλλά υλοποιημένη σε διαφορετικό χρόνο (κατά τη διάρκεια της πρώτης καραντίνας) και χώρο (στο προσωπικό εργαστήριο του εικαστικού στην ύπαιθρο, εκτός αστυακού περιβάλλοντος, κάτι που καθίσταται αμέσως πρόδηλο). Τα δύο έργα βρίσκονται σε ένα διάλογο τόσο έντονο που τα καθιστά σχεδόν αεχωρήστα. Στη δεύτερη αυτή σύνθεση, ο τόνος αλλάζει: «Τα φωτεινά –όχι έντονα και ζωηρά, αλλά μειλίχια– χρώματα και οι τονικότητες καθαρίζουν και απαλύνουν το μάτι, “θεραπεύοντάς” το από την αχρωμία της καθηλωμένης στην κλίνη θηλυκής ύπαρξης. Η αφημένη στην ακινησία της, μουντή φιγούρα και ο εξίσου άβιος χώρος μέσα στον οποίο αυτή είναι τοποθετημένη, βρίσκουν την ανεστραμμένη διάθεσή τους, σε πρώτο χρόνο, στο φωτεινό και ανεπιτήδευτα αψηγάδιαστο, απέριττο κοστούμι της ανδρικής φιγούρας και, σε δεύτερο χρόνο, στο γαλάζιο φόντο, γαλάζιο του ουρανού, που είναι λες και διατέλλεται στο άπειρο, “οξυγονώνο-

ντας” κάθε χιλιοστό της επιφάνειας του καμβά, τείνοντας να “αγκαλιάσει” με τη λυτρωτική ζωτικότητα και θερμότητα τα πάντα. Η πιο προχωρημένη –σε σχέση με εκείνη της απαθούς γυναικείας φιγούρας– ηλικία του δεν μαρτυρά κατά κανένα τρόπο καθήλωση, παραίτηση, άφραση του εαυτού στις περιστάσεις και συνθήκες. Απεναντίας, το ζωηρό βλέμμα του, μαρτυρώντας κατάφραση, ενεργητικότητα και συμμετοχή στα τεκταινόμενα, είναι λες και εξαφανίζει το εμπόδιο της προστατευτικής μάσκας, αποκαθιστώντας την καταπιγμένη εκφρασιακότητα του αποκρυπτόμενου προσώπου του. Η επιμελημένη εμφάνισή του και η στάση του σώματός του, σε συνδυασμό με το εξακριβωτικό βλέμμα του, εντείνουν την αναδιόρθωση εντύπωση ότι λαμβάνει μεν υπ' όψη του τη δυσχερή συνθήκη, αλλά δεν καταβάλλεται από αυτήν. Μοιάζει να είναι θεματοφύλακας της δικής του κανονικότητας. Τίθεται απέναντί μας ισότιμα, αρνούμενος να γίνει βορά του βλέμματός μας. Όσο εμείς τον κοιτάζουμε, άλλο τόσο μας κοιτάζει κι εκείνος. Μας περιεργάζεται, όπως συνήθως οι άνθρωποι της υπαίθρου περιεργάζονται τους άγνωστους περαστικούς, όχι με τον τρόπο της αποστασιοποίησης, αλλά με μία διάχυτη θέληση να τον γνωρίσουν, να συνδεθούν μαζί του».

ΝΤΟΡΙΤΑ ΠΙΜΠΛΗ

Έπειτα από μία μακρά σταδιοδρομία στη διδασκαλία πιάνου σε ωδεία, η εικαστικός Ντορίτα Πιμπλή σπούδασε ζωγραφική στην ΑΣΚΤ. Δουλεύει με λάδια πάνω σε ξύλο ή, αν πρόκειται για έργα μεγαλύτερης κλίμακας, πάνω σε καμβά. Η δουλειά της περιστρέφεται γύρω από αφηγήσεις πάνω στη μνήμη και την απώλεια, οι οποίες την έχουν οδηγήσει σε μια ήπια και λιτή χρωματική γκάμα. Λέει για το έργο της: «*Η ακραία ρευστοποίηση της πραγματικότητας την οποία επιφέρουν το καθεστώς πανδημίας, οι εξακολουθητικές καραντίνες, καθώς και η κυρίαρχη συνθήκη της αποξένωσης μεταφράζονται σε ένα τοπίο μη υπαρκτό, προσομοιάζον σε τόπο ψυχικής εξορίας, το οποίο αναλαμβάνει να λειτουργήσει ως καθρέφτης μιας κυρίαρχης ψυχικής κατάστασης, μιας ορισμένης διάθεσης. Μέσα σ' αυτό το ζοφερό περιβάλλον, δύο φιγούρες, τα παιδιά μου, τα οποία χρησιμοποιώ ως μοντέλα, επικειρούν μια έξοδο, αποκαθιστώντας μέσω του βλέμματος την επαφή με τον θεατή*».

ΝΤΕΠΗ ΠΑΧΛΙΔΟΥ

Με σπουδές στα οικονομικά και πολυετή σταδιοδρομία στον χώρο του μάρκετινγκ, η εικαστικός Ντέπη Παυλίδου αποφοίτησε από την ΑΣΚΤ και έκτοτε επιδίδεται σε μία αναπαραστατική ζωγραφική, δουλεύοντας κυρίως με λάδια σε καμβά, χωρίς όμως να αποκλείει τη χρήση άλλων μέσων όπως τα κολάζ τα οποία τυπώνει σε μετάξι. Για το έργο που δημιούργησε λέει: «*Στο συγκεκριμένο πρότζεκτ ήθελα σίγουρα να μιλήσω για την απορροή της πανδημίας. Ως μοντέλο, για ακόμη μία φορά, χρησιμοποίησα τον εαυτό μου. Η επιλογή της πόζας την οποία παίρνει η μορφή είναι συνειδητή, προκειμένου ο θεατής να εστιάσει στο γεγονός και όχι στον άνθρωπο. Η απεικόνιση του ποδοπατήματος της ιατρικής φόρμας υψηλής προστασίας, δηλώνει το ποθούμενο τέλος της πανδημίας. Το φως συμβολίζει την αναμονή μας και την ελπίδα μας γι' αυτό το γεγονός. Το δάπεδο, στο σύνολο του πίνακα, αποτελεί μια πινελιά Ελλάδας. Η τέντα και οι γλάστρες υποδηλώνουν την ανθρώπινη καθημερινότητα. Κάποια σημεία του καμβά τα αφήνω σε ενδιάμεση φάση, με ξεκάθαρη διάθεση και πρόθεση να ενθέσω το θεατή στη διαδικασία του έργου*».

ΛΕΟΝΤΙΑ ΚΑΦΦΕ

Σπούδασε ζωγραφική και αγιογραφία στην ΑΣΚΤ ενώ, παράλληλα με τη συμμετοχή της στο Manifesto Project, ετοιμάζει τη πτυχιακή της εργασία. Επιλέγει να δουλεύει ως κλασική ζωγράφος, άλλοτε πάνω σε μουσαμά με λάδια και άλλοτε πάνω σε χαρτί με μολύβια και ξυλομπογιές. Λέει για το έργο της: «*Απεικονίζονται πρόσωπα πλήρως ενδεδυμένα, κλεισμένα μέσα σε μία ντουζιέρα –σ' ένα, δηλαδή, οικείο χώρο τον οποίο χρησιμοποιούμε για να "καθαριστούμε", να αποβάλουμε από το σώμα μας οτιδήποτε ακάθαρτο- των οποίων τα βλέμματα, στραμμένα προς το θεατή, μαρτυρούν ένα είδος οικιότητας και αποδοχής αυτής της παράδοξης συνθήκης. Την ίδια στιγμή, όμως, αντικρίζουν μια άλλη ύπαρξη μες στο χώρο, ένα άτομο ντυμένο με στολή υψηλής προστασίας, η εικόνα της οποίας έχει καταστεί τόσο οικεία στην αντιληψή μας καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας. Χάρη στην αντανάκλασή της πάνω στο τζάμι της ντουζιέρας, η φιγούρα με τη στολή μοιάζει σαν να βρίσκεται και αυτή μαζί με τα άλλα πρόσωπα εντός της ντουζιέρας, καταλήγοντας να κοιτάζει και αυτή το θεατή. Επιπλέον, ενώ το κεντρικό θέμα, εντός της ντουζιέρας, απεικονίζεται με μεγαλύτερη λεπτομέρεια, ο εξωτερικός προς αυτήν χώρος παρουσιάζεται πιο απλοποιημένος*».

ΙΡΙΝΑ ΚΟΥΖΜΕΝΚΟ

Γεννημένη στη Μαριούπολη της Ουκρανίας, μεγάλωσε μέσα σε μια πολυεθνική οικογένεια. Με μητέρα Ελληνίδα, πατέρα Ουκρανό και μητρική γλώσσα τη ρωσική, η εικαστικός Ιρίνα Κουζμένκο από το 2006 ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Καθηγήτρια ξένων γλωσσών και μεταφράστρια, τέλειωσε την ΑΣΚΤ και ασχολήθηκε με την ζωγραφική. Λέει η ίδια για το έργο που δημιουργήσε: «Παρά την κατάργηση της καθολικής καραντίνας, πολύς κόσμος παρέμεινε στη απομόνωση, είτε εξωτερική είτε εσωτερική/ψυχολογική, βιώνοντας καθημερινά το φόβο και το άγχος. Σε κρίσιμες στιγμές φόβου, τα παιδιά συννηθίζουν να συρρικνώνονται, να "κουλουριάζονται" σε εμβρυακή στάση, να αγκαλιάζουν με κάποιο τρόπο τον εαυτό τους, δημιουργώντας έτσι ένα ψυχολογικό μικροπεριβάλλον ασφάλειας. Έτσι είναι τοποθετημένη και η φιγούρα στο έργο μου, στο κέντρο σχεδόν της σύνθεσης, στη μέση ενός οικείου, αλλά ταυτόχρονα ανοίκειου χώρου».

Είστε και οι δύο Θεσσαλονικείς. Γεννηθήκατε και μεγαλώσατε στην πόλη;

Σύλλας Τζουμέρκας: Ναι, εκτός από ένα διάστημα που πέρασα στη Νίσυρο όταν ήμουν στο δημοτικό, καθώς οι γονείς μου ως εκπαιδευτικοί είχαν διοριστεί στο νησί.

Χρηστός Πασσαλής: Οι δικοί μου γονείς γνωρίστηκαν στη Θεσσαλονίκη όταν σπούδαζαν. Πέρασα όλη την παιδική και εφηβική ηλικία μου στη Θεσσαλονίκη.

Ποιες είναι οι παραστάσεις που είχατε μέσα στο σπίτι σας σε σχέση με το εβραϊκό ζήτημα και το παρελθόν της πόλης με την άλλοτε ακμάζουσα εβραϊκή κοινότητα που οδηγήθηκε στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης;

Σ.Τ.: Δεν είναι τόσο το σπίτι που μετρά σε επίπεδο επίσημης εκπαίδευσης. Γενικά σε επίπεδο συνείδησης της πόλης κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '80 αυτό το θέμα ήταν ανύπαρκτο, ήταν χαμένο. Υπήρχαν άγνωστα ονόματα που για κάποιον λόγο ήταν αλλιώτικα από τα άλλα. Δεν υπήρχε καμία αναφορά στους Εβραίους της πόλης. Τελεία. Προσωπικά ήρθα σε επαφή με την εβραϊκή κουλτούρα μέσω της πλάγιας οδού όταν μετέφραζε η μητέρα μου το «Δικαστήριο του πατέρα μου» του Σίνγκερ, κι εγώ, που ήμουν τότε 16 ετών, το δακτυλογραφούσα. Αυτή ήταν η πρώτη επαφή. Αργότερα, στα ενήλικά μας χρόνια, αρχίσαμε να αντιλαμβανόμαστε τι είχε συμβεί, όταν ξεκίνησε να παράγεται και η αντίστοιχη βιβλιογραφία.

Χ.Π.: Ανάλογες είναι και οι δικές μου εμπειρίες. Δεν ήξερα τίποτα μεγαλώνοντας για το τι είχε συμβεί στην εβραϊκή κοινότητα της πόλης και το ανακάλυψα ενήλικας πλέον.

Ποια είναι η δική σας εξήγηση για τον αντισημιτισμό στη διάρκεια των αιώνων;

Σ.Τ.: Αντισημιτισμός υπάρχει σε διάφορους χώρους, περιοχές, εκπαιδευτικά στάτους και εκδηλώνεται με διαφορετικούς τρόπους. Οι γενικεύσεις δεν μου αρέσουν, κάτι που επιχειρήσαμε να κάνουμε και στο φιλμ.

Χ.Π.: Αν θελήσουμε να δώσουμε ιστορική εξήγηση, ίσως θα πρέπει να στραφούμε στη σχέση της Καθολικής Εκκλησίας με τον ιουδαϊσμό. Οι ιστορικές παράμετροι, σε συνδυασμό με κάποια χαρακτηριστικά που αποδόθηκαν διαχρονικά στους Εβραίους, ίσως δίνουν κάποιες απαντήσεις για το πως τροφοδοτήθηκε ο αντισημιτισμός. Ακόμη και στον Σαίξπηρ, στον «Εμπορο της Βενετίας», βλέπουμε πόσο έντονος είναι ο αντισημιτισμός.

Σ.Τ.: Είναι πάντως ένα εξαιρετικά περίπλοκο θέμα για το οποίο έχουν γραφτεί τόσα πολλά, με πολιτικές, ιστορικές, ψυχολογικές βάσεις και φυσικά δεν μπορούμε να το λύσουμε σε μια απλή κουβέντα μιάμισης ώρας.

Χ.Π.: Μιλάμε για γεγονότα ή φαινόμενα που πραγματικά παραμένουν ανεξήγητα. Ακόμη κι αν τα προσεγγίσουμε από όλες τις σκοπιές (κοινωνικοπολιτικές, ιστορι-

«Η ΠΟΛΗ ΚΑΙ Η ΠΟΛΗ»

ΚΑΙ Ο ΣΥΛΛΑΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ ΚΑΙ Ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΣΣΑΛΗΣ

Το σκηνοθετικό δίδυμο του ντοκιμαντέρ «Η πόλη και η πόλη» μάς μιλάει για την κατασκευή του έργου που αφορά το εβραϊκό τραύμα της Θεσσαλονίκης μέσα από μια συρραφή από στιγμιότυπα μνήμης, φρίκης και ανείπωτων καταστροφών καθώς και μυστικών.

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

Η ταινία μας
θα είχε και τον
χαρακτήρα
μιας πράξης
εκταφής. Και
σε προσωπικό
επίπεδο αλλά
και σε σχέση
με την εβραϊκή
κοινότητα
της πόλης.

κές, ψυχολογικές κ.λπ.), κανείς δεν ξέρει, για παράδειγμα, γιατί συνέβη ο ναζισμός στη Γερμανία, σε μια από τις πιο μορφωμένες και προηγμένες χώρες του δυτικού κόσμου.

Ας πάμε λοιπόν στο θέμα της ταινίας, και ίσως από εκεί οδηγηθούμε σε κάποια χρήσιμα συμπεράσματα. Χρησιμοποιείτε στο φιλμ κάποιες βινιέτες με φράσεις ή αποσπάσματα για τους Εβραίους που δεν αναφέρεται η πηγή τους. Για ποιον λόγο το κάνατε αυτό;

Σ.Τ.: Χρησιμοποιήσαμε διάφορες πηγές. Ιστορικά στοιχεία που περιγράφουν την καθημερινή ζωή της κοινότητας, αντισημιτικές φράσεις από τον Τύπο της εποχής, όπως αυτής που ανέφερες προηγουμένως (σ.σ. ένα κατάπτυστο κομμάτι για τη χρήση του χεριού των Εβραίων) που τη βρήκαμε στην εφημερίδα «Μακεδονία» κ.ά.

Χ.Π.: Προτιμήσαμε να αφήσουμε ανοιχτά τα συγκεκριμένα σημεία για να αποφυγούμε την πολιτική και να βάλουμε μία, ας την πούμε παγίδα στην αφήγηση για να δημιουργήσουμε κι άλλα ερωτήματα σαν το δικό σου.

Σ.Τ.: Επίσης έχει εντυπωτική δύναμη να δεις γραμμένο κάτι τέτοιο χωρίς υπογραφή. Σε σκανδαλίζει και αποκτά άλλη ισχύ.

Χ.Π.: Και κάνει το έδαφος πιο ολισθηρό. Παραμένει ο θεατής με αυτόν τον τρόπο πιο κριτικός απέναντι στην ταινία. Εννοώ με την έννοια της κριτικής σκέψης κι όχι της επίκρισης.

Το γράμμα της Σαρίνας προς τον γιο της ήταν αυθεντικό;

Σ.Τ.: Ναι ήταν πραγματικό. Όμως βάλαμε και στοιχεία στην ταινία που δεν ήταν αυθεντικά. Επειδή είναι ένα έργο στην κόψη της μυθοπλασίας, του ντοκιμαντέρ και ταινίας δοκιμίου. Η κόψη αυτή βρίσκεται σε όλα τα σημεία του έργου.

Γιατί επιλέξατε αυτόν τον τρόπο αφήγησης; Μου έκανε εντύπωση ο συσχετισμός των ιστορικών γεγονότων (ειδικά στα κομμάτια των βασανιστηρίων των Εβραίων από τους ναζί στην πλατεία Ελευθερίας) με κομμάτια από τη σημερινή Θεσσαλονίκη.

Χ.Π.: Η παρουσία του σύγχρονου τοπίου της πόλης ήταν πυρηνική. Επίσης θέλαμε να κάνουμε μια ταινία για τη Θεσσαλονίκη του 20ού αιώνα, γυρισμένη όμως στη Θεσσαλονίκη του 21ου αιώνα. Αυτόν τον αναχρονισμό, αυτό το «λάθος» το θέλαμε από την αρχή. Όσον αφορά τον τρόπο αφήγησης, αυτό έγινε μάλλον ενστικτωδώς και με καλλιτεχνικούς όρους. Επίσης βοηθά για να αναπτυχθούν και οι αντίστοιχες φιλοσοφικές ή ψυχολογικές προεκτάσεις της ιστορίας. Ναι, η σκηνή της πλατείας Ελευθερίας με τα βασανιστήρια των ναζί, την ώρα που περνούν τα τουριστικά λεωφορεία του 2020 από πίσω έχει μια ένταση κι αποτελεί έναν σπινθήρα στο κάδρο και την αφήγηση μας. Προσωπικά, το ίδιο το προϊόν, την ταινία μας δηλαδή, δεν μπορώ να το εξηγήσω πιο αναλυτικά. Είναι το αποτέλεσμα μιας ολόκληρης διαδικασίας που έχει να κάνει με την έρευνα, το διάλογο μας με την ιστορία της πόλης αλλά και την ίδια την πόλη, τις ευαισθησίες και τις ανησυχίες μας κ.ο.κ. Δεν υποστηρίζω

ότι είναι κάτι τυχαίο αλλά και η διαδικασία από μόνη της είναι ένας ζωντανός οργανισμός που φέρνει πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. Κι αποφασίσαμε να παρουσιάσουμε όλα τα «επικίνδυνα» ή δύσκολα σημεία του χωρίς αυτολογοκρισία. Σημεία που ίσως να προκαλούσαν αντιδράσεις.

Σ.Τ.: Το συναρπαστικό με την ταινία είναι αυτό ακριβώς που περιέγραψε ο Χρήστος. Είχαμε αποφασίσει να βάλουμε όλα τα στοιχεία που θα μας δώσουν όχι μόνο απόλυτη ελευθερία στη δημιουργία του έργου αλλά και μεγάλη απόλαυση.

Μπορείτε να θυμηθείτε την ημέρα εκείνη που εμπνευστήκατε την ιδέα του φιλμ;

Σ.Τ.: Ήμασταν στη Θεσσαλονίκη. Με τον Χρήστο όχι μόνο γνωριζόμαστε πολλά χρόνια, αλλά έχουμε δουλέψει και μαζί στο θέατρο και το σινεμά, ο ένας σε δουλειές του άλλου κ.λπ. Ξεκινήσαμε μια κουβέντα για τη σχέση μας με την πόλη, και πάρα πολύ γρήγορα φτιάχτηκε ο πυρήνας του έργου με το συγκεκριμένο θέμα που θα φτιάχναμε μαζί και θα είχε το νόημα της επιστροφής μας στη Θεσσαλονίκη, στην πόλη όπου έχουμε ζήσει τόσα χρόνια. Όμως η ταινία μας θα είχε και τον χαρακτήρα μιας πράξης εκταφής. Και σε προσωπικό επίπεδο αλλά και σε σχέση με την εβραϊκή κοινότητα της πόλης. Επειδή υπάρχουν πάρα πολλοί νεκροί, πολλά εγκλήματα και αναπάντητα ερωτηματικά. Εκείνη τη στιγμή δεν ήμασταν βέβαιοι αν μπορούμε να κάνουμε ένα φιλμ σαν αυτό αλλά αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε με μικρά βήματα την περιπέτειά μας.

Εμπόδια συναντήσατε στην πορεία αυτή;

Σ.Τ.: Δεν έχει νόημα τώρα να λέμε κάτι τέτοιο. Κάθε ταινία έχει τις δυσκολίες της. Ας πούμε ότι το φιλμ αυτό είχε μια επιπλέον δυσκολία λόγω του θέματος που δεν είναι ευπρόσδεκτο από παντού. Την ίδια στιγμή όμως σε κάποια μέρη είναι. Και η Εθνική Λυρική ως παραγωγή που μας έδωσε τη βάση για να ξεκινήσουμε, και το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης με επιμελητή τον Ορέστη Ανδρεαδάκη και η Homemade films στη συμπαραγωγή, ο καθένας από την πλευρά του αγκάλιασε το φιλμ και επέτρεψε να γίνει πραγματικότητα.

Πώς δουλεύατε στα γυρίσματα; Είχατε μοιράσει αρμοδιότητες;

Σ.Τ.: Κοίταξε, επειδή δεν είναι η τυπική ταινία με το κλασικό σενάριο, φτιάξαμε αφηγηματικούς πυρήνες και τους απλώσαμε στη διάρκεια των 14 ημερών που διήρκεσαν τα γυρίσματα. Συζητούσαμε τα πάντα για την κάθε σκηνή, ανταλλάσαμε ιδέες και αποφασίζαμε από κοινού.

Χ.Π.: Επίσης καθώς γνωρίζει καλά ο ένας τη δουλειά του άλλου, η συνεργασία αυτή βγήκε εύκολα και αβίαστα. Με εξαιρετική απλότητα αλλά και αποτελεσματικότητα. **A**

INFO

Η ταινία «Η πόλη και η πόλη» θα προβληθεί στις αίθουσες από την Weirdwave στην Αθήνα σε δύο special event screenings αποκλειστικά στο Άστορ στις 11/4 και 18/4 παρουσία συντελεστών, και στη Θεσσαλονίκη από την Πέμπτη 7/4 και καθημερινά στο Ολύμπιον.

ΤΙ ΔΟΥΛΕΙΑ ΕΧΕΙ ΕΝΑ ΡΟΛΟΪ ΣΤΗΝ ΩΡΑΙΑ ΠΟΛΙΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΑΒΒΙΔΗ, ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΠΑΤΗΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ, ΚΑΙ **ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟ ΟΡΟΦΟ**

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ;

■ σως την έχετε προσέξει. Βρίσκεται σχεδόν στη συμβολή της Λεωφόρου Αλεξάνδρας με την Πατησίων, στην οδό Αιγύπτου 1, και ξεχωρίζει για το ρολόι στο αριστερό σημείο του πέμπτου ορόφου. Το ρολόι, μάλιστα, δουλεύει κανονικά. Είναι, επίσης, γνωστή και ως πολυκατοικία Σαββίδη και, όπως όλα τα εντυπωσιακά αθηναϊκά κτίρια, έχει κι αυτό πολλές ιστορίες να διηγηθεί.

Στεκόμουν μπροστά στην υπερυψωμένη είσοδο, έξω από τη μεταλλική εξώθυρα, στην αμήχανη στιγμή που πρέπει να χτυπήσεις τα κουδούνια, όταν εμφανίστηκε ευθυτενής, σοβαρός και ευγενικός, ο **Κυριάκος Μακρῶνας**, δικηγόρος, ο οποίος έχει εδώ, από το 1977, στον τρίτο όροφο, το ιδιόκτητο γραφείο του. Τον ρωτάω για το ρολόι, που εξακολουθεί να δουλεύει. «*Μα φυσικά, τα φροντίζουμε όλοι και το επιδιορθώνουμε, το έχω διορθώσει κι εγώ πολλές φορές με τα χέρια μου. Και υπάρχει από τότε, δεν τοποθετήθηκε μετά. Αποδεικνύεται και από φωτογραφίες της εποχής, όταν το 1938 ο δικτάτορας Μεταξάς έκανε τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του έφιππου βασιλιά Κωνσταντίνου, παρουσία του νεαρού τότε βασιλιά Γεωργίου Β΄. Σε φωτογραφίες εκείνης της εκδήλωσης φαίνονται και η πολυκατοικία και το ρολόι της*». Η κατασκευή της πολυκατοικίας ολοκληρώθηκε το 1936, πήρε το όνομά της από τον εργολάβο Πάνο Σαββίδη, και, όπως λέει ο αρχιτέκτονας Νίκος Καβαδάς, κατασκευάστηκε σε σχέδια των σπουδαίων αρχιτεκτόνων Νίκου Νικολαΐδη (1892-1967) και Παύλου Μιχαλά (1904-1990) σε μοντέρνο ύφος, με στοιχεία μπάουχαους και αρ ντεκό, ξεχωρίζοντας για τα έρκερ της, τους κλειστούς εξώστες δηλαδή, που προεξέχουν από το επίπεδο της όψης, τα καμπύλα μπαλκόνια της και τα γωνιακά της παράθυρα, ενώ εντυπωσιακό είναι και το ρετιρέ.

Ποιος ήταν ο λόγος που τοποθετήθηκε το ρολόι; «Η πολυκατοικία Σαββίδη όταν χτίστηκε ήταν το πιο ψηλό

κτίριο της περιοχής, δέσποζε ανάμεσα στα άλλα, τα οποία ήταν μεν όμορφα αρχιτεκτονικά αλλά ήταν χαμηλά, διώροφα. Το ρολόι πιθανότατα τοποθετήθηκε γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, για να λειτουργεί ως το ρολόι της πλατείας. Ήταν, άλλωστε, συχνό φαινόμενο να υπάρχουν ρολόγια σε δημόσιους χώρους», λέει ο Ν. Καβαδάς.

«Να φανταστείτε ότι τότε, εκείνα τα χρόνια που τα αυτοκίνητα στην Αθήνα ήταν ελάχιστα, ο Σαββίδης είχε μεριμνήσει να υπάρχει και υπόγειο πάρκινγκ, το οποίο χρησιμοποιείται και σήμερα. Στο υπόγειο υπάρχουν ακόμη καταφύγιο και πλυντήρια, ενώ σε όλα τα διαμερίσματα έχει προβλεφθεί να υπάρχει δωμάτιο υπηρεσίας», αναφέρει ο Κυρ. Μακρωνάς.

Να ζητήσω συγγνώμη από τους ανθρώπους που ζουν στο ρετιρέ, αλλά πολύ θα ήθελα να μένω εκεί. Η Πατισίω, η Αλεξάνδρας, το Πεδίον του Άρεως, όλη η Αθήνα από κάτω σου, από τον πέμπτο όροφο. «Οχι ακριβώς», διορθώνει ο κύριος Μακαρώνας, «Παλιότερα την έβλεπες όλη την Αθήνα κι από εκεί, αλλά σήμερα πρέπει να ανέβεις στην ταράτσα!».

Η πολυκατοικία, η οποία κηρύχθηκε διατηρητέα το 2010, ανακαινίστηκε λίγο πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. «Είχε αρχίσει να δείχνει τα χρόνια της κι εκείνη την εποχή, ενόψει Ολυμπιακών, έδινε η πολιτεία μια μικρή επιδότηση για ανακαινίσεις κτιρίων. Έπεισα τους άλλους ιδιοκτήτες και κάναμε ανακαίνιση. Θυμάμαι ότι συγκεντρώσαμε σχεδόν 300.000 ευρώ, ενώ η επιδότηση ήταν 15.000 ευρώ. Βέβαια, σε λίγα χρόνια πάλι θα αρχίσει να τα δείχνει τα χρόνια της, αλλά θα δούμε τότε τι θα κάνουμε».

Την εποχή που χτίστηκε η πολυκατοικία Σαββίδη και μέχρι τη δεκαετία του 1960, ίσως και λίγο περισσότερο, η περιοχή ήταν αυτό που λέμε μεγαλοαστική. Ζούσαν εφοπλιστές, βιομήχανοι, μεγαλογιατροί. Σήμερα η χρήση της πολυκατοικίας Σαββίδη είναι μεικτή, φιλοξενεί και κατοικίες και γραφεία, ενώ απόγονοι του Πάνου Σαββίδη

βρίσκονται
ακόμη εδώ.

«Εδώ έβγαλα το ψω-

μί μου κι έζησα οικογένειες.

Εζησα και ως ένοικος για μια τριετία τη δεκαετία του 1990. Εργαζόμουν και εξακολουθώ να εργάζομαι πολλές ώρες και, όσο να 'ναι, ο χώρος της εργασίας είναι σαν το σπίτι σου. Έχει τη γοητεία του να ζεις και να εργάζεσαι σε ένα κτίριο με βεράια ιστορία», λέει ο Κυριάκος Μακαρίνας.

Κλείνοντας πίσω μου την εξώθυρα και βγαίνοντας έξω, στην πλατεία Αιγύπτου, ένιωσα σαν να άφησα πίσω μου μια εποχή και να μεταφέρθηκα ξανά σε μια άλλη, με πολλά κορναρίσματα και φασαρία. Αρκετά μέτρα πιο μακριά, στην απέναντι πλευρά της Αλεξάνδρας, γύρισα για μια τελευταία ματιά. Το ρολόι έδειχνε 3 και 17 πρώτα λεπτά μετά το μεσημέρι και ήταν ακριβώς τόσο. **A**

[illegible]

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

Το Mallow sneaker της TOMS είναι cool

▶ Τι γίνεται αν συνδυάσεις το minimal design της Alpargata με ένα cool sneakerized vibe; Έχεις το τέλειο παπούτσι για την Άνοιξη και το Καλοκαίρι. Ελαφρύ, άνετο, ευκολοφόρετο σε slider και slip-on εκδοχή και στις πιο... λαχταριστές παστέλ και έντονες αποχρώσεις εμπνευσμένες από τα αγαπημένα μας marshmallows.

Το **Mallow** είναι ακριβώς αυτό που δείχνει, ένα casual sneaker με superlight αίσθηση και υλικά που σέβονται τη φύση και το περιβάλλον. Τσέκαρε επίσης και το ολοκαίνουργιο μοντέλο **Mallow Puff** με Ortho Lite EcoLT Hybrid σόλα, supersize διαστάσεις και funky διάθεση. Έτοιμοι για βόλτες!

GLAMAZON Eat, pray, love (me)

Η καθημερινή πολυτέλεια του φροντίσω
τον εαυτό μου, από τα νύχια
και τα ρούχα έως τη δημιουργική
νταβανοσκόπηση

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μάλλον δεν είναι εύκολο να μιμηθείς την Τζούλια Ρόμπερτς στο «Eat, Pray, Love». Ωστόσο, με τους μηχανισμούς της αυτοφροντίδας να έχουν ενεργοποιηθεί εδώ και καιρό, το eat, το pray και το love προσαρμόζονται στα μέτρα του καθενός και έρχονται πιο κοντά. Νοερώς μπορείς να είσαι με την Τζούλια.

Περισσότερο παρά ποτέ έχει διαμορφωθεί, έχει στερεοποιηθεί, η κουλτούρα του κάνω κάτι για τον εαυτό μου. Η απώλεια του ελέγχου που επέφεραν απρόβλεπτες και εξαιρετικά δύσκολες καταστάσεις είχαν και έχουν συνέπειες.

Με το ξέσπασμα της πανδημίας και την πρώτη καραντίνα, η γυμναστική στο υπαίθρο, βαδίζω και τρέχω στους δρόμους με ή χωρίς τον σκύλο μου, έγινε καθημερινότητα. Περιπατώ άρα υπάρχω, ξαλαφρώνω, θέλω να είμαι υγιής. Πετώ ψυχολογικά βάρη και δεν ξεχνάω να ανασαίνω.

Το «κάνω κάτι για μένα» έγινε αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας. Από ένα εβδομαδιαίο μανικιούρ, το commuting με το ηλεκτρικό πατίνι, ένα μασάζ, γυμναστική με personal trainer, ένα οποιοδήποτε τελετουργικό, απλό και επαναλαμβανόμενο, έγινε αναγκαίο. Ακόμα και μία φορά τον μήνα έχεις στο πρόγραμμα κάτι για τον εαυτό σου. Επιβάλλεται, αλλιώς μαζεύεις και μαζεύεις, βάρος ασήκωτο. Και να τα μυοσκελετικά και τα λοιπά.

Άλλος ή άλλη αγοράζει βιβλία ή λουλούδια ή επιτρέπει στον εαυτό του ένα μοσχοβολιστό τσουρέκι, ας είναι και ζέας. Ένα φινό γλυκάκι.

Αυτά τα μικρά δωράκια στον εαυτό μας δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται με κάποια αγορά, δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται με την κατανάλωση. Κάνω κάτι για τον εαυτό μου δεν σημαίνει αγοράζω απαραίτητα κάτι. Στην πραγματικότητα, βέβαια, στις περισσότερες γωνιές του πλανήτη έγιναν αγορές πολυτελείας στο όνομα του «φροντίζω τον εαυτό μου», κάνω κάτι σπέσιαλ για μένα.

Παρά το γεγονός ότι η βιομηχανία της αυτοφροντίδας είναι μια βιομηχανία δισεκατομμυρίων ευρώ πραγματοποιήθηκε και μια μεγάλη στροφή σε πιο απλούς τρόπους προκειμένου κάθε μέρα να είναι πιο φωτεινή. Βάδισμα και μετά μια βόλτα στη θάλασσα, όπου η θέα της σε γαληνεύει. Η μια απλή, χαλαρή και συγχρόνως δημιουργική νταβανοσκόπηση.

Η κουλτούρα της ευεξίας, αυτό το wellness, αποτελεί κοινωνικο-οικονομική συνιστώσα. Ουσιαστικά, τα τελευταία δύο χρόνια, όπου οι εξελίξεις είναι καταγιστικές σε όλους τους τομείς, ο καθένας και η καθεμία εφηύραν τρόπους να κάνουν τη ζωής τους πιο ευχάριστη, ανεκτή, ελαφριά με τρόπο που να επιστρέφει θετικά vibes στον εαυτό τους.

Το καλύτερο και πιο πολυτελές treat; Η dolce far niente. ●

ESSENCE
Παλέτα σκιών MIAMI €8,99

YAMAMAY
Κιμονό €39,95

Πιστεύω
ακράδαντα ότι
με το σωστό
παπούτσι μπορείς
να κυβερνήσεις
τον κόσμο.
— Bette Midler

NEW ERA
Καπέλο τζόκεϊ

VICHY
Neovadiol Meno 5
BI-SERUM για το
πρόσωπο

CONVERSE
Δίχρωμο sneakers €89,90

FOREO
Gadget καθαρισμού και τόνωσης προσώπου LUNA 3 plus €299

SAFILO
Γυαλιά ηλίου
THE MARC JACOBS

MAC
Μάσκα MAC
STACK για όγκο
€34

KARL LAGERFELD
Τσάντα που διπλώνει €315

TEZENIS
Ποδηλατικό σορτς από ανακυκλωμένο
microfiber fierce active €10,99

SHISEIDO
Γυναικείο άρωμα
GINZA

SWATCH
Ρολόι Blue Sky by
Vassily Kandinsky,
από τη συλλογή
Swatch x Centre
Pompidou €100

THE M SHOP

το gift shop του Μεγάρου Μουσικής

Όλα τα μουσεία έχουν κι από ένα «gift shop», αλλά κανένα μουσείο δεν έχει ένα «The M Shop» τόσο προσεγμένο όσο αυτό του Μεγάρου Μουσικής.

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ Φωτό: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΦΑΜΑΝΩΛΗΣ

Τα κουτιά συσκευασίας, τα κουτιά δώρων, με ή χωρίς (άλλα) δώρα μέσα, είναι φτιαγμένα από παλιά προγράμματα και έντυπα του Μεγάρου: μικρά, μεσαία και μεγάλα κουτιά με σκηνές από τη «Μαντάμ Μπατερφλάου», την «Ηλέκτρα», από παρτιτούρες του Μπετόβεν, με εικόνες από παραστάσεις, συναυλίες και εκδηλώσεις που θυμόμαστε (ή δεν θυμόμαστε) στο Μέγαρο Μουσικής από το 1991 μέχρι σήμερα. Τα κουτιά είναι δώρα από μόνα τους, λέω στην υπεύθυνη του Πωλητηρίου **Ντόρα Καλοκάρδη-Καλαντζή**, ενώ μου τα δείχνει γεμάτη καμάρι που με αυτά τα σούπερ κουτιά «αξιοποιούνται οι πολύτιμοι θησαυροί του Μεγάρου», όπως λέει.

«Μάζεψα κουρελάκια από το βεστιάριο, υπόλοιπα από τα υφάσματα με τα οποία έραβαν τα ρούχα των παραστάσεων εδώ, τα πήγα στην Λουκία, και ορίστε τι έφτιαξε!» λέει πάνω από μια μικρή προθήκη με την υπογραφή της σπουδαίας σχεδιάστριας **Λουκίας**: μια βεντάλια, υπέροχη και αριστοκρατική, κοσμήματα, αξεσουάρ, μικρά έργα Τέχνης («Δωρεά της Λουκίας, το γράφει, «Με την αγάπη μου για τις ωραίες στιγμές που έχω περάσει στο Μέγαρο...»)

Η καρφίτσα της πρώτης στολής που φορούσαν οι ταξιθέτριες, σχεδιασμένη από τον **Χρήστο Λαμπράκη**, στολίζει το καπάκι ενός διάφανου κουτιού από πλεξιγκλάς – όπως τα «κουρελάκια» από το βεστιάριο και τα προγράμματα, έτσι και η καρφίτσα ζει μια δεύτερη ζωή ως καλλιτεχνικό αντικείμενο. Στολίδι: Διακοσμητικό: Αναμνηστικό του Μεγάρου: Καλλιτέχνημα: Όλα τα αντικείμενα στις προθήκες του «The M Shop» μπαίνουν στις παραπάνω κατηγορίες.

Τα αρχιτεκτονικά σχέδια, η μελέτη και η επίβλεψη για την κατασκευή του νέου Πωλητηρίου και του Cafe έγιναν από το αρχιτεκτονικό γραφείο **TAF - The Architectural Firm**, προσφορά των τριών νέων αρχιτεκτόνων προς το Μέγαρο. Η Ντόρα βιάζεται να τα πει όλα, να μη μας ξεφύγει τίποτα, ένα βροχερό απόγευμα στο gift shop του Μεγάρου.

Οι προθήκες είναι γεμάτες αλλά όχι φορτωμένες, και δεν ξέρεις πού να πρωτο-κοιτάξεις. Υπάρχουν «μεταξωτές μαντίλες και rochettes από τον μεταξωτό υπέροχο κόσμο της **Mantility**, με σχέδια εμπνευσμένα από τον χορό και τη μουσική (π.χ. «το Ίχνος του Χορευτή» του Studiolarv)». Σημειωματάρια και ημερολόγια από το **Studio Artarios**, δεμένα στο χέρι με τη βυζαντινή βιβλιοδεσία – θυμίζουν μοναστηριακά βιβλία, απλώς στο πιο εύθυμο, με ζωηρά χρώματα και σχέδια, ανεβαστικά, ακόμα και αυτά των αγίων.

Τα κεραμικά είναι της **Χριστίνας Μόραλη**, της **Βάσως Τρίγκα**, του **Κώστα Καρακίτσου**, της **Ελένης Παλαιολόγου**, στον τοίχο κρέμονται οι τελευταίες υπογεγραμμένες (τις υπέγραψε και τις αριθμησης λίγες μέρες πριν φύγει από τη ζωή) μεταξοτυπίες του **Παναγιώτη**

Τέτον και η Ντόρα μου μιλάει για ένα ηχείο για κινητό τηλέφωνο «βασισμένο στην ακουστική του αρχαίου θεάτρου», σχεδιασμένο από το **Studiolarv**.

Αυτό εννοώ όταν λέω πως όλα είναι μελετημένα μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια: τίποτα δεν είναι τυχαίο, ακόμα και τα μολύβια, οι γόμρες, τα μικρά αντικείμενα-αναμνηστικά, είναι όμορφα κι έχουν τη σημασία τους, (όπως π.χ., T shirts από οργανικό βαμβάκι – «I am the star of my own opera» – των Brainstorm ή χαριτωμένες κούπες με την υπογραφή των **Soul**).

Όλα αυτά τα μελετημένα πράγματα είναι διαλεγμένα με φαντασία, με εφευρετικότητα, με «ρεπορταζικό μάτι» – συνδυάζουν το πρωτότυπο και μαζί την καλλιτεχνική αξία που κρύβεται πίσω από το συνηθισμένο, και το ασυνήθιστο. Αυτά δηλαδή που κάνουν τα πωλητήρια (στα μουσεία και στους χώρους τέχνης και πολιτισμού σε όλο τον κόσμο) να ξεχωρίζουν και να μένουν στη μνήμη μας για καιρό. Κάπου έχω ακόμα τα χρωματιστά μολύβια από την μπουτίκ του Victoria & Albert Museum του Λονδίνου – τα μόνα «αναμνηστικά» που έχω αγοράσει από εκεί, μαζί με ένα βιβλίο για τη Γυναίκα στη Βικτωριανή εποχή...

Το «M Shop» διαθέτει επίσης cd και βινύλια –όλο και ανεβαίνει η ζήτησή τους– βιβλία σχετικά με την Ιστορία, την Τέχνη, τη μουσική και την Ελλάδα, βιβλία με φωτογραφίες και άνευ, βιβλία παιδικά και εκπαιδευτικά απλωμένα στην βιτρίνα που κυλάει μέχρι το all-day καφέ. Το οποίο είναι φτιαγμένο στα ίδια διακριτικά χρώματα και σχέδια με την πλευρά του ορόφου που πιάνει το «μαγαζί». Ήσυχο και κομψό, είναι ό,τι πρέπει για επαγγελματικά, γιατί όχι και ερωτικά ραντεβού.

Τα 30 χρόνια του Μεγάρου γιορτάζονται με το μοσχοβολιστό κόκκινο κρασί **Biblinos**, που το «Κτήμα Βίβλια Χώρα» εμφίλωσε για την επέτειο και το διαθέτει για πρώτη φορά στην ελληνική αγορά, μόνο στο «M». Σε βελούδινη τσάντα με μεταξωτό κορδόνι φέρει τη σφραγίδα των δημιουργικών σχεδιαστών του γραφείου Somethink στην ετικέτα του, ειδικά για το νέο «M Café» του Μεγάρου για «...την απόλαυση της παύσης». Άλλη μια λεπτομέρεια που κάνει το (ξεχωριστό) κρασί να ξεχωρίζει ακόμα πιο πολύ.

Στο καφέ, με το «M Shop» μπροστά μας, αναρωτιέμαι πώς ένα ηχείο κινητού μπορεί να είναι βασισμένο στην ακουστική του αρχαίου θεάτρου... και πόσο ωραίο ακούγεται αυτό, πόσο σημαντικό, σαν να δένει το παρελθόν με το σήμερα, μια συσκευή-ουάου, το κινητό τηλέφωνο, με μια Ιστορία τριών χιλιάδων χρόνων και βάλε... ●

«The M Shop», Βασιλίσσης Σοφίας & Κόκαλη 1, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 2107282766

CITY GUIDE

Το 11ο Bordeline Festival ηλεκτρίζει την πόλη

**3 μέρες γεμάτες πειραματισμό
και αντιθέσεις, παρέα με 32 καλλιτέχνες
και ομάδες, σε 4 χώρους της Αθήνας,
στο φεστιβάλ της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση**

Αφιερωμένο εξαιρετικά στο «εδώ και στο τώρα» του ήχου, το Bordeline Festival επιστρέφει από τις 8 έως τις 10 Απριλίου στη Στέγη, τη Γερμανική Ευαγγελική Εκκλησία, το Ρομάντσο και το Πάρκο Δουργουτίου με στόχο να εξερευνήσει την ποικιλομορφία και τις αντιθέσεις στις νέες ηχητικές τάσεις, να διερωτηθεί αν υπάρχει κανονικό, αποδεκτό ή μη αποδεκτό στη μουσική, αλλά και αν υπάρχουν μουσικά σύνορα. Η αυλαία ανοίγει με δύο οπτικοακουστικές περφόρμανς στη Στέγη: το «Kistnaen» των Roly Porter & MFO, που αποτυπώνει τις παγανιστικές μας ρίζες σε παράλληλο χρόνο με την ολοένα πιο κυρίαρχη εικονική διάσταση της σύγχρονης πραγματικότητας, και το «Space Time Helix» της Michela Pelusio, μια περιστρεφόμενη χορδή που εκτείνεται μέχρι την οροφή της Κεντρικής Σκηνής και σχη-

ματίζει ένα γιγαντιαίο ελικοειδές στατικό κύμα. Η δεύτερη μέρα περιλαμβάνει συναυλίες με δημιουργούς από την Ινδονησία, τον Λίβανο, τη Σουηδία, την Ουγκάντα, την Κύπρο, το Κονγκό και την Ελλάδα, σε ακουστικές συναυλίες στη Γερμανική Ευαγγελική Εκκλησία αλλά και club night στο Ρομάντσο. Γι' αυτούς που αναζητούν νέους ήχους, το κλείσιμο του φεστιβάλ φέρνει ποδήλατα που χρησιμοποιούνται ως μουσικά όργανα, ακουστικές συχνότητες που παράγει ο κοχλίας του ακροατή, ραδιοφωνικά σήματα, ηχητικές εγκαταστάσεις, συναυλίες με το κοινό και τους μουσικούς επί σκηνής, ένα μουσικό όργανο που θυμίζει πηνίο Tesla και το ηλεκτρονικό σερ της Rojin Sharafi.

Την επιμέλεια της διοργάνωσης υπογράφει ο Μιχάλης Μοσχούτης και την παραγωγή η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση. -Ι. ΓΚΟΜΟΥΖΑ

INFO

Borderline Festival 11, Στέγη, Ρομάντσο, Γερμανική Ευαγγελική Εκκλησία, Πάρκο Δουργουτίου
8-10 Απριλίου, Εισιτήρια στο 2109005800

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
NENEΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Αθήνα Thess Bao;

Τα επικά Bao Buns της Θεσσαλονίκης μόλις κατέβηκαν στην Αθήνα

Το Thess Bao άνοιξε στη Θεσσαλονίκη τον Νοέμβριο του 2019, και μέχρι το Δεκέμβριο η φήμη του είχε εξαπλωθεί πια μέχρι τον Νότο. Θυμάμαι (λικούδηδες) φίλους να προγραμματίζουν ταξίδια-αστραπή μόνο και μόνο για μια βόλτα στο νόστιμο αυτό μαγαζάκι της Καλαποθάκη (και για τσουρέκια επί τη ευκαιρία...). Αργότερα, άνοιξε ένα ακόμη κατάστημα στη Λώρη Μαργαρίτη, και μόλις πριν από λίγες μέρες στη δική μας Περικλέους, στην καρδιά του αθηναϊκού ιστορικού κέντρου! Αναμένεται χαλασμός; Μα, ναι. Για να καταλάβουμε, όμως, τι κάνει το συγκεκριμένο bao bun τόσο δημοφιλές, πρέπει να γυρίσουμε λίγο πίσω. Στα δύο εκείνα χρόνια ασταμάτητων πειραματισμών που εκτελούσαν οι σεφ Δημήτρης Παμπόρης και Γιάννης Πατέικας και ο Γιάννης Ζιάγκας (ιδιοκτήτης του βραβευμένου εστιατορίου Μανιτάρι στη Θεσσαλονίκη).

Αυτοί είναι οι ιθύνοντες νόες και η μαγειρική ομάδα πίσω από το Thess Bao. Οι τρεις τους γνωρίστηκαν στις κουζίνες των καλύτερων εστιατορίων της Βόρειας Ελλάδας κι ύστερα πήραν την απόφαση να ανοίξουν κάτι δικό τους. Γιατί όμως προσανατολίστηκαν στο Bao; «Θυμάσαι που όταν ήμασταν μικροί βγάζαμε την κόρα από το ψωμί για να μείνει η ψίχα;» με ρωτάει ο Γιάννης Πατέικας ενώ καθόμαστε στα τραπέζια με θέα την Περικλέους. «Το bao bun είναι πολύ κοντά σε εκείνη την ανάμνηση της τρυφερής ψίχας. Επιπλέον, όμως, καθώς είναι πιο ουδέτερο από άλλες ζύμες, μας δίνει την ευκαιρία να αναδείξουμε τη μαγειρική μας. Σκοπός μας ήταν να φέρουμε το fine dining μέσα σε ένα ψωμάκι. Για να το πετύχουμε, κάναμε μελέτες και δοκιμές επί δύο χρόνια. Κάθε μέρα τρώγαμε bao!».

Το σύνθημα του Thess Bao είναι «γαστρονομία που τρώγεται στο χέρι» και του ταιριάζει απόλυτα. Γιατί, ενώ όλα φαίνονται απλά, στην πραγματικότητα τίποτα δεν είναι. Τα συννεφένια ψωμάκια φτιάχνονται εδώ καθημερινά, το pulled pork μαρινάρεται σε μέλι και μπύρα και ψήνεται για τέσσερις ώρες στον φούρνο πριν ξεψαχνιστεί και στριμωχτεί στο αφράτο ψωμάκι μαζί με ντομάτα, τραγανό κρεμμύδι και μια κρέμα γιαούρτι με κρέμα και σέλερι. Το μοσχαρίσιο μάγουλο έχει όλα τα πληθωρικά μπαχαρικά που συναντάμε σε ένα παραδοσιακό κοκκινιστό, αλλά σιγοψήνεται στο ρόνερ για 14 ώρες μέχρι να γίνει πραγματικό λουκουμί! «Ακόμα και τα vegetarian bao δεν είναι μόνο λαχανικά, κρύβουν δημιουργικότητα», λέει και πάλι ο Γιάννης και μου περιγράφει ένα chili con carne με κιμά από κουνουπίδι (!).

Κάθε συνταγή, λοιπόν, έχει μπόλικά μυστικά της υψηλής γαστρονομίας από πίσω. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι η (απαστράπτουσα) κουζίνα θυμίζει σε μέγεθος και εξοπλισμό εκείνη ενός fine dining

εστιατορίου, ενώ οι μάγειρες φτάνουν τους εφτά σε κάθε βάρδια για να αντεπεξέλθουν στην τεράστια ζήτηση. Συμβουλή μου, σύντροφοι foodies Αθηναίοι, είναι να αρχίσετε τις δοκιμές από τα best sellers, όπου ανήκουν το bao με τις crispy γαρίδες, στην εντέλεια παναρισμένες σε πάνκο, με μια spicy sriracha mayo και spread αβοκάντο, το Caesar's style bao, μια παραλλαγή της δημοφιούς σαλάτας που περιέχει τραγανό κοτόπουλο με βρόμψο, ψητό μπέικον, σάλτσα Caesar's και παρμεζάνα, και οπωσδήποτε το συ-γκλο-νι-

στι-κό bao με μια πανσέτα που λιώνει στο στόμα, kimchi αγγούρι, καπνιστή μαγιονέζα μαύρο σκόρδο και φρέσκο κρεμμυδάκι. Αφού ολοκληρώσετε αυτές τις απαραίτητες δοκιμές, μετά απλώς... ξεκοκαλίστε τον κατάλογο! Δοκιμάστε τις προτάσεις σε burgers με ψωμάκι bao, τις σαλάτες, τα θειικά γλυκά bao (μέχρι και την μπουγάτσα μετατρέψανε σε bao οι πολυμήχανοι Θεσσαλονικείς!), τα bao ημέρας που κλείνουν στα τρυφερά ψωμάκια τους από μουσακά μέχρι... φουα γκρά, και —για το Θεό!— πάρτε μαζί και εκείνες τις κολασμένες πατάτες! Ψήνονται στον ατμό, σπάζονται ακανόνιστα

με το χέρι, ύστερα τηγανίζονται και περιχύνονται με ένα σωρό σάλτσες, τόσο νόστιμες που δεν ξέρω ποια να πρωτοξεχωρίσω.

Τη δυνατότητα να δοκιμάσουμε κι εμείς, οι ζηλιάρηδες Αθηναίοι, όλα αυτά τα νόστιμα τη χρωστάμε στον Αλέξανδρο Χριστοδούλου, τον Νίκο Κυπραίο και τον Φρατζή Καραγιάννη, που είδαν την ευκαιρία και κατέβασαν το Thess Bao στην πρωτεύουσα. «Δουλεύω στην εστίαση χρόνια και μπορώ να πω ότι το value for money έχει ξεπεράσει εδώ κάθε προσδοκία. Είναι πολύ δύσκολο να βρεις αυτό το προϊόν σε αυτή την τιμή», λέει ο Αλέξανδρος κι αυτόματα το βλέμμα μου πέφτει στον κατάλογο. Οι τιμές στα bao (που κρατούν τη μακρά παράδοση της Θεσσαλονίκης στα πληθωρικά μεγέθη) ξεκινούν από τα €3,70 και δεν ξεπερνούν τα €6,20. «Θέλουμε να προσφέρουμε κάτι προσιτό και νόστιμο. Σκοπός μας είναι να φεύγει ο καθένας ευχαριστημένος από εδώ». Σκοπός επετεύχθη, θα συμπληρώσω εγώ...

Περικλέους 30-32, Σύνταγμα, 210 3214717, www.thessbao.gr, Fb: @Thessbao, Instagram: @thessbao, Ώρες λειτουργίας: καθημερινά από τις 12.30, Σάββατο και Κυριακή από τις 12.00, Και delivery μέσω Wolt και efood

ΠΟΥ ΤΡΩΜΕ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
ΒΝΑΤΣΙΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

**ΠΕΡΙΚΛΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
07.00 - 08.00

**ΣΠΗΛΙΟΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00-10.00

**ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΟΡΟΒΕΣΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00-10.00

**ΓΙΑΝΝΗΣ
ΝΕΝΕΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
10.00-12.00

**ΓΙΟΒΑΝΝΑ
ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
12.00-14.00

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΔΑΝΔΟΛΟΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
14.00-16.00

**ΕΛΕΝΗ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
16.00-18.00

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
18.00-20.00

**ΣΠΥΡΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20.00-22.00

**ΣΩΤΗΡΗΣ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
22.00-00.00

ΑΔΙΑΦΟΡΗ *
ΜΕΤΡΙΑ **
ΚΑΛΗ ***
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ****
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ *****

Αυστηρώς ακατάλληλο

critic's CHOICE

JUST THE FACTS

X ****½

Τρόμος και πορνό στο ίδιο κάδρο

Η πόλη και η πόλη ***

Το ανοικτό εβραϊκό τραύμα της Θεσσαλονίκης

Υποσχέσεις ****½

Η Ιζαμπέλ Ιπέρ σε πολιτικές δοκιμασίες

16 φορές άνοιξη ****½

Ο αζερίστας πρώτος έρωτας

Copshop **

Μπαρουτοκαπνισμένοι Τζο Κάρναχαν και Τζέρερντ Μπάτλερ

Αγία Έμυ ****½

Μεταφυσικά μυστήρια στην Καστέλλα

Διόνυσος, η επιστροφή

Ο θεατράνθρωπος Θόδωρος Τερζόπουλος

Sotos, ζω-γράφος Αειπράγμων

Η βιογραφία του Σώτου Ζαχαριάδη

Ο τέταρτος χαρακτήρας
Αστική μοναξιά, υπαρξιακός φόβος

X ****½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τι Γουέστ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μία Γκοθ, Τζένα Ορτέγκα, Μάρτιν Χέντερσον, Μπρίτανι Σνόου, Όσουεν Κάμπελ, Στίβεν Γιούρι, Σκοτ Μεσκούντι

Το καλοκαίρι του 1979 σε μια αγροκατοικία του Τέξας μια νεανική παρέα στοχεύει να γυρίσει ένα εναλλακτικό πορνό με τίτλο «Η κόρη του αγρότη» που θα «αλλάξει την ιστορία του είδους» χάρη στην αυστηρή καλλιτεχνική καθοδήγηση του νεαρού σκηνοθέτη που λατρεύει τον Γκοντάρ αλλά και το αξιοθαύμαστο φιλότιμο των πρωταγωνιστών! Όμως το ηλικιωμένο, θεοσεβούμενο ζευγάρι των ιδιοκτητών της φάρμας δεν βλέπει με τόσο καλό μάτι τις προκλητικές δραστηριότητες των νεαρών επισκεπτών.

Ένα ανατρεπτικό b-movie, ευφυώς σχεδιασμένο ώστε να γεφυρώσει το χρονικό χάσμα γενεών, εποχών και... κινηματογραφικών ειδών με τέτοιο απaráμλληλο στιλ —ένα θεσπέσιο κράμα παρωδίας, σινεφιλίας, σοφτ πορνό και ακατέργαστου σπλάτερ— ώστε να μην μπορείς να του αντισταθείς. Όπως ακριβώς συμβαίνει και με τους εμμονικούς με το σεξ πρωταγωνιστές της φιλόδοξης τσόντας που δεν μπορούν να πουν όχι στις πικάντικες προκλήσεις του σεναρίου και διατυμπανίζουν με κάθε τρόπο την απόλυτη ελευθερία και ανεξαρτησία στη διαχείριση του σώματός τους, προκαλώντας τη θλίψη στον νεαρό σκηνοθέτη που είναι ερωτευμένος με τη βοηθό του και χάνει τον κόσμο κάτω από τα πόδια του όταν η τελευταία δηλώνει πρόθυμη να «παίξει» στην ταινία. Το παμπόνηρα αγχωτικό «X» πηγαίνει κόντρα στη σοβαροφάνεια και τις συντηρητικές κορόνες της εποχής, ξεκινώντας με ένα μακελειό που δεν αποκαλύπτεται με την πρώτη ματιά. Θα χρειαστεί η κάμερα να πάει 24 ώρες πίσω στην αρχή των γεγονότων για να ξετυλιχτεί το νήμα της... τρομοτσόντας! Το βανάκι της χαράς στο Χιούστον ξεκινά με χαλαρή διάθεση και προορισμό την εκπλήρωση του αμερικανικού ονείρου που προσδοκούν με λαχτάρα οι νεαροί αρτίστες, πριν μετατραπεί σε μια αιμοσταγή αλληγορία για τα γηρατεία και την νεότητα (Πώς το έλεγε ο Φίλιπ Ροθ; «Τα γηρατεία είναι σφαγή»). Ο Αμερικανός Τι Γουέστ («The house of the devil») φτιάχνει... παπάδες με τα κλισέ του τρόμου. Χωρίς υπερβολές τύπου jump scare, με θαυμάσιες εναλλαγές σκότους - φωτός και δημιουργικές αντιθέσεις σε υψηλά καλλιτεχνικά στάνταρ (τα έντονα χρώματα του πορνό που γυρίζει το συνεργείο έρχονται σε αντιδιαστολή με τις μουντές, μονότονες αποχρώσεις της πραγματικής ζωής του ηλικιωμένου ζευγαριού), ο Γουέστ λέει αλήθειες που καίνε. Πίσω από τη βιτρίνα της μικροαστικής ζωής όπου η θρησκεία («Η Αμερική είναι ο Ιησούς» μας προειδοποιεί μια επιγραφή στην αρχή του έργου), η πατρίδα και η οικογένεια είναι το βασικό τρίπτυχο, το «X» αναζητά το μυστικό της νεότητας και της καλοπέρασης σε σχήματα που δοκιμάζουν τις αντοχές και τα όρια μιας κοινωνίας παραδομένης στον κομφορμισμό και τη συντήρηση.

ΑΚΟΜΗ

Στο «Copshop» (**) του Τζο Κάρναχαν, ο Τζέρερντ Μπάτλερ υποδύεται έναν θανατηφόρο εκτελεστή, ο οποίος κυνηγά έναν σεσημασμένο απατεώνα που στην προσπάθειά του να κρυφτεί μπαίνει στη φυλακή! Μαύρο χιούμορ, παλαβές περιπέτειες και βίαιες καταστάσεις από έναν σκηνοθέτη που έχει προσωπικό στιλ αλλά εδώ ποντάρει σε χιλοειπωμένη συνταγή. >>> Το σκηνοθετικό ντεμπούτο της Αρσέλης Λαιμού «Αγία Έμυ» (****½) αφορά στην ατμοσφαιρική ιστορία μιας νεαρής καθολικής Φιλιππινέζας που ζει και εργάζεται σε μια γειτονιά του Πειραιά και ανακαλύπτει τις μυστικές και μυστηριώδεις δυνάμεις που κρύβονται μέσα της. >>> Το ντοκιμαντέρ του Σπύρου Τσιφτσή «Διόνυσος, η επιστροφή» ακολουθεί την πλούσια θεατρική διαδρομή του Θόδωρου Τερζόπουλου, από την Πιερία και τον τόπο καταγωγής του μέχρι τα μεγαλύτερα θέατρα όλου του πλανήτη. >>> Το «Sotos, ζω-γράφος Αειπράγμων» είναι ένα ντοκιμαντέρ των Πάννη Φραγκούλη, Αθανασίου Αθανάτου για τον πολυσχιδή καλλιτέχνη Σώτο Ζαχαριάδη. >>> Το ντοκιμαντέρ της Κατερίνας Πατρώνη «Ο τέταρτος χαρακτήρας» σκιασάρει το αστικό τοπίο της μοναξιάς και της απώλειας μέσα από εξομολογήσεις τριών καθημερινών ανθρώπων.

«Δεν θα αποδεχτώ μια ζωή που δεν μου ανήκει» («X»)

Η πόλη και η πόλη

Υποσχέσεις

16 φορές άνοιξη

Υποσχέσεις (LEW PROMESSES) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τομά Κρουιτόφ **ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:** Ιζαμπέλ Ινέρ, Ρεντά Καντέμπ, Σουφιάν Γκεράμπ

Η ασυμβίβαστη Κλεμάνς Κολομπέ, δήμαρχος μιας μικρής πόλης κοντά στο Παρίσι, ετοιμάζεται να ολοκληρώσει τη θητεία της με την επίλυση ενός δύσκολου προβλήματος που αφορά στο σχέδιο διάσωσης ενός οικοδομικού συγκροτήματος για εργατικές οικογένειες.

Όμως οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει είναι περίπλοκες ενώ στην εξίσωση κάποια στιγμή μπαίνει κι ένας αστάθμητος παράγοντας, μόλις μαθαίνει ότι ο πρωθυπουργός σκέφτεται να τη χρίσει υπουργό του στον επερχόμενο κυβερνητικό ανασχηματισμό. Ρόλος κορμμένος και ραμμένος στα υποκριτικά μέτρα της Ιζαμπέλ Ινέρ, που δεν δυσκολεύεται να δώσει με άνεση την πολυπλοκότητα ενός χαρακτήρα που δύσκολα κατατάσσεται σε κατηγοριοποιήσεις. Όμως, ο πιο δυνατός ρόλος ανήκει στον υπέροχο Ρεντά Καντέμπ («Τζάνγκο», «Αδελφικοί εχθροί»). Ως προϊστάμενος του πολιτικού γραφείου της δημάρχου, ο θαυμάσιος ερμηνευτής αποδίδει με συνέπεια και υπόγεια ένταση το συνονθύλευμα των συγκρούσεων και των ελιγμών που λαμβάνουν χώρα στον πολιτικό στίβο. Μπορεί το σενάριο των Ζαν Μπαπτίστ Ντελαφόν και Τομά Κρουιτόφ να μην προσφέρει τις τρομερές συγκινήσεις ή ανατροπές αλλά έχει την αύρα του ρεαλιστικού πολιτικού δράματος που δεν ξεπέφτει σε εύκολες λύσεις ή μελό καταστάσεις.

16 φορές άνοιξη (SEIZE PRINTEMPS) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σουζάν Λαντόν **ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:** Σουζάν Λαντόν, Αρνό Βαλουά, Ρεμπέκα Μαρντέρ, Φρεντερίκ Πιερό

Η 16χρονη μαθήτρια Σουζάν βαριέται τους συνομήλικούς της κι ερωτεύεται έναν 35άρο ηθοποιό που συμμετέχει στην παράσταση του μικρού θεάτρου που βρίσκεται στη γειτονιά της.

Ίσως ελαφρότερη από ό,τι θα επιθυμούσε η δημιουργός της (η 20χρονη κόρη του ηθοποιού Βενσάν Λαντόν στο σκηνοθετικό ντεμπούτο της) είναι η αισθηματική ταινία «16 φορές άνοιξη» αλλά σίγουρα αξίζει την προσοχή μας, καθώς είναι μια αφοπλιστικά τρυφερή ματιά πάνω στο πρώτο καρδιοχτύπι. Τα πρώτα βέλη του θεού Έρωτα χτυπούν απρόσμενα την αθώα Σουζάν, που, μέσα στην αθωότητά της, δεν μπορεί να διανοηθεί τι ακριβώς της συμβαίνει. Τα χορευτικά ξεσπάσματα, οι χιουμοριστικοί διάλογοι με τον πατέρα («τα αγόρια της ηλικίας σου είναι χαζά», της λέει ανυποψίαστος), το κράμα ευαισθησίας και πονηριάς που οδηγεί τη συμπεριφορά της ηρωίδας, αποτελούν άκρως συμπαθητικά σχήματα πάνω σε ένα απλό περιστατικό που μετατρέπεται υποδειγματικά σε ένα αξεπέραστο μάθημα ζωής.

Η πόλη και η πόλη ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χρήστος Πασσαλής, Σύλλας Τζουμέρκας **ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:** Βασίλης Κανάκης, Αλέξανδρος Βαρδαξόγλου, Αγγελική Παπούλια, Αργύρης Ξάφης, Νίκη Παπανδρέου, Βασίλης Καραμπούλας, Θέμις Μπαζάκα, Μαρία Φιλίνη, Λαέρτης Μαλκότσης, Μαρίσα Τριανταφυλλίδου

Η ιστορία της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης μέσα από έξι κεφάλαια και μια διαδρομή επτά δεκαετιών.

Το αποσπασματικό υβριδικό (φιλμ τεκμηρίωσης, μυθοπλασίας αλλά και ιστορικό δοκίμιο) ντοκιμαντέρ των Πασσαλή - Τζουμέρκα δεν ακολουθεί την πεπατημένη αλλά ρισκάρει καλλιτεχνικά ανοίγοντας φτερά σε πιο απαιτητικά λημέρια. Με εικόνες ανεμελιάς από το παρελθόν (το πικ νικ της εβραϊκής οικογένειας στην εξοχή της Θεσσαλονίκης του 1931) που έρχονται σε αντίστιξη με στιγμιότυπα φρίκης και χρονικά πισωγυρίσματα –τα καψόνια των ναζί στους Εβραίους στη σύγχρονη πλατεία Ελευθερίας-, το δίδυμο των δημιουργών επιχειρεί να δώσει την πολλαπλή ταυτότητα ενός χρόνιου τραύματος που αδυνατεί να κλείσει. Το φιλμ ευστοχεί στους περισσότερους στόχους του, καθώς πετυχαίνει να βρει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της avant garde δημιουργίας και του ιστορικού δοκιμίου που έχει καλλιτεχνική άποψη και ξεκάθαρη πολιτική θέση, χωρίς να γίνεται στιγμή δημαγωγικό ή να εκβιάζει το συναίσθημα.

ΟΠΕΡΑ

ΡΕΝΑΤΟ ΤΖΑΝΕΛΛΑ

**Οι καλλιτέχνες
οφείλουμε
να προκαλούμε**

Της ΛΕΝΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

ίγο πριν από την πρεμιέρα του «Φάουστ», της emblematicκής grand opéra του Γκουνό, που αναβιώνει φέτος για πρώτη φορά έπειτα από δέκα χρόνια στην Αίθουσα «Σταύρος Νιάρχος», συναντήσαμε έναν παλιό μας γνώριμο, τον Ρενάτο Τζανέλλα, πρώην διευθυντή του Μπαλέτου της ΕΛΣ, που υπογράφει, εκτός από τη χορογραφία, και τη σκηνοθεσία της παράστασης.

Κύριε Τζανέλλα, επιστρέφετε στην Ελλάδα έπειτα από σχεδόν 7 χρόνια. Πώς αισθάνεστε; Σας λείψαμε;

Κάθε φορά που έρχομαι στη χώρα σας, αισθάνομαι ότι επιστρέφω στην πατρίδα μου. Νιώθω πιο οικεία εδώ από ό,τι σε άλλες, πιο κοντινές μου χώρες. Όταν γνωρίσεις την Ελλάδα καταλαβαίνεις τι σημαίνει Ευρώπη. Είστε απίστευτος λαός. Παρόλο που γνωρίζω ελάχιστα τη γλώσσα, είναι οι δονήσεις, τα βλέμματα, οι συμπεριφορές που με συγκινούν. Και η έννοια της φιλίας. Όταν κάποιος σε αποδεχθεί και σε εμπιστευθεί, γίνεται παντοτινός σου φίλος. Επέστρεψα και ένιωσα αμέσως το καλωσόρισμα όλων, αρχίσαμε να μιλάμε για τα παλιά, για όσα κάναμε μαζί τότε. Μπορεί να βρέθηκα στην Ελλάδα στα χρόνια της χειρότερης κρίσης, αλλά για μένα ήταν μοναδική εμπειρία. Με ωρίμασε. Ως διευθυντής του Μπαλέτου της Λυρικής αισθάνθηκα υπεύθυνος για τους χορευτές μου — η θέση τους ήταν εξαιρετικά επισφαλής. Προσπάθησα να διαφυλάξω την ενότητα της ομάδας μέσα από τη δημιουργικότητα. Δραστηριοποιηθήκαμε, κάναμε περιοδείες και, για να αντισταθμίσουμε την αδυναμία μετάκλησης ξένων καλλιτεχνών, γίναμε πιο παραγωγικοί — εκείνη την εποχή, μοναδική πηγή εσόδων ήταν τα εισιτήρια, αυτά μας ζούσαν. Δεν ήμασταν ούτε πολιτικοί ούτε οικονομολόγοι ούτε τραπέζιτες για να λύσουμε αλλιώς το πρόβλημα. Αυτό που μπορούσαμε να κάνουμε ως καλλιτέχνες ήταν να επικοινωνήσουμε με το κοινό, να του μεταδώσουμε την ενέργειά μας.

Το 2012, όταν ο «Φάουστ» σας έκανε πρεμιέρα στο Μέγαρο Μουσικής, είχε μεγάλη επιτυχία. Τώρα η παραγωγή επιστρέφει σε διαφορετικό χώρο, με διαφορετικό καστ και μαέστρο. Σκεφτήκατε να αναθεωρήσετε την αρχική σας ιδέα προσθέτοντας μια νέα ιδέα ή αλλάζοντας κάτι;

Ναι. Για μένα είναι μια φυσική, αλλά και επιβεβλημένη διαδικασία. Η αναβίωση εκείνης της παραγωγής του 2012 ήταν μια ευκαιρία να ξαναδώ κομμάτι κομμάτι τη δουλειά μου μέσα από το πρίσμα της δεκάχρονης εμπειρίας μου. Ως χορογράφος, αντιμετωπίζω πάντα τη δουλειά μου σαν έναν ημιτελή ζωγραφικό πίνακα. Διαβάζω πίσω από τις γραμμές, αναγνωρίζω την ψυχολογία, τον χαρακτήρα μου, βλέπω πόσο διστακτικός ήμουν τότε και πόσο πιο σίγουρος είμαι τώρα. Αναλύω και αναθεωρώ τα πάντα. Για παράδειγμα, η παρουσία της Ιρίνα Λούνγκου, μιας σπουδαίας φωνής, στην τωρινή παραγωγή του «Φάουστ», με κάνει να ψάξω ακόμα πιο βαθιά στα πώς και τα γιατί των επιλογών μου.

Η ιστορία του Φάουστ, που πούλησε την ψυχή του στον Διάβολο, είναι γνωστή. Ποιος είναι όμως ο δικός σας Φάουστ;

Ο δικός μου Φάουστ δεν είναι επιστήμονας αλλά ένας γέρος καθηγητής. Βρίσκεται στο παλιό του σχολείο σε μια τάξη με τεράστιους μαυροπίνακες γεμάτων πληροφοριών. Απελπισμένος επειδή η γνώση δεν του προσέφερε τις απαντήσεις που αναζητούσε και ο Θεός δεν απαντά στα ερωτήματά του, είναι έτοιμος να δώσει τέλος στη ζωή του. Ένα μάθημα στους μαθητές του, θα τον έκανε να νιώσει ξανά ότι υπάρχει, όμως η θρανία είναι άδεια εδώ και χρόνια. Έχει θυμό μέσα του γιατί αισθάνεται ότι έχει αποτύχει στην αποστολή του. Μιλά για μοναξιά, για θάνατο. Λαχταρά τη νεότητα γιατί εκεί πιστεύει ότι θα ξαναβρεί τον έρωτα, την πίστη του. Τυπική συμπεριφορά ενός ηλικιωμένου άνδρα — αντίθετα με τις γυναίκες, που, για μένα, είναι πιο πραγματίστριες απέναντι στα γηρατειά, τα αντιμετωπίζουν πιο εγκεφαλικά. «Θέλω να γίνω πάλι νέος», λέει στον Μεφιστοφελή και, τη στιγμή που πίνει το δηλητήριο, εκείνος, με ένα φλας μπακ στον χρόνο, μια φαντασίωση, του δείχνει αυτά που θέλει να δει. Όλα όμως συμβαίνουν στο μυαλό του. Ποτέ δεν εγκαταλείπει την αίθουσα διδασκαλίας. Γι' αυτό το σκηνικό μένει πάντα ίδιο, μόνο τα θρανία και οι καρέκλες αλλάζουν «ρόλους». Γίνονται χώρος γιορτής και χορού, κήπος, ιερό... Είναι ένα

θέατρο μέσα στο θέατρο. Υποδηλώνει τη δύναμη του νου αλλά και πόσο ρευστή είναι η ισορροπία ανάμεσα στην πραγματικότητα και τους ευσεβείς πόθους, που μπορεί να μην είναι και τόσο ευσεβείς. Ήθελα να δείξω πόσο λάθος μπορεί είναι όσα πιστεύει κανείς. Στο τέλος, ο Φάουστ συνειδητοποιεί ότι το κλειδί της νεότητας και του έρωτα που πήρε πουλώντας την ψυχή του στον Διάβολο του είναι άχρηστο γιατί δεν υπάρχει πόρτα να μπει, βρίσκεται πίσω από κάγκελα...

Στον «Φάουστ» υπάρχει έντονο το θρησκευτικό στοιχείο κι εσείς επιλέξατε να το τονίσετε.

Ναι, αλλά με μια κριτική διάθεση, και ίσως λίγο προβοκατόρικη, όταν βάζω στην αρχή τον Μεφιστοφελή να τελέσει λειτουργία στον ναό. Ο Φάουστ απογοιτεύεται από τον Θεό και στρέφεται στον Διάβολο. Το ερώτημα που τίθεται είναι πού βρίσκεται ο Θεός και πόσο ισχυρός είναι. Είναι, όπως και ο Διάβολος, ένα δημιουργήμα του μυαλού, που εμφανίζεται μόνο μπροστά στον φόβο μας, όταν ζητάμε βοήθεια; Στη δική μου προσέγγιση, δεν υπάρχει τίποτα το υπερφυσικό, στον πυρήνα των καταστάσεων τοποθετώ τον άνθρωπο και τις αδυναμίες του. Όλα, καλά ή κακά, αρχίζουν και τελειώνουν από αυτόν.

Παρά τον τίτλο της όπερας, στο επίκεντρο της ιστορίας δεν βρίσκεται ο Φάουστ αλλά η Μαργαρίτα. Πώς προσεγγίσατε την ηρωίδα;

Για μένα η Μαργαρίτα αντιπροσωπεύει την αγνότητα, την αθωότητα. Και όλο αυτό καταστρέφεται μόνο και μόνο για να ικανοποιήσει ο Φάουστ την επιθυμία του να ξαναγίνει νέος. Η σχέση του μαζί της, ενώ είναι επιφανειακή, εμπειρείται βία. Γι' αυτό δεν την παρουσίασα σαν ρομαντικό παραμύθι, προσπάθησα να πάω πιο βαθιά. Και αυτό που θέλησα να τονίσω ήταν πόσο εύκολα μπορεί κανείς να περάσει από την αθωότητα στην τρέλα. Η Μαργαρίτα γνωρίζει ότι έχει τρελαθεί. Νιώθει προδομένη, έχει χάσει τον έρωτά της, ο αδερφός της είναι νεκρός κι έχει σκοτώσει το ίδιο της το παιδί. Αλλά δεν είναι η μόνη που γίνεται υποχείριο ενός άνδρα και χάνει τα λογικά της εξαιτίας του. Γι' αυτό και, στο παραλήρημά της, τη βλέπουμε να περιστοιχίζεται από πολλές άλλες Μαργαρίτες που κάνουν τις ίδιες κινήσεις με εκείνη.

Κατά κανόνα, η grand opéra, η γαλλική μεγαλόπρεπη όπερα, περιλαμβάνει και ένα μέρος μπαλέτου. Στον «Φάουστ», ο Γκουνό προσέθεσε το περίφημο μπαλέτο της «Βαλπούργειας νύχτας» εμβόλιμα, 10 χρόνια μετά την πρεμιέρα. Πώς συνδέεται με την πλοκή;

Συνδετικός κρίκος είναι οι ακόλουθοι του Μεφιστοφελή, που κινούνται και χορεύουν γύρω του, σε όλη τη διάρκεια της όπερας. Άλλωστε, όπως είπαμε, όλα αυτά συμβαίνουν στο μυαλό του Φάουστ. Με ορισμένες αλλαγές ωστόσο που έκανα στη σκηνοθεσία, η σύνδεση με την πλοκή είναι ακόμα πιο στενή. Ενώ στην προηγούμενη εκδοχή του 2012, ο Φάουστ ήταν αμέτοχος θεατής σε αυτό το δαιμονικό έργο που αναπαριστά τη ζωή του, τώρα οι χορευτές τον καλούν να πλησιάσει, να αγγίξει τα θύματά του, να συναισθανθεί τις συνέπειες των πράξεών του. Πιστεύω ότι η «Βαλπούργεια νύχτα» θα είναι μια από τις δυνατές στιγμές της παράστασης.

Είστε ένας διεθνώς αναγνωρισμένος χορογράφος και έχετε υπηρετήσει ως διευθυντής μπαλέτου σε μεγάλα λυρικά θέατρα. Στην παράσταση του «Φάουστ» υπογράφετε και τη σκηνοθεσία. Τι διαφορετικό μπορεί να προσφέρει ένας έμπειρος χορογράφος στην όπερα;

Πιστεύω ότι κάνουν τους τραγουδιστές να αισθάνονται ασφαλείς. Μαζί μου δεν μένουν ποτέ «ξεκρέμαστοι» γιατί, ως χορογράφος γνωρίζω τη γλώσσα του σώματος, τη δομή και τη γεωμετρία του, γνωρίζω πώς να το κινώ και να το προστατεύω. Ξέρετε, ο χορογράφος «παλεύει» με τη μουσική. Ο σκηνοθέτης όπερας έχει να «παλέψει» εκτός από τη μουσική, με το σώμα και το τραγούδι. Ένας καλός χορευτής δύσκολα θα κάνει λάθος, κι αν κάνει, δεν θα το δεις. Ο τραγουδιστής όμως, είναι πρώτα από όλα φωνή και φοβάται πολύ μήπως κάνει λάθος. Έχω επομένως την ευθύνη να δώσω σιγουριά στην κίνησή του, στην ερμηνεία του. Ο σκηνοθέτης δεν μπορεί να έχει παράλογες απαιτήσεις από τον ερμηνευτή. Αν θέλω να τον καθοδηγήσω σωστά και να μην τον φέρω σε δύσκολη θέση, οφείλω να μελετώ το λυρικό έργο και να κατανοώ τις ερμηνευτικές δυσκολίες κάθε κομματιού. Επίσης, γνωρίζοντας ότι την ώρα της παράστασης η προσοχή όλων επικεντρώνεται στον μαέ-

στρο, θα πρέπει να τους διευκολύνω. Όταν βρίσκονται στη σκηνή θέλω να αισθάνονται άνετα, συγχρόνως όμως να είναι ακριβείς, να μην καταφεύγουν σε αυτοσχεδιασμούς. Τους δίνω ένα ξεκάθαρο πλαίσιο πώς θα κινηθούν, και αυτό τελικά τους απελευθερώνει.

Η διπλή ενασχόλησή μου πάντως με τον χορό και την όπερα με έκανε να καταλάβω μια σημαντική διαφορά ανάμεσα στα δύο αυτά καλλιτεχνικά πεδία. Για τον χορογράφο, η πρεμιέρα ενός μπαλέτου είναι η αρχή μιας διαρκούς εξελικτικής διαδικασίας. Πολλά μπορεί να αλλάξει και να διορθώσει στην πορεία. Αντίθετα, για έναν σκηνοθέτη όπερας, η μέρα της πρεμιέρας σηματοδοτεί το τέλος της διαδικασίας. Με την άφιξη της ορχήστρας, η δουλειά του έχει πια ολοκληρωθεί.

Σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται πια ραγδαία ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να είναι ο ρόλος της τέχνης;

Οι καλλιτέχνες οφείλουμε να προκαλούμε, να χαράζουμε νέες γραμμές, να υποκινούμε μέσα από την τέχνη μας το γκρέμισμα κάθε τοίχου που εμποδίζει να δούμε το μέλλον. Ρόλος μας δεν είναι να είμαστε εμπορικοί. Μας δίνεται μια μοναδική ευκαιρία, να έχουμε μπροστά μας για δύο ώρες ένα κοινό που μας παρακολουθεί. Το έργο μας, είτε αυτό λέγεται όπερα, χορός ή μουσική, πρέπει να έχει όραμα και δύναμη, να φέρνει κάτι καινούργιο, γιατί μόνο τότε ο θεατής, βγαίνοντας από το θέατρο, θα κρατήσει στην ψυχή του κάτι από αυτό.

Μετά την εισβολή στην Ουκρανία, πολλές όπερες και ορχήστρες ανέστειλαν τη συνεργασία τους με ρωσικά κρατικά καλλιτεχνικά ιδρύματα ή Ρώσους καλλιτέχνες που υποστηρίζουν ανοιχτά τον Πούτιν. Είστε διευθυντής του Εθνικού Μπαλέτου της Σλοβενίας. Γνωρίζετε αν πάρθηκε κάποια ανάλογη απόφαση και από τον δικό σας οργανισμό; Ρωτώ γιατί πριν λίγες ημέρες, έγινε γνωστό ότι ο διευθυντής της Κρατικής Όπερας της Λιουμπλιάνα δεν επέτρεψε στον Βέλγο σκηνοθέτη Frank Van Laecke να χρησιμοποιήσει ουκρανικές σημαίες στην εκεί παραγωγή του «Φάουστ».

Εφαρμόζουμε αυτόματα τις κυρώσεις που αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως κάνουμε πολλά περυσσότερα για την Ουκρανία. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού έχουμε οργανώσει ένα πρόγραμμα στήριξης Ουκρανών σπουδαστών μουσικής, ενώ προσπαθούμε να ξεπεράσουμε τα γραφειοκρατικά προβλήματα για να υπογράψουμε συμβόλαια συνεργασίας με χορευτές από το Κίεβο και την Οδησό, αλλά και με Ρώσους που παραιτούνται και εγκαταλείπουν τη χώρα τους. Όσο για το περιστατικό που περιγράφετε, αν και δεν ήμουν παρών —βρίσκομαι στην Ελλάδα εδώ και 3 εβδομάδες— γνωρίζω ότι πρόκειται για παρεξήγηση. Όντως σε μια σκηνή του «Φάουστ», ο σκηνοθέτης θέλησε να αντικαταστήσει τις μικρές γαλλικές σημαίες που ανέμιζαν πίσω από ένα παράθυρο, με ουκρανικές. Όμως κίτρινο και μπλε, εκτός από την ουκρανική σημαία, είναι και το έμβλημα του κυβερνώντος κόμματος της Σλοβενίας και η χώρα βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο. Ο διευθυντής της όπερας συμβούλεψε τον σκηνοθέτη να μην το κάνει γιατί θα δημιουργηθεί πρόβλημα. Εκείνος όμως, ένας ιδιαίτερα ευαίσθητος άνθρωπος, το εξέλαβε σαν λογοκρισία και στο τέλος της παράστασης κατήγγειλε τη στάση του διευθυντή στο κοινό. Ευτυχώς, λίγο αργότερα δόθηκαν οι απαραίτητες εξηγήσεις και η παρεξήγηση λύθηκε... **A**

INFO Όπερα «Φάουστ», Σαρλ Γκουνό, Εθνική Λυρική Σκηνή. Μουσική διεύθυνση: Πιερ Ντυμουσσώ. Σκηνοθεσία, χορογραφία, κινησιολογία: Ρενάτο Τζανέλλα. Πρωταγωνιστούν διακεκριμένοι Έλληνες και ξένοι μονωδοί όπως, μεταξύ άλλων, οι Ιβάν Μάγκρι, Γιάννης Χριστόπουλος, Ιρίνα Λούνγκου, Βασιλική Καραγιάννη, Γιάννης Γιαννίσης, Τάσος Αποστόλου, Πέτρος Μαγουλάς κ.ά.

Παραστάσεις 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17 Απρ. 2022, Αίθουσα «Σταύρος Νιάρχος» ΕΛΣ, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Ώρα έναρξης: 19.30 (Κυριακή 18.30)

Όταν γνωρίσεις την Ελλάδα καταλαβαίνεις τι σημαίνει Ευρώπη. Παρόλο που γνωρίζω ελάχιστα τη γλώσσα, είναι οι δονήσεις, τα βλέμματα, οι συμπεριφορές που με συγκινούν.

ΘΕΑΤΡΟ

ΑΝΤΖΕΛΑ ΜΠΡΟΥΣΚΟΥ

«Κάθε εποχή έχει
τον Μισάνθρωπό της»

Η γνωστή σκηνοθέτιδα
μιλά για τον εμβληματικό
ήρωα του Μολιέρου που
«συναντά» ξανά μετά
από σχεδόν 30 χρόνια

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Σ' ένα σκηνικό χώρο με ρευστά όρια που λούζεται σε εναλλασσόμενα χρώματα, οι ήρωες μιας άλλης εποχής, αλλά ταυτόχρονα και τόσο δικής μας, παρελαύνουν στον ρυθμό ενός πάρτι. Ερωτεύονται, διαγκωνίζονται για το αντικείμενο του πόθου τους, συμβιβάζονται με το ψεύδος, την υποκρισία, τις ίντριγκες και την κολακεία. Είναι η αυλή στη ζωή της οποίας επιλέγει να μην ενταχθεί ο Αλσέστ, ο Μισάνθρωπος του Μολιέρου, και το έργο με το οποίο επέλεξε να καταπιαστεί αυτή τη θεατρική σεζόν η Αντζελα Μπρούσκου, σχεδόν τρεις δεκαετίες μετά την προηγούμενη συνάντησή της μαζί του μέσα από την παράσταση του Θεάτρου Δωματίου στην κατάληψη του κτιρίου καλλιτεχνών της 3ης Σεπτεμβρίου.

«Με ενδιέφερε πάντα η εμμονική στάση του ήρωα να θέλει διορθώσει τα κακώς κείμενα της εποχής του αλλά και ο απελπισμένος έρωτάς του που έρχεται σε αντίθεση με όλα όσα υποστηρίζει» αναφέρει σχετικά με το ενδιαφέρον της για τον εμβληματικό χαρακτήρα του Γάλλου συγγραφέα. «Επανέρχομαι για να συναντηθώ πάλι με το ίδιο πρόσωπο. Κάθε εποχή έχει τον Μισάνθρωπό της. Συμπαθούσα τον ήρωα του Μολιέρου σαν έναν νέο που θέλει να αλλάξει τον κόσμο. Είχε για μένα τότε κάτι συγκινητικό. Το ερώτημα είναι πάλι σήμερα αν αυτή η αντικοινωνική στάση δίνει την όποια διέξοδο ή καταλήγει σε μια αυτοκαταστροφική συμπεριφορά χωρίς αποτέλεσμα. Στην απόλυτη μοναξιά».

INFO

Μισάνθρωπος
Θέατρο Σφενδόνη,
Μακρή 4, Αθήνα
Ημέρες παραστάσεων: Πέμπτη-Σάββατο
στις 21:00,
Κυριακή στις 19:30
Πληροφορίες:
694 5054160
Προώληση
εισιτηρίων:
www.viva.gr

Ποιο είναι για σας το νόημα/μήνυμα του Μισάνθρωπου στην εποχή μας;

Ότι συντριβόμαστε όχι μέσα από αγώνες αλλά από την πεζή πραγματικότητα, όπως την ανοησία και την μικρόνοια του γείτονά μας.

Μιλήστε μας για τη σκηνοθετική σας προσέγγιση.

Η παράσταση είναι σαν ένα μεγάλο πάρτι όπου πρωταγωνιστεί η «αυλή». Η ασυδοσία, η κατάχρηση εξουσίας (ίντριγκες), η επιφανειακότητα των σχέσεων καθορίζει τις τύχες και τα συμφέροντα όλων που θέλουν να ανέλθουν κοινωνικά χωρίς απαραίτητα κάποια αξία. Όλα συμβαίνουν μέσα σ' ένα πλαστό περιβάλλον χλιδής, ευμάρειας και τοξικότητας. Οπότε η όποια αληθινή αξία κατατροπώνεται μέσα στην υπερφίαλη συνεύρεση των κοινωνικών συναναστροφών.

Τι ωθεί τον κεντρικό χαρακτήρα να γίνει αναχωρητής από μια κοινωνία που την αντιλαμβάνεται ως αγέλη θηρίων; Ίσως τελικά η αδυναμία του, η ήττα του να αλλάξει τα πράγματα μόνο μέσα από την οξεία κριτική που ασκεί στους άλλους.

«Η λογική μπροστά στον έρωτα είναι τελείως ανίσχυρη» λέει ο ρομαντικός ήρωας του Μολιέρου. Στις μέρες μας; Έχει ο έρωτας τέτοια ισχύ ή οι κοινωνίες μας είναι παραδομένες σε άλλες δυνάμεις; Νομίζω ότι ο έρωτας σε όλες τις εποχές ήταν κατατρεγμένος! Δεν υπάρχει κοινωνικό σύστημα που να ενθαρρύνει τους ερωτευμένους. Η φύση του έρωτα έχει κάτι που πάντα θα ανατρέπει τη λογική των πραγμάτων σε όλες τις εποχές. Αυτό δεν θα αλλάξει.

«Δεν χρειάζεται να παίρνουμε κατά-καρδα τον ηθικό ξεπεσμό της εποχής μας. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη τρέλα από το να θέλεις να διορθώσεις τον κόσμο» αναφέρεται κάποια στιγμή στην παράσταση. Πώς βλέπετε την εποχή μας; Η εποχή μας τα ανέχεται όλα. Διαθέτει πολλά σκοτεινά δωμάτια όπου μπορούν να συμβούν τα πάντα. Σίγουρα ζούμε μέσα από τα media διαστρεβλωμένες αλήθειες και παραπληροφόρηση. Νομίζει κανείς ότι είμαστε μέρος ενός παγκόσμιου reality.

Δηλώνετε ότι βασική ανάγκη για την ομάδα σας, το Θέατρο Δωματίου, είναι να συνδέσετε το θέατρο με την ακραία πραγματικότητα που βιώνουμε καθημερινά. Οι μέρες που ζούμε δεν φείδονται ακροτήτων. Πώς μεταγγίζονται στη δουλειά σας στη σκηνή; Μέσα από τα ερωτήματα που τίθενται με αφορμή ένα έργο. Ζούμε σ' ένα κόσμο ταραγμένο και ακραίο. Πινόμαστε φορείς αυτών των εικόνων που μας βάλλουν είτε το θέλουμε είτε όχι.

Σε προσωπικό επίπεδο συντάσσετε με την άποψη του Αλσέστ/Μισάνθρωπου ή με τον συμβιβασμό του φίλου του Φιλέντ; Κάπου ανάμεσα. Η άκαμπτη στάση και η αδιαλλαξία δεν φέρνουν σίγουρα λύση στα προβλήματα μας. Αλλά και η σιωπή δεν είναι η καλύτερη στάση.

Για τον Αλσέστ η υποκρισία και το ψέμα είναι δηλωμένοι εχθροί του. Τα δικά σας όρια ως άνθρωπου πού βρίσκονται, πού λέτε «ως εδώ και μη παρέκει»; Όταν μου επιβάλλουν αυτό το ψέμα ως μια κανονικότητα με την οποία πρέπει να συμμορφωθώ. ●

ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΟΛΙΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΑΝΤΖΕΛΑ ΜΠΡΟΥΣΚΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΛΗΣ ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΟΠΗ ΜΠΟΥΖΟΥΡΗ ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΑΝΑΔΗΣ

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΙΛΙΚΑ

ΧΑΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΚΑΖΕΠΗΣ ΘΑΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΛΜΑΖ ΧΟΥΣΙΜΕΝ

ΘΕΑΤΡΟ ΣΦΕΝΔΟΝΗ

ΜΑΚΡΗ 4 ΑΘΗΝΑ ΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ: ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΕΝΑΡΞΗ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022

ΠΕΜΠΤΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ 21:00 / ΚΥΡΙΑΚΗ 19:30

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ VIVA.GR

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ 694 5054160

ΣΥΜΠΑΡΑΓΓΙΗ

ΘΕΑΤΡΟ ΔΩΜΑΤΙΟΥ

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η ΑΘΕΑΤΗ ΜΝΗΜΗ

Η Ασυνήθιστη Ιστορία ενός **Μυκηναϊκού Αγγείου**
από τη Σμύρνη, στο ωραιότερο Μουσείο του κόσμου

Της ΚΑΡΟΛΙΝΑΣ ΜΕΡΜΗΓΚΑ

Το ότι το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας είναι το ωραιότερο μουσείο στον κόσμο είναι μία δήλωση κάπως αυθαίρετη, σύμφωνα νομίζω. Μπορεί δηλαδή κάποιος να τη βρίσκουν υπερβολική και δεν θα τσακωθούμε. Μπορεί επίσης κάποιος, ίσως πολλοί, να έχουν καιρό να το επισκεφθούν. Βρίσκεται πάντως εκεί, στην Πατησίων, αν και 8 στους 10 ταξιτζήδες δεν είναι σίγουροι.

«Καλημέρα, πάω στο Αρχαιολογικό Μουσείο».
Μικρή σιωπή, βλέμμα μέσα από τον καθρέφτη. «Της Ακρόπολης;»
«Όχι. Το Αρχαιολογικό».
Μικρή σιωπή. «Ποιο μουσείο είναι αυτό είπαμε;»
«ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ».
Μικρή σιωπή. «Πού ακριβώς στην Πατησίων;»

Εκατέρωθεν εκνευρισμένη σιγή. Αμίλητο νευρώδες τσεκάρισμα γκουγκλ, θριαμβευτικό βλέμμα στον καθρέφτη: «Ααα, εκεί που πάνε οι τουρίστες».

Ένας από τους ορισμούς για τα μουσεία (σίγουρα υπάρχουν κι άλλοι) είναι ότι πρόκειται για χώρους όπου αποκτάται, συντηρείται, ερευνάται, επικοινωνείται και εκτίθεται η χειροποίητη και άυλη κληρονομιά της ανθρωπότητας. Θα πρόσθετα ότι για μένα το **Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας** (εφεξής: *Το Μουσείο*) είναι ένα καταφύγιο παρηγοριάς. Καταφύγιο από το παρόν όταν αυτό δεν αντέχεται, καταφύγιο από αυτό το «Συμβαίνει Τώρα» που φοβίζει, ενίοτε, πολύ γιατί δεν μπορεί να κλειδωθεί πίσω από μια προσθήκη, σαν έκθεμα που πια δεν μπορεί να μας βλάψει. (Ό,τι έγινε έγινε, ό,τι κακό ήταν να κάνει το έκανε). Και παρηγοριά γιατί να, είμαστε ακόμα εδώ ζωντανοί, η ανθρωπότητα επέζησε απ' όλα αυτά και μπορεί να πληρώνει εισιτήρια και να τα βλέπει και μετά να συνεχίζει τη ζωή της.

Αν και δεν παραβλέπω την τουριστική, επιχειρηματική και ενδεχομένως συγκινησιακή σημασία των ηλιοβασιλεμάτων της Σαντορίνης και της νυχτερινής ζωής της Μυκόνου, αν και δεν αγνοώ ότι στον 21ο αιώνα πολλοί απαιτούν από τους μουσειακούς χώρους μια προχωρημένη αισθητική η οποία έτσι γίνεται, από μόνη της, «Το Μήνυμα», συνεχίζω να θεωρώ το Μουσείο το πιο ξεχωριστό, πιο μοναδικό σε σημασία: από τα σκαλιά του που κοιτούν στο (αγέρωχα αδιάφορο προς κάθε έννοια αισθητικής) καφενείο, την κεντρική του είσοδο με την έντονη αύρα δημόσιας υπηρεσίας, τους χωρίς κανένα «κόνσεπτ» διαδρόμους και τοίχους του που μοναδικό σκοπό έχουν να προβάλλουν τα εκθέματα (μην κοιτάτε εμένα, κοιτάξτε τι σας δείχνω) μέχρι, κυρίως, την υπόγεια βοή που, λίγο αν σιγάσουμε, αντηχεί παντού: τη βοή των αιώνων (και τι αιώνων!) και των κρυμμένων θησαυρών τους.

Ο Κρατήρας των Βοοειδών που Ερωτοτροπούν, στην Αίθουσα του Βωμού

Όλοι ξέρουμε ότι τα μεγάλα ανά τον κόσμο μουσεία έχουν στις αποθήκες τους πολλά περισσότερα από όσα θα μπορούσαν ποτέ να επιδείξουν. Δεν επαρκεί ο χώρος, δεν θα επαρκέσει ποτέ για να απλωθούν οι θησαυροί τους* η ανθρώπινη κληρονομιά μας είναι, πώς να το κάνουμε, εκτεταμένη. Περιπατώντας μέσα στο Μουσείο ξέρουμε ότι κάτω από τα πόδια μας σιγανανπνέει ένας άλλος κόσμος τον οποίο δεν θα δούμε ποτέ, στον οποίο πρόσβαση έχουν μόνον οι ειδικοί: η αρχαιολογική επιστήμη, η μη τουριστική ματιά που ξέρει να μελετά θραύσματα και ψιθύρους, αναπάντεχες πιναλίες, αποκαλυπτικά βαθουλώματα (από τα οποία, παρεμπιπτόντως, επίσης απαρτίζεται η κληρονομιά μας) αλλά και να μαντεύει όσα δεν είναι εκεί και να τα διαβάξει: το horror vacui δεν το συμμερίζονται όλοι. Η αθέατη αιωνιότητα ξέρει να περιμένει.

Και να που δεν είναι και τόσο αθέατη. Η υπέροχη δράση «**Αθέατο Μουσείο**» του

Αρχαιολογικού Μουσείου έχει ανεβάσει στην επιφάνεια και πρωτοπαρουσιάζει, από τον Ιανουάριο του 2015, 21 από τους κρυμμένους θησαυρούς του ξεκινώντας από το μυκηναϊκό σφραγιστικό «δακτυλίδι του Θησέα». Και τώρα μας παρουσιάζει την «**Ασυνήθιστη Ιστορία ενός Μυκηναϊκού Αγγείου από τη Σμύρνη**».

Μια οργιαστικά ανοιξιάτικη μέρα λοιπόν, χύθηκα και πάλι στο παρηγορητικό καταφύγιο του Μουσείου και άκουσα μαζί με πολλούς άλλους τον μοναδικό **Κώστα Πασχαλίδη** να διηγείται την ιστορία του «**Κρατήρα των Βοοειδών που Ερωτοτροπούν**»: πρόκειται για έναν εκπληκτικό εικονιστικό αέριο μυκηναϊκό αμφοροειδή κρατήρα που φιλοτεχνήθηκε σε κάποιο μυκηναϊκό ανακτορικό εργαστήριο της Αργολίδας, στα τέλη του 14ου αι. π.Χ. Σε κάθε πλευρά αποτυπώνεται ένα ζεύγος ταύρου και αγελάδας σε φυσικό τοπίο και σε αμοιβαία και μοιραία έλξη (όπως συμβαίνει ευτυχώς διαχρονικά σε

όλα τα ζωντανά πλάσματα επί γης), και ανάμεσά τους το *Δέντρο της Ζωής*, συμβολισμός που απηφάνιζαν χρόνους και χώρους, καθώς εμφανίζεται παντού στο προϊστορικό Αιγαίο και σε όλους τους πολιτισμούς. Αυτόν τον πολύτιμο και καταστόλιστο πύλινο κρατήρα ξεφόρτωσε, 33 αιώνες πριν, στα χρόνια της «μυκηναϊκής Belle Époque», ένα εμπορικό πλοίο σε λιμάνι της Μ. Ασίας· αμέσως, όπως ήταν φυσικό, μοσχοπουλήθηκε σε ντόπιο συλλέκτη και χρησιμοποιήθηκε ως πολύτιμο σκεύος συμποσίων και τελικά ταφικό δώρο στον τελευταίο του κάτοχο. Ώσπου να ξαναβγεί στην επιφάνεια.

Στις αρχές του 20ού αιώνα η παράνομη ανασκαφική δραστηριότητα μπαινόβγαινε ανάμεσα στις ρευστές απαγορεύσεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του ελληνικού κράτους. Οι συλλέκτες, οι αρχαιοκάπηλοι, οι πατριδολάτρες, όσοι επιδίωκαν να θησαυρίσουν και όσοι ήθελαν να προστατεύσουν, όσοι πίστευαν στα εθνικά πλούτη ή σε μια γενικότερη κληρονομιά της ανθρωπότητας, μπλεδύνονταν γλυκά. Έτσι, ο «*Κρατήρας των Βοοειδών που Ερωτοτροπούν*» αποκτήθηκε από Έλληνα συλλέκτη, διέσχισε την αδασολόγητη ζώνη του λιμένα της Σμύρνης, επιβιβάστηκε σε ένα άλλο πλοίο, και στις 16 Μαρτίου 1912 (τότε που ο Απόλλων Σμύρνης απέκτησε την ποδοσφαιρική του ομάδα και η Ευρώπη δεν υποψιαζόταν το «Συμβαίνει Τώρα» που την περίμενε), κατέφτασε στον Πειραιά, δηλώθηκε στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων της εποχής και με απόφαση του Αρχαιολογικού Συμβουλίου και λόγω της σπουδαιότητάς του αγοράστηκε από το **Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο** έναντι 250 δραχμών, για να εμπλουτίσει τις Συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Για να μείνει εκεί για 110 χρόνια (τι είναι μπροστά στην αιωνιότητα;) μέχρι την Τρίτη 22 Μαρτίου όπου εξετέθη στην «**Αίθουσα του Βωμού**» (αιθ. 34) και όπου θα παραμείνει μέχρι τη Δευτέρα 30 Μαΐου 2022.

Γυρνούν τα αντικείμενα στον τόπο δημιουργίας τους; Επιστρέφουν, σαν ένα είδος ψυχής που αποζητά το χώμα που την έθρεψε; Υπάρχει κάποιος υπόγειος μαγνήτης που τα τραβά προς τα εκεί όπου εντοπίζεται ο λόγος ύπαρξής τους; Και τελικά, ποια είναι η σημασία τους; Τι είναι αυτό που μας κάνει να αισθανόμαστε ότι μας παρηγορούν και μας θρέφουν; Ίσως (λέω εγώ) η διαχρονική και αθάνατη δύναμη της μνήμης. Τίποτα δεν χάνεται πραγματικά, αν θέλουμε να το ξαναβρούμε. Η οποία μνήμη μπορεί να περιμένει για αιώνες στις υπόγειες αποθήκες των κτιρίων και των επισήμων δοξασιών μας, μπορεί να εντέλλεται να παραμείνει εκεί προς εθνικό όφελος (και κανένας ίσως δεν ξέρει να το κάνει αυτό καλύτερα από εμάς) αλλά δεν αφανίζεται. Πεισματικά, παραμένει. Και με το που ανεβαίνει στο φως είναι το ίδιο εκπληκτική και εύγλωττη όσο πριν από 33 αιώνες που κάποιος αγόρασε έναν υπέροχο κρατήρα για να εντυπωσιάσει τους καλεσμένους του, κάποιος άλλος θέλησε να θαφτεί μ' αυτόν, κάποιος άλλος τον ξέθαψε και τον πούλησε, άλλος τον μετέφερε, άλλος τον ξανα-αγόρασε, άλλος τον έκρυψε και άλλος τον έσωσε.

Εθνικά κράτη, αρχαιοκάπηλοι και αρχαιολάτρες, επιχειρηματίες και πατριώτες, ο έρωτας χωρίς ανάγκη μετάφρασης, το δέλεαρ του χρήματος και οι ακαταμάχητοι ψίθυροι των αιώνων, συναρπαστικές ιστορίες που μας περιμένουν για να τις ακούσουμε. Στο ωραιότερο Μουσείο του κόσμου. ●

INFO

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, 28ης Οκτωβρίου (Πατησίων) 44, «Το Αθέατο Μουσείο». Επόμενες ομιλίες: 5 Απριλίου και 17 Μαΐου 2022 στις 17:00 και 8 και 22 Μαΐου στις 13:00. Τηλ. επικοινωνίας: 213 2144856, 2132144858, 2132144838.

2+1 εμβληματικά βιβλία για τον πόλεμο στην Ουκρανία

Μια συζήτηση με τον εκδότη Γιάννη Παπαδόπουλο

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

συγκυρία, εμπλέκει συναισθηματικά τον αναγνώστη, κυρίως επειδή η σύνδεση αυτή προκύπτει φυσικά, δεν εκβιάζεται με τερτίπια. Είναι η τραγικότητα των γεγονότων που παρατίθενται που σε συντρίβει – έστω και αν, ή ίσως κυρίως επειδή, αυτό συμβαίνει με έναν τρόπο αντικειμενικό, βασισμένο σε ατράνταχτες αποδείξεις. Και μας βοηθούν να καταλάβουμε πολλά από τα γεγονότα που τώρα παρακολουθούμε να συμβαίνουν».

«Αιματοβαμμένες χώρες»

Αιματοβαμμένες Χώρες είναι όρος που εισάγει ο Σνάνιντερ για να περιγράψει την περιοχή που εκτείνεται από την κεντρική Πολωνία μέχρι τις δυτικές περιοχές της Ρωσίας. Όποιοι έτυχε να γεννηθούν εκεί γνώρισαν τη φονική μανία των δύο ολοκληρωτισμών, καθώς περίπου 14 εκ. άμαχοι εξοντώθηκαν διαδοχικά από το σοβιετικό και το ναζιστικό καθεστώς. Είναι η ιστορία, διαβάζουμε στην Εισαγωγή, των ανθρώπων που βρήκαν θάνατο λόγω πολιτικών αποφάσεων που πάρθηκαν στη Μόσχα και το Βερολίνο, μέσα από σοβιετικά και γερμανικά αρχεία, μαρτυρίες επιζώντων, ημερολόγια νεκρών. Γιατί θεωρείται εμβληματικό αυτό το βιβλίο;

«Η τραγική μοίρα των λαών αυτών ήταν γνωστή στους ιστορικούς, τους πολιτικούς επιστήμονες κ.λπ. Στο γενικό κοινό βέβαια, λόγω και της πολιτιστικής κυριαρχίας της αριστεράς στη μεταπολιτευτική Ελλάδα, κανείς δεν τολμούσε να συγκρίνει τον Στάλιν με τον Χίτλερ, και αν αυτό συνέβαινε κάποια χρόνια πριν, πιστεύω θα ξεσηκωνόντουσαν και οι πέτρες. Να όμως που ο Σνάνιντερ έβαλε σκοπό της ζωής του με τη μελέτη και την έρευνα να πολεμήσει τους ολοκληρωτισμούς, να καταρρίψει με στοιχεία την προπαγάνδα τους, να αποκαλύψει τα φρικιαστικά εγκλήματα τους. Στις «Αιματοβαμμένες Χώρες» το πέτυχε με τρόπο θριαμβευτικό, θα έλεγα: ακόμα και τώρα σοβαρός επιστημονικός αντίλογος δεν υπάρχει: τα εγκλήματα του Χίτλερ και του Στάλιν είναι συγκρίσιμα, η εξολόθρευση εκατομμυρίων ανθρώπων με τον εκτοπισμό και τη λιμοκτονία, ήταν προσχεδιασμένες, ψυχρά υπολογισμένες κινήσεις στρατηγικής των δύο δικτατόρων».

Η ευκολία με την οποία ο Στάλιν –γράφει ο Σνάνιντερ– εξολόθρευε συμπολίτες του ήταν ανάλογη της ευκολίας με την οποία ο Χίτλερ εξολόθρευε πολίτες άλλων χωρών. Είναι συγκλονιστική η περιγραφή του λιμού, μέσα και από μαρτυρίες, της κολεκτιβοποίησης του 1933, που οδήγησε σε θάνατο 3.000.000 Ουκρανούς.

«Άλλο περίπου 1.000.000 πέθαναν σε γκουλάγκ κατά τις εκκαθαρίσεις. Με συνολικά 10.000.000 νεκρούς από το 1933 μέχρι το 1943, η Ουκρανία είναι η χώρα που έχει υποστεί τον 20στό αιώνα την περισσότερη βία από οποιαδήποτε άλλη. Είναι πραγματικά ασύλληπτα τα νούμε-

ρα. Και είναι τραγικό να βλέπουμε να επαναλαμβάνεται το ίδιο στον 21ο. Για αυτό και τώρα, με τη ρωσική εισβολή, έχει μια σημασία να ξαναδούμε την ιστορία των Ουκρανών και να καταλάβουμε το τραυματικό παρελθόν τους, που αναπόφευκτα, σε ένα βαθμό τους καθορίζει».

«Ο Δρόμος προς την ανελευθερία»

Στον «Δρόμο προς την ανελευθερία» ο Σνάνιντερ ακολουθεί ένα σχήμα που λέει ότι δεν υπάρχει μοίρα για τους λαούς με τον τρόπο που το θέλει ο Πούτιν. Κι ότι η ελευθερία δεν έρχεται σαν αποτέλεσμα της Ιστορίας, είναι μια αξία στην οποία δίνουμε εμείς περιεχόμενο. Δεν το αποδεικνύουν οι Ουκρανοί, τώρα, πολεμώντας ηρωικά τον εισβολέα;

«Ακριβώς, και το καταλαβαίνεις διαβάζοντας το βιβλίο, ότι στην Ουκρανία η μάχη για εθνική επιβίωση και ελευθερία συμβολίζει επίσης τη μάχη των ιδεών: η προκαθορισμένη μοίρα, η πεποίθηση ότι, επειδή ανήκουμε στο ίδιο φύλο και έχουμε κοινή ιστορική καταγωγή, πρέπει και σήμερα να σκύψουμε το κεφάλι στον μεγαλοϊδεάτη “ομογάλακτο” δυνάστη, έναντι της αρχής της αυτοδιάθεσης και του αυτοκαθορισμού μέσω των διαδικασιών της Δημοκρατίας. Η μάχη αυτή ξεκίνησε ήδη από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία το 2014, αλλά η Δύση τότε δεν έδωσε σημασία».

Όπως γράφει ο Σνάνιντερ, η εισβολή αυτή ήταν ένα είδος τεστ για τη σχέση της ΕΕ και των ΗΠΑ με την πραγματικότητα. Πολλοί διαμορφωτές της κοινής γνώμης προτίμησαν να δεχθούν τη ρωσική προπαγάνδα παρά να υπερασπιστούν το διεθνές δίκαιο και τη νομιμότητα. «Δυστυχώς, από τα ίδια τα γεγονότα αποδεικνύεται πως είναι ένα προφητικό βιβλίο για την επιθετικότητα του Πούτιν. Ο Σνάνιντερ είχε “διαβάσει” τους Ρώσους μέσα από την ιδεολογία του γκέιτ τους και των μεντόρων του, και μέσα από το ολοκληρωτικό - αυτοκρατορικό παρελθόν τους που θέλει με κάθε τίμημα να αναστήσει».

Κάθε κεφάλαιο του βιβλίου εστιάζει σε μία χρονιά, από το 2011 μέχρι το 2016. Στο κεφάλαιο για το 2014, περιγράφεται η εξέγερση του Μεϊντάν, η κατάληψη της Κριμαίας και η αρχή του πολέμου στο Ντομπάς. Το Κρεμλίνο λέει ρητά ότι το σχέδιο είναι η στρατιωτική εισβολή με σκοπό τη διάλυση της Ουκρανίας και ότι ο πόλεμος αυτός είναι πόλεμος κατά των δυτικών, φιλελεύθερων αξιών. Παρακολουθούμε πώς στήνεται το ρωσικό αφήγημα για Ουκρανούς φασίστες και ρωσόφωνους που καταπιέζονται.

«Πράγματι, όλα αυτά τα περιγράφει πολύ καθαρά ο Σνάνιντερ. Όπως περιγράφει ότι για τους Ουκρανούς η σύνδεση με την Ευρώπη σήμαινε τη διασφάλιση της εθνικής τους κυριαρχίας, την καταπολέμηση της διαφθοράς, την εγκαθίδρυση ενός κράτους δικαίου. Εκ των υστέρων, μας φαίνεται αδικαιούτο τον πόλεμο στήνονταν εδώ στην Ελλάδα από τα περισσότερα Μέσα η εξέγερση του Μεϊντάν. Για τους περισσότερο από εμάς, μη έχοντας παρακολουθήσει στενά τις εξελίξεις στο πρώην Ανατολικό Μπλοκ, δεν ήταν εύκολο να σχηματίσουμε άποψη για τα γεγονότα. Τα βιβλία του Σνάνιντερ μας βοηθούν να καταλάβουμε ακριβώς τι σημαίνει αυτό που ακούμε τους Ουκρανούς να μας λένε τώρα: ότι οι πολέμουν για όλους μας».

»Δυστυχώς η Ιστορία απ' ό,τι φαίνεται δεν έχει τελειώσει ακόμα και η ιδεολογική μάχη εξελίσσεται πάλι σε κανονικό πόλεμο:

αλλά όποιος κερδίζει στην Ιδεολογία, κερδίζει και στον πόλεμο, και η φιλελεύθερη δημοκρατία προσφέρει στην κοινωνία των πολιτών πλεονεκτήματα που κανένα σύστημα δεν πλησιάζει καν. Πιστεύω ότι η μάχη του Πούτιν είναι χαμένη πριν καν ξεκινήσουν οι πολεμικές επιχειρήσεις. Πάντως, η ρωσική προπαγάνδα είναι κάτι κοινώς γνωστό πλέον στη Δύση, και η δι-αβρωτική της επίδραση αρχίζει πλέον να γίνεται απεχθής. Πιστεύω ότι με κάποιες κινήσεις αποκεφαλισμού του τέρατος (που ήδη έγιναν, απότομα και μαζικά, μετά την εισβολή) η αξιοπιστία τους θα πληγεί ανεπανόρθωτα και θα επιβιώσει μόνο σαν ο ενωτικός μύθος κάποιων περιθωριακών ομάδων και ευκαιριακών συμμαχιών ακραίων στοιχείων».

«Η Κατάρρευση μιας αυτοκρατορίας - Μαθήματα για τη σύγχρονη Ρωσία»

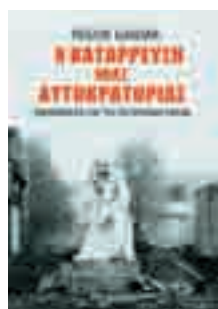
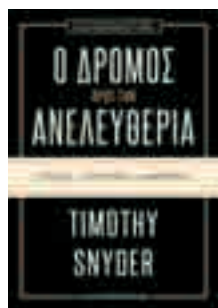
Να αναφερθούμε και στο βιβλίο Yegor Gaidar, που κυκλοφόρησαν οι εκδόσεις Παπαδόπουλος τον Μάιο του 2018. Είναι ένα χρονικό για τις βαθύτερες αιτίες που οδήγησαν στην κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης μέσα από την αφήγηση ενός ανθρώπου που παρατήρησε τα αδιέξοδα του συστήματος και προσπάθησε να το μεταρρυθμίσει. Αν και αρκετά πιο εξειδικευμένο βιβλίο, θεωρείται επίσης πολύ σημαντικό. Τι μας μαθαίνει για τη σύγχρονη Ρωσία;

«Μας μαθαίνει ότι η “κραταιά” Ε.Σ.Σ.Δ., το φρόντρο της Δύσης, κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος υπό το βάρος των οικονομικών αποτυχιών, που οφείλονται στην ιδεολογική της αποτυχία και συγκεκριμένα στην επιμονή της να τηρεί τα δόγματα του κομμουνισμού και του κεντρικού σχεδιασμού της οικονομίας. Στην ιδεολογική της τύφλωση, που όταν την ίδια στιγμή η Δύση θιράμβευε προσφέροντας ασύγκριτα ανώτερο επίπεδο ζωής στους πολίτες της, οι ομιλούσες κεφαλές του Κρεμλίνου πίστευαν ότι με την προπαγάνδα και τα τερατώδη ψέματα θα αποκοιμίζαν τους πολίτες και με κάποιο τρόπο θα μετάλλασαν την ίδια την ανθρώπινη φύση (ο “Σοβιετικός Άνθρωπος”».

Ο Γκαϊντάρ, εκφραστής στη Ρωσία των φιλελεύθερων αξιών, πέθανε αιφνίδια το 2009 σε ηλικία 53 χρονών από άγνωστη αιτία, ενώ είχε υποστεί δηλητηρίαση δύο χρόνια νωρίτερα. Φαίνεται πως ενοχλούσε το καθεστώς.

«Ο Γιεγκόρ Γκαϊντάρ, υπουργός Οικονομικών και μετέπειτα πρωθυπουργός του Γέλτσιν, ο άνθρωπος που ανέλαβε την ευθύνη να απελευθερώσει τις τιμές εν μια νυκτί και έτσι να θέσει την οριστική ταφόπλακα της κομμουνιστικής οικονομίας, ήταν ένα πραγματικός δρων διανοούμενος, εμπορούμενος από τις ιδέες της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας. Ο Πούτιν έχει δείξει ότι δεν ανέχεται τέτοιους ενοχλητικούς και επικίνδυνους για το αφήγημα του ανθρώπου».

Ένας από τους ομιλητές στην παρουσίαση του βιβλίου τον Νοέμβριο του 2018 ήταν ο τέως υπουργός Οικονομίας της Ρωσίας, καθηγητής και γέγνης του κόμματος «Πρωτοβουλία Πολιτών» Andrey Nachayev. Ακούγοντάς τον να μιλάει στο βίντεο της εκδήλωσης μελαγχολικά για το παρόν και το μέλλον της Ρωσίας, δεν μπορείς παρά να μελαγχολήσεις διπλά 4 χρόνια μετά γνωρίζοντας τι θα συμβεί. «Ο Γκαϊντάρ και Νατσάγιεφ εκπροσωπούν τη Ρωσία που αγαπάμε, και δυστυχώς ανήκουν σε εκείνους που πητήθηκαν από το καθεστώς. Άλλοτε εξοντώνοντάς τους κι άλλοτε ενσωματώνοντάς τους».

Όποιος είχε διαβάσει τα δύο βιβλία του Τίμοθι Σνάνιντερ που έβγαλαν οι εκδόσεις Παπαδόπουλος το 2017 και το 2018 αντίστοιχα, τις «Αιματοβαμμένες χώρες» και τον «Δρόμο στην ανελευθερία», όχι μόνο γνώριζε τα συμφραζόμενα της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία αλλά μπορούσε ίσως και να την είχε προβλέψει. Ο συγγραφέας τους, Τίμοθι Σνάνιντερ, είναι ένας από τους πιο σημαντικούς σύγχρονους ιστορικούς, βαθύς γνώστης της ιστορίας της Κεντροανατολικής Ευρώπης και μαζί ένας δημόσιος διανοούμενος. Χτίζοντας την αφήγησή του με τρόπο που κρατάει το ενδιαφέρον αμείωτο, μας βάζει να «ανακτήσουμε τον ιστορικό χρόνο για λογαριασμό της πολιτικής», όπως λέει. Να κατανοήσουμε δηλαδή πώς ένα σύνολο από αλληλένδετα γεγονότα διαμορφώνει το παρόν μας αλλά και την αντίληψή μας για αυτό. Ρωτάω τον εκδότη, Γιάννη Παπαδόπουλο, πώς διάλεξε να βγάλει αυτά τα βιβλία τα οποία σήμερα μοιάζουν ανατριχιαστικά επίκαιρα καθώς ρίχνουν άπλετο φως στη δίνη των γεγονότων.

«Πρωτοσυναντήσαμε τον Σνάνιντερ σε συζητήσεις με φίλους πανεπιστημιακούς, οι οποίοι μας επαινούσαν τη δουλειά του. Οι «Αιματοβαμμένες Χώρες» είχαν ανακηρυχθεί βιβλίο της χρονιάς, όταν κυκλοφόρησαν το 2010, από πάρα πολλά έγκριτα μέσα (Atlantic, Daily Telegraph, Economist, Financial Times, Independent κ.ά.) και αυτό ήταν εντυπωσιακό. Όταν το βιβλίο κυκλοφόρησε στην Ελλάδα και είχε καλή υποδοχή, συνεχίσαμε με τα επόμενα βιβλία του, τα οποία αποδεικνύονται τώρα τόσο επίκαιρα...»

Στην τραγική επικαιρότητα του πολέμου τα βιβλία αυτά μοιάζει να μας αφορούν, με τον τρόπο που μας αφορά πια ο ουκρανικός λαός. Δίνοντάς μας παράλληλα γνωστικά εργαλεία για να διακρίνουμε την αλήθεια από την προπαγάνδα. «Η γραφή του Σνάνιντερ, ειδικά σε αυτή τη

Κατερίνα Λάκκα

Η Γαλάτεια επανέρχεται στον 21ο αιώνα

Της ΕΥΤΕΡΠΗΣ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗ

Τις ιστορίες της Κατερίνας Λάκκα τις διάβαζα από έφηβη σε διαδικτυακά φόρουμ, τότε που επιχειρούσαμε να αποτυπώσουμε τις ανησυχίες μας και τα πρωτόγνωρα συναισθήματα που μας προκαλούσε η ζωή σε ένα αδειανό λευκό word. Χρόνια μετά, κρατάω στα χέρια μου το πρώτο της μυθιστόρημα με τίτλο «Για μία κάποια Γαλάτεια», από τις εκδόσεις Εστία, και από τις πρώτες σελίδες αναγνωρίζω τη χαρακτηριστική γραφή της με τις μακροσκελείς περιγραφές και αφηγήσεις της. Ξαφνικά, η Γαλάτεια με συνοδεύει στο μετρό μετά τη δουλειά, στο μπαλκόνι μου τα Σαββατοκύριακα και πριν κοιμηθώ. Και πριν το καταλάβω, ακροβατώ ανάμεσα στους χαρακτήρες της Γαλάτειας και της δίδυμης αδελφής της Θαλασσινής, που αντιδρούν η κάθε μία διαφορετικά σε επίκαιρα θέματα που ταλανίζουν την εποχή μας, μέσα από μια απολαυστική αφήγηση.

Στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής, η Κατερίνα Λάκκα, χρόνια μετά την πρώτη μας συνάντηση σε ένα καφέ της Ροτόντας στη Θεσσαλονίκη, μου μιλάει με ήρεμη φωνή για την έμπνευσή της για τη Γαλάτεια και τη Θαλασσινή, για τον μύθο της Γαλάτειας και πώς αυτή τοποθετείται στον 21ο αιώνα, πώς μέσα από τις δίδυμες αντικατοπτρίζεται ο τρόπος που μεγαλώνει και μαθαίνει να φέρεται ένα κορίτσι που γίνεται γυναίκα, για τον έρωτα, για τους φόβους του, τις απογοητεύσεις, την εξέλιξη και την εκπλήρωση του στόχου: να διεκδικήσει το μοντέλο την ελευθερία του και να ξεπεράσει τον δημιουργό του.

Ποια είναι η ιδέα πίσω από τη Γαλάτεια; Η ιδέα μου ήρθε για πρώτη φορά τον Σεπτέμβριο του 2013, όταν παρακολουθούσα στο πανεπιστήμιο ένα σεμινάριο πάνω στις «Μεταμορφώσεις» του Οβίδιου και, παράλληλα, μόλις είχα επιστρέψει από το Erasmus μου στο Μπορντό. Ένα απόγευμα, βρισκόμουν σπίτι της θείας μου στη Θεσ-

σαλονίκη και εξιστορούσα στον ανιψιό μου διάφορους μύθους από τις «Μεταμορφώσεις». Συνειρμικά, μου ήρθε η εικόνα μιας νέας γυναίκας, να κάθεται μόνη σε ένα μπαλκόνι στο Μπορντό και να δέχεται την πρόταση ενός γλύπτη να ποζάρει για αυτόν. Αναρωτήθηκα πώς θα είναι η ιστορία μιας Γαλάτειας στον 21ο αιώνα και πώς θα εξιστορούσε η ίδια την ιστορία της. Την ιδέα την έβαλα και την έβγαλα από το συρτάρι πολλές φορές, μέχρι που στις αρχές Σεπτεμβρίου μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου του 2020 ξεκίνησα να γράφω μανιωδώς και ολοκλήρωσα το πρώτο μου μυθιστόρημα.

Άρα ήταν μία ιδέα που είχες καιρό μέσα σου αλλά την υλοποίησες μέσα σε τρεις μήνες. Πώς ήταν αυτό το διάστημα για σένα; Ήταν σαν να είχα συνέχεια πυρετό. Δεν έκανα τίποτα άλλο. Όλη μέρα έγραφα. Έκανα όλα τα απαραίτητα, αλλά ένιωθα σαν να είχα συνέχεια πυρετό. Έτρεμα συνέχεια.

Υπήρχε κάποιος σκοπός που ήθελες να εκπληρώσεις με αυτό το βιβλίο; Το βιβλίο το ξεκίνησα γιατί ήθελα να πω την ιστορία του αγάματος, δηλαδή της γυναίκας που ποζάρει για τον καλλιτέχνη, που σε πάρα πολλές περιπτώσεις στην ιστορία της λογοτεχνίας και την ιστορία της τέχνης έχει κάνει η ίδια ένα πολύ μεγάλο μέρος της δουλειάς του καλλιτέχνη και, όμως, δεν της το αναγνώριζαν ποτέ. Ήθελα αυτή η γυναίκα να πει τη δική της ιστορία. Ταυτόχρονα, σκεφτόμουν πάρα πολύ πόσο είχε μεταμορφωθεί ο μύθος της Γαλάτειας ανά τους αιώνες. Ήθελα αυτή η γυναίκα να απορρίψει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο η πατριαρχία επιχειρεί να πλάσει τις γυναίκες ως καλλιτέχνιδες και ως μούσες. Ήθελα η Γαλάτεια να χαράξει τη δική της πορεία.

Τη Γαλάτεια συνοδεύει η Θαλασσινή, που, αν και είναι η δίδυμή αδελφή της, οι χαρακτήρες τους διαφέρουν και αντικρούονται. Γιατί επέλεξες να δημιουργήσεις αυτό το δίπολο; Όταν ξεκίνησα να γράφω το 2019, μου ήρθε η εικόνα δύο κοριτσιών που μεγαλώνουν μαζί, είναι ίδιες εμφανισιακά, αλλά ουσιαστικά η μία είναι η σκιά της άλλης. Μου φάνηκε πάρα πολύ ενδιαφέρον ότι η Θαλασσινή κατά κάποιον τρόπο αντιστοιχεί πάντοτε στην πράξη και η Γαλάτεια στη σκέψη. Εγώ δεν έχω αδελφία, αλλά, παρατηρώντας τις ανθρώπινες σχέσεις, μου έκανε πάντα μεγάλη εντύπωση πώς σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχει το «έξυπνο» παιδί και πώς τα άλλα παιδιά έπρεπε να αποδείξουν ότι είναι εξίσου καλά σε κάτι. Με ενδιέφερε πολύ να εξερευνήσω πώς ένιωθε το άλλο παιδί και όχι αυτό που είναι το πρώτο σε όλα.

Μέσα από τους δύο χαρακτήρες θίγεις θέματα όπως ο σεξισμός, η πατριαρχία, ακόμα και το coming out. Πώς λειτουργεί η αντίθεση στις οπτικές της Γαλάτειας και της Θαλασσινής και τι ήθελες να αντικατοπτρίξει; Νομίζω ότι η Γαλάτεια αντικατοπτρίζει μια περίοδο που προσωπικά εγώ έχω περάσει, μετά το τέλος της εφηβείας, κατά την οποία διακατέχεται από εσωτερικευμένο μισογυνισμό, επειδή θεωρεί ότι αυτός θα είναι ο τρόπος να γίνει αποδεκτή από τον κύκλο της. Για αυτόν τον λόγο την τοποθέτησα σε έναν κύκλο παιδιών που θαυμάζουν τους μεγάλους άντρες συγγραφείς. Στη Θαλασσινή, ήθελα να βάλω την αντίδραση σε αυτό τον κόσμο. Δηλαδή, την αντίδραση στην πίεση του να μεγαλώνεις και να προσπαθείς να βρεις ποια είσαι μέσα σε μια πατριαρχική κοινωνία, η οποία σε καταπιέζει, σε αντικειμενικοποιεί, σε κακοποιεί. Η Θαλασσινή έχει απόλυτη επίγνωση αυτών των κινδύνων από πιο μικρή ηλικία, ενώ η Γαλάτεια, επειδή φοβάται, δεν ακούει τόσο το ένστικτό της και προσπαθεί να υιοθετήσει μια στάση που της επιτρέπει να είναι μέλος μιας παρέας, χωρίς να έρχεται σε ρήξη μαζί τους.

Στο βιβλίο υπάρχει μια σοκαριστική περιγραφή ενός βίαιου περιστατικού που βιώνει η Γαλάτεια. Γιατί επέλεξες να συμπεριλάβεις τη σκηνή αυτή; Προβληματίστηκα πολύ για το εάν έπρεπε να υπάρχει η σκηνή ή απλά αν έπρεπε να συνεχίσω κατευθείαν στο μετά και στις σκέψεις για αυτό το συμβάν. Ήμουν σε πολύ άσχημη ψυχολογική κατάσταση, όταν έγραφα για αυτή τη σκηνή. Αυτά τα δύο κεφάλαια δεν μπορούσα καν να τα διορθώσω, πριν στείλω το χειρόγραφο. Ήταν πάρα πολύ δύσκολο για εμένα. Συνέβη όντως πολύ ξαφνικά στο βιβλίο, γιατί πάρα πολλοί βιασμοί μέσα σε σχέσεις συμβαίνουν κάπως έτσι... Είναι μια σκηνή που είχα σκεφτεί από την αρχή ότι είναι μέρος αυτής της ιστορίας. Με είχε προβληματίσει η ρομαντικοποίηση

του βιασμού, ο βιασμός ως φαντασίωση και η βία χωρίς συναίνεση. Εγώ ήθελα να το παρουσιάσω από την πλευρά της γυναίκας που υφίσταται αυτή τη βία πάνω στο σώμα της και βλέπει πώς μεταμορφώνει αυτή η βία το σώμα της βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα.

Θέλω να βάλω στην κοβέντα μας και τις καταγιοστικές αποκαλύψεις του Μεtoo τον τελευταίο χρόνο στη χώρα μας. Μια μερίδα της κοινωνίας μας συνέχισε να ρωτάει γιατί τώρα, αμφεβαλλαν και δεν τάσσονται με το πλευρό των γυναικών που είναι θύματα. Θέλω τη γνώμη σου πάνω σε αυτό. Το χειρότερο είναι όχι μόνο ότι δεν πιστεύουν τις επιζώσες αλλά θεωρούν ότι λένε ψέματα για να καταστρέψουν την καριέρα κάποιου ή για να τραβήξουν την προσοχή. Όλες αυτές οι φράσεις, στάσεις και συμπεριφορές αποτελούν κομμάτι του προβλήματος, της πατριαρχίας και της κουλτούρας του βιασμού. Είναι πάρα πολύ δύσκολο για ένα θύμα βιασμού να μιλήσει για αυτό που βίωσε, και νομίζω ότι το πιο δύσκολο είναι ότι δεν ξέρεις ποτέ πώς θα αντιδράσει το άτομο στο οποίο θα μιλή-

Κατερίνα Λάκκα
«Μια κάποια Γαλάτεια»
Βιβλιοπωλείο της Εστίας

σεις. Δεν ξέρεις ποτέ πώς θα αντιδράσουν οι αστυνομικές δυνάμεις σε περίπτωση που το καταγγείλεις. Στο βιβλίο ήθελα πάρα πολύ να υπάρχουν μορφές υποστηρικτικές και χαρακτήρες που θα πίστευαν αμέσως τη Γαλάτεια. Ήθελα να δείξω τη σημασία του να έχεις έναν υποστηρικτικό περίγυρο, που κατανοεί τη σημασία του Μεtoo και έναν περίγυρο που αγωνίζεται προκειμένου να ακουστούν όλες οι εμπειρίες. Να προχωρήσουμε σε έναν κόσμο που δεν θα φοβόμαστε πλέον και μέσα στο σπίτι μας και έξω από αυτό. **A**

Περιπλανιόμαστε με τον Φράνζεν σε άγνωστα κομμάτια της Αμερικής

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Μεγάλωσα σε μια θρησκευόμενη οικογένεια. Ελαφρώς θρησκευόμενη, για την ακρίβεια. Γεγονός είναι ότι, όντας μερικάκι, ακολουθούσα τη γιαγιά μου στην κυριακάτικη λειτουργία ώσπου με έπεισε να ντυθώ ένα μαύρο ράσο και να εμφανιστώ σαν παπαδάκι κρατώντας με σέβας ένα εξαπτέρυγο. Θα ήμουν έντεκα-δώδεκα χρόνων τότε, ίσως μικρότερος. Βάδιζα με υπερηφάνεια ανάμεσα στα κλίτη της Παναγίας των Σταυροφόρων (εκκλησία της ενορίας μας) κάτω από τις επιδοκίμαστικές ματιές της γιαγιάς μου – κι ενίοτε της μάνας μου. Το κύρος και το γόητρο αυτών των εμφανίσεων δεν κράτησαν πολύ, αφού η πλήξη που βασίλευε στο κατηχητικό και μια έφεση στην ανεξάρτητη σκέψη γρήγορα λειτούργησαν διαβρωτικά και με απομάκρυναν από τα θρησκευτικά μου καθήκοντα. Η ανάγνωση αργότερα του Ερνέστου Ρενάν δεν βοήθησε.

Διαβάζοντας σήμερα το ογκολιθικό μυθιστόρημα του Τζόνθαν Φράνζεν στην εξαιρετική μετάφραση του Γιώργου-Ικάρου Μπαμπασάκη, αναρωτιέμαι εκ των υστέρων πώς είναι να μεγαλώνει κάποιος σε μια οικογένεια όπου ο πατέρας είναι ιερέας. Τότε, στην παπαδοπαιδική περίοδο της ζωής μου δεν με είχε απασχολήσει ένα τέτοιο ερώτημα, καθώς οι κληρικοί που γνώριζα ήταν τρόπον τινά άφυλοι και δεν είχα συμμαθητή από οικογένεια ιερέα. Όμως ο Φράνζεν μια τέτοια οικογένεια ακριβώς περιγράφει στο 700 σελίδων πόνημά του. Ο πατέρας είναι δευτεροκλασάτος εφημέριος σε μια εκκλησία αγνώστου –ή επινοημένου– δόγματος. Οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίθουν έτσι κι αλλιώς από ένα σωρό αιρεσιαρχικές δοξασίες δίνοντας δουλειά σε μια ευρεία γκάμα ανθρώπων που πιστεύουν ότι έχουν την κλίση να υπηρετήσουν το Ανώτατο Όν στις διάφορες εκφάνσεις του.

Βέβαια, το οικοδόμημα του Φράνζεν (που αν είχε γεννηθεί στην Ελλά-

δα θα ανήκε στην περίφημη συγγραφική γενιά του '80) έχει θεμέλια που φτάνουν βαθιά στην αμερικανική κοινωνία και στις ιστορικές στιγμές της – κι ας έχει βάση την δεκαετία του '70. Αυτό που διαφοροποιεί την περί ης ο λόγος οικογένεια (πατέρας εφημέριος, μάνα ημίτρελη, τέσσερα παιδιά σαν τις τέσσερις φιγούρες της τράπουλας) από κάθε άλλη οικογένεια των μεσοδυτικών πολιτειών είναι η στάση της απέναντι στο καλό. Σε κάθε οριακή στιγμή κάθε μέλος αυτής της οικογένειας βρίσκεται αντιμέτωπο με ένα ηθικό δίλημμα που είναι σαφώς απότοκο της γειτνίασης με την έξωθεν καλή μαρτυρία του Κυρίου (και πώς αλλιώς, η οικογένεια μένει μέσα στο ίδιο το πρεσβυτέριο – μια διευκόλυνση εκ μέρους της ενορίας).

Είναι ένα μυθιστόρημα που δύσκολα αφήνει από τα χέρια – ίσα ίσα βοηθάει την γύμναση των μυών με το βάρος του. Περιπλανιόμαστε μαζί του όχι μόνο σε άγνωστα κομμάτια της Αμερικής (οι σκηνές στον καταυλισμό των

Ναβάχο –κάτι που κανένα ταξιδιωτικό γραφείο δεν συμπεριλαμβάνει στο πρόγραμμά του- είναι κάτι που κάνει το βιβλίο ξεχωριστό και την ίδια στιγμή ανεπανάληπτο), αλλά και στα βάθη των σκέψεων και της ψυχής των ηρώων του. Κι ενώ όλοι τυραννιούνται από την πάλη τους ανάμεσα στο φως και το σκοτάδι, τα ναρκωτικά και την απεξάρτηση, την ενσυναίσθηση και την αποξένωση, την έλξη της εξουσίας και την τιθάσευση του εγωκεντρισμού, αυτό που κάνει να πνίξουν τα τύμπα-να του πολέμου δεν είναι παρά η ακατανίκητη επέλαση της σάρκας. Της σάρκας από το πλευρό του Αδάμ.

Τζόνθαν Φράνζεν
«Σταυροδρόμια»
εκδ. ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Michael Bublé: Ο Crooner και η pop πλευρά του

⇒ Δεν ήταν δύσκολο να θεωρηθεί ο καινούργιος **Frank Sinatra**. Και μόνο που υπέγραψε τόσο νωρίς στην καριέρα του με τη Reprise, τη δισκογραφική εταιρεία που ίδρυσε ο Franky το 1960, ήταν αρκετό. Οι ερμηνείες του πολύ συχνά παρέπεμπαν στον Sinatra, ίσως γιατί δεν είναι καθόλου εύκολο να πατάς σε τέτοιο ρεπερτόριο, χωρίς να αναφέρεσαι –ηθελημένα ή αθέλητα– στις πατραγονικές του μορφές. Το ζητούμενο είναι όμως να μη μένεις στατικός. Και ο Καναδός τραγουδιστής δεν έμεινε ποτέ. Δίπλα στα jazz standards που διάλεγε για τους δίσκους του, έβαζε πάντα και κάποια δικά του τραγούδια, φροντίζοντας ταυτόχρονα να συνεργάζεται με αστέρια της pop, όπως η **Nelly Furtado** και οι **Boyz II Men**. Την ίδια στιγμή εμφανιζόταν στην τηλεόραση, έπαιζε στο κινηματογράφο, παρουσίαζε φιλανθρωπικό έργο, έβρισκε πάντα τον τρόπο να καλλιεργεί την εικόνα του. Τελικά, αν στον κόσμο της jazz μπορεί να βρει κανείς δεκάδες τραγουδιστές –παλιούς και καινούργιους– που να τα πηγαίνουν περίφημα, δεν υπάρχει κανείς που να προσγειώνει εκείνο το θαυμαστό ιδίωμα στη σημερινή pop πραγματικότητα τόσο ομαλά αλλά και τόσο ουσιαστικά όσο ο Bublé. Κι αν ανάμεσα στα τραγούδια του ήταν μόνο τα standards αυτά που πάντα σας εντυπωσίαζαν, καλά θα κάνετε να ρίξετε μια «αυτιά» στο ολοκαίνουργιο pop hit «*Higher*», το ομώνυμο τραγούδι του δίσκου, που μόλις κυκλοφόρησε σε cd κι έρχεται σε βινύλιο στις 13 Μαΐου.

⇒ Αυτό εδώ το βιβλίο ξεκινάει από την Οράνιενστράσε, ναι του Βερολίνου. Επιπλέον, έχει περισσότερες από 600 σελίδες, πράγμα που σημαίνει ότι θα μπορέσεις να ζήσεις αρκετό καιρό μαζί του. Άσε που, αν δίπλα στο Βερολίνο που από νωρίς αγάπησες, στέκεται και η Νέα Υόρκη, τα πράγματα είναι ακόμη καλύτερα. Ο **Γκέρχαρντ Φάλκνερ** στο «*Apollokallypse*» που κυκλοφορεί από τις **Εκδόσεις Loggia**, στήνει ένα μυθιστόρημα το οποίο αναφέρεται στις κατακερματισμένες δεκαετίες του 1980 και του 1990, στις κατακερματισμένες πόλεις της Νέας Υόρκης και του Βερολίνου, στις κατακερματισμένες μουσικές

που ξεκινούν από **Bowie** και **Blondie** και φτάνουν μέχρι **Dead Kennedys**, στην κατακερματισμένη γενιά που βίωσε –ανάμεσα σε άλλα– την πτώση του Τείχους. Και ναι, είναι ένα από τα βιβλία που θα σε αναγκάσουν να ακολουθήσεις τον δικό του εσωτερικό ρυθμό στην ανάγνωση. Έτσι ώστε στο τέλος του βιβλίου να είσαι κάποιος –πιο πλούσιος– άλλος.

⇒ Οι περισσότεροι από εμάς είναι βέβαιο ότι, αν δεν έχουν ολοκληρή τη δισκογραφία των **Velvet Underground** –πράγμα ενδεχομένως αναγκαίο– έχουν τις περισσότερες από τις ηχογραφήσεις τους. Όμως, κυκλοφορεί τον Απρίλιο η μουσική που συ-

νοδεύει το ντοκιμαντέρ του **Todd Haynes** σχετικά με το νεοϋορκέζικο σχήμα, που, πέρα από τα τραγούδια της μπάντας, περιλαμβάνει και μουσική που προέρχεται από μερικές από τις επιρροές τους: **Diablos**, **Bo Diddley**, **Primitives**. Πολύ ενδιαφέρον, λέμε!

⇒ «Μια rock μπάντα χωρίς drummer, μια country μπάντα χωρίς βιολιστή». Έτσι περιγράφουν τον εαυτό τους οι **Dead South**, το συγκρότημα από τον Καναδά που δείχνει να έχει πολύ χιούμορ, να περνάει τέλεια στις συναυλίες του και να μετατρέπει την country σε ένα ολόφρεσκο ιδίωμα, όπου όλα είναι πιθανά. Η μπάντα ηχογράφησε πρόσφατα δύο δεκάιντσα ερ, με τον πολύ έξυπνο τίτλο «*Easy Listening For Jerks Pt 1 & 2*», όπου διασκευάζουν κάποια country standards, όπως το «*You Are My Sunshine*» και το «*Keep On The Sunny Side*» αλλά και τραγούδια των **Misfits**, των **System Of A Down** και των **Doors**. Το κεντρικό single και video clip τους είναι το «*People Are Strange*» και είναι καταπληκτικό!

⇒ Ο **Espen Eriksen** είναι ένας από τους καλύτερους πιανίστες της νέας γενιάς της Νορβηγίας. Ειδικά με το trio του, έχει κυκλοφορήσει μερικούς εξαιρετικούς δίσκους, ανάμεσα στους οποίους είναι το πιο πρόσφατο «*End Of Summer*» αλλά και το «*Perfectly Unhappy*» με τη συμμετοχή του βρετανού σαξοφωνίστα **Andy Sheppard**. Στα τέλη Απριλίου, θα κυκλοφορήσει το «*In The Mountains*» και πάλι με τον Sheppard, πάντα από την εξαιρετική νορβηγική εταιρεία **Rune Grammofon**.

Υ.Γ.: Το «*Sulk*» είναι το πιο σπουδαίο album των **Associates** του **Billy Mackenzie**. Τώρα που συμπληρώνονται 40 χρόνια από την πρώτη του έκδοση, επανακυκλοφορεί με μερικά επιπλέον καλούδια, που θα κάνουν ευτυχισμένο κάθε νεο-ρομαντικό παιδί των 80s.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CXXXVI

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

νοδεύει το ντοκιμαντέρ του **Todd Haynes** σχετικά με το νεοϋορκέζικο σχήμα, που, πέρα από τα τραγούδια της μπάντας, περιλαμβάνει και μουσική που προέρχεται από μερικές από τις επιρροές τους: **Diablos**, **Bo Diddley**, **Primitives**. Πολύ ενδιαφέρον, λέμε!

⇒ «Μια rock μπάντα χωρίς drummer, μια country μπάντα χωρίς βιολιστή». Έτσι περιγράφουν τον εαυτό τους οι **Dead South**, το συγκρότημα από τον Καναδά που δείχνει να έχει πολύ χιούμορ, να περνάει τέλεια στις συναυλίες του και να μετατρέπει την country σε ένα ολόφρεσκο ιδίωμα, όπου όλα είναι πιθανά. Η μπάντα ηχογράφησε πρόσφατα δύο δεκάιντσα ερ, με τον πολύ έξυπνο τίτλο «*Easy Listening For Jerks Pt 1 & 2*», όπου διασκευάζουν κάποια country standards, όπως το «*You Are My Sunshine*» και το «*Keep On The Sunny Side*» αλλά και τραγούδια των **Misfits**, των **System Of A Down** και των **Doors**. Το κεντρικό single και video clip τους είναι το «*People Are Strange*» και είναι καταπληκτικό!

⇒ Ο **Espen Eriksen** είναι ένας από τους καλύτερους πιανίστες της νέας γενιάς της Νορβηγίας. Ειδικά με το trio του, έχει κυκλοφορήσει μερικούς εξαιρετικούς δίσκους, ανάμεσα στους οποίους είναι το πιο πρόσφατο «*End Of Summer*» αλλά και το «*Perfectly Unhappy*» με τη συμμετοχή του βρετανού σαξοφωνίστα **Andy Sheppard**. Στα τέλη Απριλίου, θα κυκλοφορήσει το «*In The Mountains*» και πάλι με τον Sheppard, πάντα από την εξαιρετική νορβηγική εταιρεία **Rune Grammofon**.

Υ.Γ.: Το «*Sulk*» είναι το πιο σπουδαίο album των **Associates** του **Billy Mackenzie**. Τώρα που συμπληρώνονται 40 χρόνια από την πρώτη του έκδοση, επανακυκλοφορεί με μερικά επιπλέον καλούδια, που θα κάνουν ευτυχισμένο κάθε νεο-ρομαντικό παιδί των 80s.

ΣΕ ΕΙΔΑ...

Κάποιος σε ψάχνει. Ψάξε τον κι εσύ και επικοινωνήσε μαζί του στο www.athensvoice.gr/stiles/se-eida.

LAST CHANCE

Intro bar Περιστέρι.

Σε είδα στο μπαρ με τη φίλη σου που χορεύατε όλο το βράδυ μέχρι τα ξημερώματα. Δεν πρόλαβα να σε πλησιάσω και να σου πω τι υπέροχα μάτια έχεις! Φορούσα μπορντό μπλουζα και ζακέτα.

ΜΟΥ ΖΗΤΗΣΕΣ ΚΑΠΝΟ ΣΤΟΥΣ STILL CORNERS

Συναυλία Still Corners, Gagarin. Μπροστά, ψιλοκοντά στο στέιτζ. Εγώ με 2 φίλους, εσύ με φίλη. Λεπτούλα, φορούσες μάλλον μαύρο φόρεμα or sth. Χορεύουμε σχεδόν δίπλα, αντικριστά. Με κοιτάξεις. Σε κοιτάζω. Ανάβω τσιγάρο. Με κοιτάς ξανά και έρχεσαι. «Μήπως έχεις καπνό;» Καπνό δεν είχα, μα θα μπορούσα να σου δώσω την καρδιά μου. Σε ψάχνω στα στόρι με την ελπίδα ότι θα σε βρω.

ΤΑ ΜΑΤΑΚΙΑ ΣΟΥ ΕΙΧΑΝ ΜΙΑ ΘΛΙΨΗ

Φωκίωνος Νέγρη, Scry. Όμορφη, καλοντυμένη, μάλλον ήσουν με τον φίλο σου, επίσης καλοντυμένος. Εγώ ο ανόητος σε κοίταζα έντονα σαν κόπανος.

Ντρέπομαι. Είσαι πανέμορφη, τα ματάκια σου είχαν μία θλίψη.

ΞΑΝΘΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΚΥΛΑΚΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ

Σε είδα στον Πρόεδρο στη Νέα Μάκρη. Είσαι ξανθιά και καθόσουν στο διπλανό τραπέζι με ένα σκυλάκι. Ήταν κι άλλοι δύο άντρες στην παρέα σου και κάθονταν απέναντί σου, ο ένας αρκετά μεγαλύτερός σου και ο άλλος κοντά στην ηλικία σου. Στείλε αν το δεις, please!!!

ΔΙΟΔΙΑ, ΚΟΡΩΠΙ, ΓΥΡΩ ΣΤΙΣ 17:30

Έφτασες με ένα Suzuki ασημί γύρω στις 17:30, σου έδωσα το ρος μου, κοιταχτήκαμε με ένα ευχαριστώ και έφυγες. Ελπίζω να το δεις!

ΣΕ ΕΧΑΣΑ ΞΑΦΝΙΚΑ ΣΤΟ CHAT

Νεφέλη, στείλει! Ξέρω, θα καταλάβεις... Μην τα λέω και στα γερμανικά.

ΣΕ ΕΙΔΑ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

Σταθμός Σύνταγμα. 1/4 στις επτά πάρα λίγο το απόγευμα. Βγάλαμε μαζί εισιτήριο. Από ό,τι θυμάμαι, φορούσες μαύρο τζιν παντελόνι, μαύρη ζακέτα,

μαύρη μάσκα, μαύρα παπούτσια και έχεις μαύρα μαλλιά. Φορούσα μπλε τζιν παντελόνι, μαύρη ζακέτα, μαύρα παπούτσια και έχω μαύρα μαλλιά. Μόλις έφευγες να χτυπήσεις το εισιτήριό σου, γύρισα να σε κοιτάξω, τότε γύρισες και εσύ.

ΕΙΣΑΙ ΑΥΤΟ ΑΚΡΙΒΩΣ ΠΟΥ ΨΑΧΝΩ, ΕΜΦΑΝΙΣΙΑΚΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ

Νέα Σμύρνη, MyMarket, Ελ. Βενιζέλου. Σε είδα στον πάνω όροφο του σούπερ μάρκετ. Κοιταχτήκαμε. Μιλούσες στο τηλέφωνο. Σε πέτυχα 2-3 φορές ακόμα σχεδόν παντού. Είσαι αυτό ακριβώς που ψάχνω, εμφανισιακά τουλάχιστον. Πεθαίνω να σε γνωρίσω! Εύχομαι να το δεις.

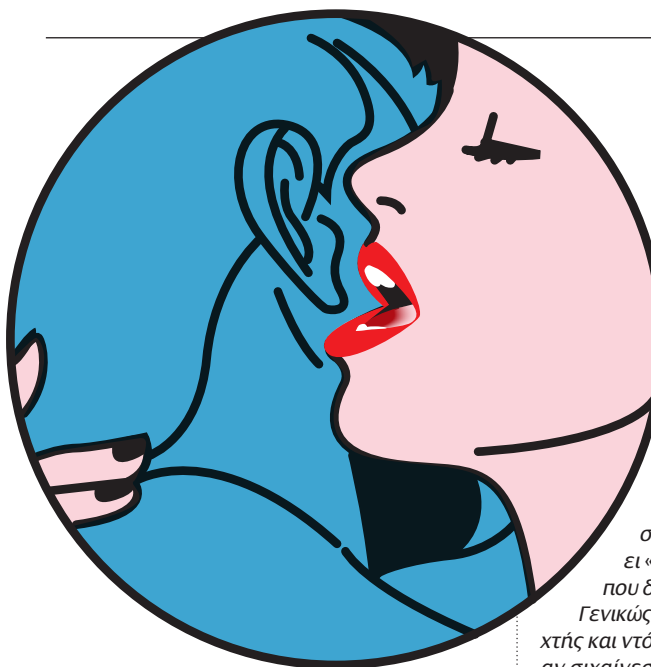
ΚΟΚΟ-ΜΠΛΟΚΟ!

«Τρίτων» για Κέα.

Είχες κουτάβι, είχα τρεις συνεργάτες. Κόκο-μπλόκο!

ΣΤΟΥ ΠΑΡΤΑΛΗ

Σε γνώρισα στου Παρτάλη στις Σπέτσες. Είχες έρθει με έναν Ελβετό. Ξέρεις ποιος είμαι.

είπε ρωτώντας με αν το άκουσα και πιο πριν... Έχω νιώσει απίστευτη παγωμάρα μαζί του από τότε και δεν απαντάω στα μηνύματά του. Εξαφανίζομαι έτσι απλά ή του μιλάω;

Οκ. Εντάξει. Πολύ ωραία! Το πήρα το μήνυμα, σε έπνιξε ο φίλος μας! Λέω να εφαρμόσεις το πανάρχαιο μότο που λέει «μην κάνεις στον άλλον αυτό που δεν θα ήθελες να σου κάνουν». Γενικώς, δηλαδή, είμαι υπέρ της ανοιχτής και ντόμπρας αντιμετώπισης. Οπότε αν σικαίνεσαι κι εσύ, φίλη, το ghosting, αυτή είναι μια τέλεια ευκαιρία για να φτιάξεις ένα καλό κάρμα. Άνοιξε, για αρχή, τα μηνυματάκια του και πες του να πάτε μια βόλτα να περπατήσετε, βρε αδερφέ. Εκεί, λοιπόν, που θα σπάσει ο πάγος των πρώτων πέντε λεπτών, εξήγησε του ότι σε πλάκωσε ψυχολογικά αυτή η βαρύγδουπη δόλωση και ότι σίγουρα δεν νιώθεις (ακόμα τουλάχιστον), όπως νιώθει αυτός. Κάπως, θα πάρει τον δρόμο της η όλη φάση και ο καθένας σας τον δικό του.

Τζένη, στη δουλειά με μετέφεραν σε ένα τμήμα όπου όλα πηγαίνουν υπέροχα, και είμαι πολύ ευχαριστημένη με τους συνεργάτες μου. Εκτός από έναν, ο οποίος είναι υψηλά ιστάμενος και καθημερινά μου κάνει σχόλια για την εμφάνισή μου, τα ρούχα μου και το σώμα μου και καλά κολακευτικά και αστειάκια τέτοια, αλλά εντάξει πια. Κάθε μέρα, λέμε. Στην αρχή το έριχνα στο χιούμορ, όμως πλέον με αποσυντονίζει και με εκνευρίζει. Τι κάνουμε;

Αυτός ο casual σεξιμός, που περνάει ύπουλα εν είδει πλακίτσας, κάπου μπάστα, κάπου φτάνει, κάπου όπα. Δεν πα' να 'ναι υψηλά ή χαμηλά ιστάμενος. Βάζουμε όρια και του το ξεκόβουμε. Αυτό κάνουμε. Δεν πάει πολύς καιρός από τότε που κατάλαβα πόσο σημαντικό είναι να θέτω τα όριά μου στις σχέσεις. Επαγγελματικές και προσωπικές. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να σε κάνει να νιώθεις άσχημα στον χώρο εργασίας σου. Πρέπει όλοι να νιώθουμε προστατευμένοι και προστατευμένες. Θα σε συμβούλευα να του μιλήσεις σε προσωπικό επίπεδο και να εξηγήσεις πως δεν ανέχεσαι άλλο τέτοιο σχόλιο. Επίσης, να το κοινοποιήσεις και στους συναδέλφους σου. Εάν το συνεχίσει, σε συμβουλεύω να το αναφέρεις στο τμήμα προσωπικού της εταιρείας (αν υπάρχει) ή στους ανωτέρους σας. Το σημαντικότερο όμως είναι να μην το κλείσεις μέσα σου και να μην το αφήσεις άλλο να περνάει στο ντούκου. Ας αναφέρουμε τις συμπεριφορές και ας υπάρξουν, επιτέλους, και οι ανάλογες κυρώσεις.

Τζένη, Τζένη, Τζένη, μου είπε πάνω στο σεξ (με λίγες εβδομάδες μόνο γνωριμίας) ότι είμαστε πλασμένοι ο ένας για τον άλλον! Δεν έχω ξανατρομάξει περισσότερο! Δυστυχώς, δεν ήταν μόνο πάνω στη στιγμή. Αφού ολοκληρώσαμε, μου το ξανα-

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μία μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παιθάρικο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ -Reloaded-
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Μανεκέν μου, είμαι σε μια περίοδο που το φιλοσοφώ το πράγμα πολύ. Μόλις έφυγα από μια -ας πούμε- σχέση με έναν τύπο, ο οποίος ήταν έξυπνος με χιούμορ, αλλά φουλ εγωκεντρικός και επιφανειακός. Έναν μήνα μετά, έτυχε να γνωρίσω έναν άλλο τελειώς διαφορετικό. Απλός, ευγενικός, χωρίς φρου φρου και περιτύλιγμα. Ωστόσο, εγώ διστάζω ότι θα είναι ξενέρωτος και δεν είμαι καθόλου ενθουσιασμένη. Ξέρω τι θέλω αλήθεια, απλά δεν γίνεται να τα έχω όλα;

«Μία απ' όλα» ξέρω ότι μπορείς να βρεις σε σουβλάκι. Τώρα για γκόμενο, δεν το νομίζω. Σε κάτι όλοι υστερούμε. Κι εσύ, κι εγώ κι εκείνος. That's life. Οπότε, μιας και το φιλοσοφείς το πράγμα, σκέψου κι αυτό. Επίσης, αν κατάλαβα καλά δεν ξέρεις ότι είναι ξενέρωτος, απλά το υποθέτεις. Θα σου πρότεινα να ξεκολλήσουμε από τις ταμπέλες, που βάζουμε στους ανθράκους, και να τους αφήσουμε να μας εκπλήξουν. Να είσαι ο εαυτός σου, φυσική, να μην προσποιηθείς τίποτα και να μην προδικάζεις καταστάσεις. Δοκίμασέ το, αν σε ελκύει σε ένα πρώτο επίπεδο και σου αρέσει, άσ' το να κυλήσει και βλεπούμε. Εγώ εδώ είμαι για τις περαιτέρω εξελίξεις.

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω... 29χρονη καθηγήτρια, 50χρονος πολιτικός μηχανικός, 32χρονος ιατρός, 42χρονη δημόσιος υπάλληλος, 54χρονη στέλεχος εταιρείας, 40χρονος τεχνολόγος τροφίμων, 66χρονη συνταξιούχος, 35χρονη επιχειρηματίας, αναζητούν σύντροφο ζωής. Διεθνείς Γνωριμίες Γάμου «ΠΑΠΠΑΣ», Ομήρου 38, Κολωνάκι, τηλ. 210 3620.147, 6944137189 www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ

(20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Στο ξεκίνημα της εβδομάδας, η σύνοδος που σχηματίζει ο κυβερνήτης σου Άρης με τον Κρόνο στον Υδροχόο (5/4), επηρεάζοντας ιδιαίτερα τους γεννημένους στις αρχές του 3ου δεκαημέρου, βγάζει αποφασιστικότητα και θέληση για να πετύχεις τους στόχους σου, ως απόρροια της Νέας Σελήνης που προηγήθηκε στο ζώδιό σου και είναι ακόμα «νωπή» ενεργειακά. Όμως, όπου Κρόνος ίσον περιορισμοί και πιθανόν να υπάρχουν επί της παρούσης κάποιες αντικειμενικές δυσκολίες που ανακόπτουν τη δράση σου, οπότε θα πρέπει να δώσεις μεγαλύτερη έμφαση στις συνεργασίες σου και στη συλλογική δουλειά για να τα καταφέρεις. Για μερικούς μπορεί να προκύψουν και «θεματάκια» με τις φίλεις και τις κοινωνικές σου συναναστροφές ή μπορεί το πρόβλημα ενός φίλου να επηρεάζει και σένα με κάποιον τρόπο. Την Τρίτη η Αφροδίτη κάνει την εμφάνισή της στους Ιχθείς και τον 12ο οίκο σου μέχρι τις 2/5, βγάζοντας στην επιφάνεια την πιο ευαίσθητη και καλλιτεχνική πλευρά σου. Είναι μια περίοδος που θα νιώσεις επίσης την ανάγκη να ασχοληθείς και με το κομμάτι της πνευματικότητας στη ζωή σου, μπαίνοντας ίσως λίγο πιο βαθιά και στο κατανυκτικό κλίκα εν όψει του Πάσχα.

ΤΑΥΡΟΣ

(20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Η σύνοδος Άρη-Κρόνου στον Υδροχόο στις 5/4, που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους στις αρχές του 3ου δεκαημέρου, κάνει το ξεκίνημα της εβδομάδας αρκετά απαιτητικό, καθιστώντας την Τρίτη ίσως την πιο δύσκολη μέρα του Απριλίου. Σχηματίζεται στο κομμάτι του ωροσκοπίου σου που αναφέρεται στην καριέρα και εξ αντανακλάσεως στα οικογενειακά σου και πιθανόν να πιεστείς περισσότερο και στο ψυχολογικό κομμάτι. Οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα της δουλειάς «δοκιμάζουν» τις αντοχές σου, με τα εμπόδια να απορρούν και τις σχέσεις με συναδέλφους, συνεργάτες, προϊσταμένους για μερικούς, ενώ ίσως τώρα αισθανθείς περιορισμένος αναφορικά με τις επιλογές σου. Δεν αποκλείεται παράλληλα να κουβαλάς αυτό το «φορτίο» και στο σπίτι, πρακτικά και συναισθηματικά, χαλώντας και τις εκεί ισορροπίες. Είναι σημαντικό αυτές τις μέρες να προσέχεις περισσότερο την υγεία σου, γιατί αυτή η όψη έχει και ατυχηματικό χαρακτήρα. Τα καλά νέα είναι πως την ίδια μέρα η Αφροδίτη, ο κυβερνήτης του ζωδίου σου, περνά στους Ιχθείς ως τις 2/5, δίνοντάς σου βοήθειες στν συνέχεια για να καταφέρεις τους στόχους σου. Οι επαφές σου αυξάνονται, το ίδιο και η διάθεση για κοινωνική αλληλεπίδραση με φίλους και αγαπημένα πρόσωπα, οπότε θα μπορέσεις να χορτάσεις και συ λίγο Άνοιξη, Ήλιο και ευχάριστες στιγμές.

ΔΙΔΥΜΟΙ

(20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με μια σύνοδο Άρη-Κρόνου στον Υδροχόο την Τρίτη «παίζοντας» με τη διάθεσή σου και την αισιόδοξη στάση σου απέναντι στα πράγματα. Πιθανώς αυτό να οφείλεται και στην πρόσφατη επικαιρότητα -πόση φρίκη ν’ αντέξει κανείς- που σε βάζει στη διαδικασία να σκεφτείς πιο αφοριστικά για την εξέλιξη ορισμένων εκπροσώπων του ανθρωπίνου είδους. Από την άλλη καλά θα κάνεις να βάλεις όρια στις αρνητικές επιρροές που υπάρχουν στο περιβάλλον σου, χωρίς ενοχές, αφού το νευρικό σου σύστημα δεν αντέχει τέτοιου είδους «επιβαρύνσεις». Ίσως πάλι προκύπτει τώρα μια δυσκολία σχετικά με νομικές υποθέσεις, ένα ταξίδι, ένα προσωπικό σου θέμα, έναν στόχο στα επαγγελματικά ή τις σπουδές, πραγμάτωση του. Θα πρέπει να δείξεις υπομονή και επιμονή χωρίς να πιέσεις τις καταστάσεις, πρόκειται για κάτι προσωρινό. Προσοχή επίσης με την οδήγηση και τις μετακινήσεις σου. Η Πέμπτη και η Παρασκευή, με τα εξάγωνα του Ερμή με Κρόνο και Άρη αντίστοιχα,

είναι πιο κατάλληλες για να ασχοληθείς με αυτά τα ζητήματα. Ο Απρίλιος είναι ένας μήνας με μεγάλη έμφαση στα επαγγελματικά, φέρνοντας ευκαιρίες εξέλιξης.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ

(21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Τα οικονομικά βρίσκονται και πάλι σε πρώτο πλάνο, με πίεση και άγχος. «Σιγά τα νέα» θα μου πεις, όμως όπως και να ’χει μια οι αυξήσεις στις τιμές, μια οι λογαριασμοί του ρεύματος και «το ταμείο είναι μείον» ενώ ακόμα δεν ξεκίνησε ο μήνας. Θα πρέπει να κάνεις σωστή διαχείριση προς λιτότητα μεριά, αποφεύγοντας κάθε είδους ρίσκο, επιπόλαιες κινήσεις, αν και δεν αποκλείεται να υπάρξουν επιπλέον έξοδα για μερικούς. Παράλληλα μπορεί να σου βγαίνει μια γενικότερη ανασφάλεια σε ψυχολογικό επίπεδο, ίσως και λόγω μιας απόμακρης στάσης από την πλευρά του συντρόφου σου, προβλημάτων ή ανικανοποίηση του στο σεξουαλικό κομμάτι, ενώ αν είσαι μόνος σου «χτυπάει» τώρα πιο άσχημα. Cheer up όμως, γιατί την Τρίτη έχουμε και την είσοδο της Αφροδίτης στους Ιχθείς μέχρι τις 2/5, που σε βγάζει από τη «μαυρίλα», δίνοντας σου αισιοδοξία και όρεξη να μπεις δυναμικά στην ενέργεια της Άνοιξης. Από τη θέση αυτή ευνοεί το φλερτ, τα ταξίδια, τα νέα σχέδια στα προσωπικά και τα επαγγελματικά, αλλά και τις σχέσεις δικτύωσης με το εξωτερικό. Λίγη προσοχή την Κυριακή με το τετράγωνο Ερμή-Πλούτωνα που μπορεί να φέρει εμμονές και συναισθηματικές εντάσεις για τους γεννημένους τελευταίους μέρες.

ΛΕΩΝ

(22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Η πρώτη φουλ εβδομάδα του Απρίλη ξεκινά απαιτητικά, με τη σύνοδο Άρη-Κρόνου απέναντι σου στον Υδροχόο (5/4) να βγάζει πίεση σε σχέσεις και συνεργασίες. Αυτή θα είναι πιο έντονη όπου εντοπίζονται ήδη «θέματα», με την άλλη πλευρά να είναι πιθανότατα αυτή που προκαλεί ένα πρόβλημα με τη συμπεριφορά της. Αυτό όλο μπορεί να φέρει στην επιφάνεια πράγματα που δεν είχες συνειδητοποιήσει, τώρα όμως ήρθε η ώρα να κοιτάξεις κατάματα την πραγματικότητα. Και μπορεί η αίσθηση της απόστασης από τον άλλο συναισθηματικά να προκαλεί απογοήτευση, πικρία ή και θυμό, καθώς αυτή όψη σχετίζεται και με βίαιες αντιδράσεις, σίγουρα πάντως η αλήθεια λυτρώνει. Αν η «ενόχληση» έχει πλέον φτάσει «ταβάνι» ίσως υπάρξουν οριστικές αποφάσεις, ακόμα και χωρισμοί. Αυτή είναι η τελευταία από μια σειρά δύσκολων όψεων Αφροδίτης-Άρη-Κρόνου στον άξονά σου, καθώς την Τρίτη η Αφροδίτη εισέρχεται στους Ιχθείς μέχρι τις 2/5, «απαλώνοντας» την ενέργεια. Το βασικό είναι πως σε βοηθά να «γιατρεύσεις» τα ψυχολογικά σου τραύματα, δείχνοντας πρώτα εσύ την αγάπη που οφείλεις στον εαυτό σου, για να σου «γυρίσει» μετέπειτα multiplied. Αυτή η θέση ευνοεί τους αδέσμευτους με το σεξ απίλ και πάθος, σου μέσα από μια «μυαλωμένη» διαχείριση, ρυθμίσεις οφειλών, διευθετήσεις με τράπεζες κ.λπ.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ

(23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Οι υποχρεώσεις σε πιέζουν καθώς ίσως έχουν μαζευτεί αρκετές εκκρεμότητες που πρέπει άμεσα να τακτοποιήσεις, αν και η προσπάθεια να χωρέσεις «πολλά καρπούζια κάτω απ’ την ίδια μασχάλη» μάλλον δεν είναι πολύ έξυπνη. Θα χρειαστεί σε κάθε περίπτωση να δείξεις υπομονή, αποφεύγοντας «άρπα-κόλλα» συμπεριφορές για να τα βγάλεις πέρα, με την πειθαρχία και την οργάνωση να είναι τα εργαλεία που πρέπει να επιστρατεύσεις, χωρίς να αποκλείονται πρακτικά εμπόδια και δυσκολίες σε επαγγελματικές σχέσεις. Θα πρέπει να φροντίζεις περισσότερο την υγεία σου αυτές τις μέρες κοιμώνμενος σωστά για να αποφυγείς «παρταράγουδα». Πάντως η όψη αυτή είναι εξαιρετική για να μπεις σε μια διαδικασία περιορισμού των βλαβερών διατροφικών

συνθηκών, αλλά και για να δεσμευτείς σε ένα πιο συνεπές πρόγραμμα γυμναστικής που θα σε κάνει fit. The big news είναι η είσοδος της Αφροδίτης την ίδια μέρα απέναντι στου στους Ιχθείς που σε ωθεί να ασχοληθείς περισσότερο με τα θέματα των σημαντικών σχέσεων και συνεργασιών σου. Γίνεσαι πιο εξωστρεφής, έχοντας διάθεση να φλερτάρεις, να ξαναβρείς το πάθος με τον άνθρωπο σου ή να κυνηγήσεις κάτι καινούργιο.

ΖΥΓΟΣ

(22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Δεν είσαι άνθρωπος που αρέσκεται στις «τριβές», εξαιτίας όμως της τάσης σου να κάνεις τον «ειρηνοποιό», μη θέλοντας να χαλάσεις τις ισορροπίες, καταλήγεις τελικά να καταπιέζεσαι big time, κοροϊδεύοντας ουσιαστικά τον εαυτό σου. Σ’ αυτό συμβάλλει και η εξιδανίκευση με την οποία «περιβάλλεις» την όλη οπτική σου, μόνο που όταν εμπλέκεται ο Κρόνος η ασάφεια φεύγει και μένεις με την ωμή πραγματικότητα, χωρίς φιοριτούρες και «αλλά». Έτσι λοιπόν, ίσως τώρα σου βγει μια εσωτερική ανάγκη να εκφράσεις όσα σε ενοχλούν, να βάλεις όρια στην άλλη πλευρά (στον σύντροφο, αλλά και εν δυνάμει στον φίλο, το παιδί, τον συνεργάτη) και να αξιολογήσεις ρεαλιστικά αν σε ικανοποιεί η όλη «φάση». Αν είσαι μόνος μπορεί να αισθανθείς μεγαλύτερη απογοήτευση, ενώ δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να κάνεις κίνηση προς το πρόσωπο που σε ενδιαφέρει. Πέμπτη και Παρασκευή ενδείκνυνται σαφώς περισσότερο για να συζητήσεις και να διορθώσεις καταστάσεις, ενώ αντίθετα η Κυριακή κρίνεται ακατάλληλη εξαιτίας του τετραγώνου Ερμή- Πλούτωνα.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

(23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

«Μοναξιά μου όλα, μοναξιά μου τίποτα, μη μ’ αφήνεις τώρα που’ ναι όλα πιο δύσκολα» είναι τα vibes στο ξεκίνημα της εβδομάδας. Οι λόγοι για τα «ζόρια» σου πολλοί: για μερικούς όλο αυτό σχετίζεται με την πίεση των επαγγελματικών που «σου’ χουν φάει τη ζωή», καθώς οι υποχρεώσεις «βαράνε στο ψαχνό», ενώ συνεχώς ξεπνδούν νέες «πίστες» που πρέπει να περάσεις. Για άλλους είναι ένα «αγκάθι» στα οικογενειακά, που πιθανώς σχετίζεται και με τους γονείς, άτομα μεγαλύτερης ηλικίας που θέλουν φροντίδα ή με πρακτικά εμπόδια που απορρούν το σπίτι. Άλλοι πάλι βιώνουν μια πιο «εσωτερική» μοναξιά που μπορεί να πηγάζει από ανασφάλειες και φοβίες που σκάνε just like that ή λόγω μιας συναισθηματικής αποξένωσης με τον σύντροφο. Μη σκας, γιατί αυτό είναι κάτι προσωρινό και η ενέργεια αλλάζει σταδιακά προς το πολύ καλύτερο, αφού την ίδια μέρα η Αφροδίτη εισέρχεται στους Ιχθείς έως 2/5, φέρνοντας μεγαλύτερη αισιοδοξία, «παιχνιδιάρικη» διάθεση στον έρωτα, όρεξη για δημιουργικά σχέδια. Σημαντικό ρόλο για την επιτυχία στα αισθηματικά παίζει η βελτιωμένη αυτοπεποίθηση που εκπέμπεις «αβίαστα».

ΤΟΞΟΤΗΣ

(22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Άλλη μια εβδομάδα που ξεκινά «με το γκάζι πατημένο», έχοντας τις προοπτικές να κάνει και τα νεύρα σου «πατίνι» στο ξεκίνημα της. Η καθημερινότητα βγάζει άγχος και τρέξιμο ενώ εσύ θέλεις απλώς να περάσεις ήρεμα, όμως το πράγμα «μπλοκάρει» κάπου ανάμεσα στις υποχρεώσεις για τη δουλειά και εμπόδια που πιθανώς προκύπτουν και μπορεί να σε «πετάνε» εκτός σχεδιασμού, γεμίζοντάς σε θυμό. Το τελευταίο ωστόσο που πρέπει να κάνεις είναι να σπαταλήσεις πολύτιμο χρόνο και ενέργεια σε νεύρα, διαφωνίες κ.λπ. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται αυτές τις μέρες και στις μετακινήσεις σου, αφού η όψη αυτή βγάζει και ατυχηματάκια λόγω απροσεξίας, ενώ αντίθετα είναι εξαιρετική για να πειθαρχήσεις σε ένα απαιτητικό πρόγραμμα διαβάζματος και μελέτης, αν σπουδάζεις. Το πέρασμα της Αφροδίτης στους Ιχθείς την ίδια μέρα υπόσχεται πιο χαλαρούς ρυθμούς από δω και κάτω, με περισσότερες στιγμές ξεκούρασης στον χώρο του σπιτιού σου, βελτιώνοντας κάποιες σχέσεις με συγγενείς, γονείς, άτομα με τα οποία συγκατοικείς κ.λπ. Παράλληλα δείχνει και τη διάθεση για

μια αλλαγή διακόσμησης, ορισμένες επισκευές ή ακόμα και μια μετακόμιση.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ

(21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Το «μενού» έχει και πάλι οικονομικά worries στο ξεκίνημα της εβδομάδας με τη σύνοδο Άρη-Κρόνου στον Υδροχόο (5/4) που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους στις αρχές του 3ου δεκαημέρου, καθιστώντας πλέον αυτό το θέμα popular classic για σένα Αιγόκερε μου. Οι δύο αυτοί πλάνητες ονομάζονται και «κακεργέτες» στην Αστρολογία και η σύζευξή τους μιλά για περιορισμούς, «σπρίμωγμα» και εμπόδια στον συγκεκριμένο τομέα. Δεν είναι καλές μέρες για να κάνεις κινήσεις, να προχωρήσεις με μια επένδυση, να πάρεις ένα ρίσκο, να ζητήσεις αυτή την αύξηση που έλεγες από το αφεντικό σου, ενώ αντίθετα οφείλεις να διαμορφώσεις μια οικονομική σταθερότητα, αν και τα έξοδα δεν θα λείψουν. Παράλληλα η όψη αυτή δοκιμάζει εν δυνάμει και τις σχέσεις σου, προσωπικές ή επαγγελματικές, όχι μόνο για θέματα οικονομικών, αφού μπορεί π.χ. να προκύπτει μια εμπλοκή στη συναισθηματική σύνδεση με τη ταίρι σου. Με την είσοδο όμως της Αφροδίτης στους Ιχθείς (5/4) γίνεσαι περισσότερο εξωστρεφής και ανοιχτός επικοινωνιακά, γεγονός που σου δίνει «πόντους» στο φλερτ. Πέμπτη και Παρασκευή είναι σίγουρα πιο ουδέτερες για να ασχοληθείς με κάποιο money-related issue, ενώ η Κυριακή είναι συνολικά πιο σταθερή, καθώς το τεράγωνο Ερμή-Πλούτωνα δημιουργεί συναισθηματικές αναταράξεις.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ

(20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Άλλη μια δύσκολη όψη σχηματίζεται στο ξεκίνημα της εβδομάδας στο ζώδιό σου, namely μια σύνοδος των «κακών παιδιών» Άρη και Κρόνου. Καταρχάς, η αίσθηση της κόπωσης σωματικής και ψυχολογικής θα είναι τονισμένη, οπότε χρειάζεται να φροντίζεις παραπάνω την υγεία σου, να κοιμάσαι επαρκώς, να τρέφεσαι υγιεινά, ενώ καλύτερα να μείνεις μακριά από επικίνδυνες εργασίες, σπορ και μηχανήματα που αποφυγνή ατυχημάτων. Η καθημερινότητα βγάζει πίεση αλλά και μια αίσθηση ανικανοποίητου ή «ματαιότητας», αφού η ικανότητα της δράσης σου περιορίζεται από εμπόδια που τεστάρουν τις «δυνάμεις» σου στα προσωπικά και τα επαγγελματικά. Μπορεί να απογοητεύεσαι γιατί ο κόπος σου δεν έχει τα αποτελέσματα που περίμενες, όμως μην ξεχνάς ότι ο Κρόνος είναι δίκαιος, επομένως αν δείξεις αποφασιστικότητα και υπομονή στο τέλος θα ανταμειφθείς. Ενυπάρχει πάντως ο κίνδυνος να εκδηλωθείς σκληρή ή και βίαιη συμπεριφορά ως αποδέσμευση της εσωτερικής ανεπάρκειας που βιώνεις, ωστόσο θα ήταν προτιμότερο να αποφυγεις τέτοια «μονοπάτια».

ΙΧΘΥΕΣ

(18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Το ξεκίνημα της εβδομάδας είναι λιγάκι «tricky» σε ψυχολογικό επίπεδο, εξαιτίας της συνόδου Άρη-Κρόνου στον Υδροχόο την Τρίτη. Μπορεί να αισθάνεσαι κάπως «μουδιασμένος» λόγω ανασφαλειών και αγχωτικών προβολών σχετικά με τα προσωπικά και τα επαγγελματικά σου που δεν ξέρεις ακριβώς πώς να διαχειριστείς. Ενδεχομένως έχουν μαζευτεί πολλά τον τελευταίο καιρό και νιώθεις ένα «μπούχτισμα» ή σου βγαίνει μια αδυναμία δράσης λόγω παλιών ανεπεξέργαστων φόβων που σε σαμποτάρουν. Όλη αυτή η ενέργεια βγάζει ένα «κλείσιμο» προς τα μέσα που δε σε βοηθά, όμως από την άλλη ίσως αισθάνεσαι αποδυναμωμένος σωματικά και δεν έχεις καθόλου όρεξη για δουλειά, ενώ μπορεί να σε απασχολήσουν και κάποια θέματα υγείας, δικά σου ή κοντινών σου προσώπων. Σε κάθε περίπτωση φρόντισε παραπάνω την υγεία σου αυτές τις μέρες, βρίσκοντας χρόνο για ξεκούραση, κάνοντας μια βόλτα στη φύση ή μια συνέδρια Yoga, Pilates, Tai chi που θα σε χαλαρώσει. Τα πράγματα πάντως θα αλλάξουν προς το πολύ καλύτερο καθώς την ίδια μέρα η Αφροδίτη εισέρχεται στο ζώδιό σου ως τις 2/5 βοηθώντας και στο επίπεδο αναζωογόνησης του οργανισμού σου και σε θέματα εξωτερικής εμφάνισης, αλλά και σε ζητήματα καρδιάς. **A**

gate delivery

powered by efood

Ταξιδεύεις από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών;
Ερχόμαστε στην πύλη αναχώρησής* σου.
Παράγγειλε το φαγητό ή τον καφέ σου και παράλαβε σε 10 λεπτά.

*Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη για τις πτήσεις που αναχωρούν από την πύλη 32/33 (Gate B)

Piet Mondrian, Composition et rouge, bleu et blanc I II, 1937, Centre Pompidou, Mnam-CCI, Paris.
Photo: © Centre Pompidou, Mnam-CCI / Dux, RMN-OP

SWATCH STORES: ΑΘΗΝΑ: ΣΥΝΤΑΓΜΑ, 210 3313833 | ΟΜΟΝΟΙΑ, 210 3213328
ΜΑΡΟΥΣΙ: THE MALL, 210 6197472, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 2310 284988

swatch

×

Centre
Pompidou

